

jazzmozaïek

2014 4

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

**Enrico
Pieranunzi
& Bert Joris**



JAZZ in ROMA

in RATA PLAN

- WO 17 DECEMBER (CD-VOORSTELLING)

BRZZVLL ft. **ANTHONY JOSEPH: ENGINES** + **DJ MUKAMBO**

ANTHONY JOSEPH (ZANG); VINCENT BRIJS (BARITONSAX, PERCUSSIE); ANDREW CLAES (TENORSAX, PERCUSSIE); GEERT HELLINGS (GITAREN, BANJO); DRIES LABEYE (BAS); MAARTEN MOESEN (DRUMS, PERCUSSIE); JAN WILLEMS (KEYBOARDS)

- ZO 25 JANUARI - **DJANGOFOLLIES 2015**

ROMANE MANETTI TRIO

ROMANE MANETTI (GITAAR); RICHARD MANETTI (GITAAR, BASGITAAR); PIERRE MANETTI (GITAAR)

- VR 13 MAART

AVISHAI COHEN TRIO



AVISHAI COHEN (BAS); NITAI HERSHKOVITS (PIANO); DANIEL DOR (DRUMS)

- DO 2 APRIL

ENRICO PIERANUNZI, BERT JORIS & BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA: THE MUSIC OF ENRICO PIERANUNZI

- WO 6 MEI

GARY PEACOCK/MARC COPLAND/JOEY BARON

- ZA 16 MEI - **DOUBLE BILL**

PHRONESIS & ROBIN VERHEYEN NY QUARTET

IVO NEAME (PIANO), JASPER HØIBY (BAS), ANTON EGER (DRUMS)
+ ROBIN VERHEYEN (SOPRAANSAX); RALPH ALESSI (TROMPET); THOMAS MORGAN (CONTRABAS); JEFF DAVIS (DRUMS)

- ZO 14 DECEMBER

BRAM DE LOOZE SEPTYCH

BRAM DE LOOZE (PIANO); ROBIN VERHE YEN (SOPRAAN- EN TENORSAX); BO VAN DER WERF (BARITONSAX, BASKLARINET); GE BHARD ULLMANN (TENORSAX, BASKLARINET); LESTER ST-LOUIS (CELLO); DANIEL LEVIN (CELLO); FLIN VAN HEMMEN (DRUMS)

- VR 9 JANUARI (CD-VOORSTELLING)

PIERRE DE SURGÈRES: KRYSIS

PIERRE DE SURGERE S (PIANO); TEUN VERBRUGGEN (DRUMS); FELIX ZURSTRASSEN (BAS)

- ZA 17 JANUARI - **DJANGOFOLLIES 2015**

THE BELGIAN GIPSY SWING FIVE

MARIO CAVALIERE (GITAAR, ZANG); ANDRE RONSSE (KLARINET, SAX); FRED GUEDON (GITAAR); RENE DE SMAELE (TROMPET, BUGEL, ZANG); BART DE NOLF (CONTRABAS)

- ZO 18 JANUARI - **DJANGOFOLLIES 2015 + JAZZLAB SERIES**

ALEXANDRE CAVALIERE MANOUCHE QUINTET

ALEXANDRE CAVALIERE (VIOOL); WALTER GONELLA (GITAAR); MANU BONETTI (GITAAR); VINCENT BRUYNINCKX (PIANO); JEAN LOUIS RASSIN FOSSE (BAS)

- VR 6 FEBRUARI - **DOUBLE BILL**

HOERA. + PLOUG/PETERSON/BADENHORST: EQUILIBRIUM

BERT COOLS (GITAAR, ELEKTRONICA); DRIE S LAHEYE (BAS); STIJN COOLS (DRUMS, ELEKTRONICA)

+ MIKKEL PLOUG (GITAAR); SISSEL VERA PETTER SON (ZANG, SOPRAANSAX, EFFECTEN); JOACHIM BADENHORST (KLARINET, BASKLARINET, TENORSAX)

- DO 26 FEBRUARI - **JAZZLAB SERIES - DOUBLE BILL**

2X BART MARIS WALABIX & VERCAMPT

BART MARI S (TROMPET); LODE VER CAMPT (CELLO)

+ QUENTIN BIAR DEAU (SOPRAAN- EN TENORSAX); GABRIEL L LEMAIRE (ALTSAX, KLARINET); VALENTIN CECCALDI (CELLO); ADRIEN CHENNE BAULT (DRUMS)

- DO 12 MAART - **JAZZLAB SERIES**

JEAN-PAUL ESTIVIÈNART TRIO

JEAN-PAUL ESTIÉVENART (TROMPET); SAM GER STMANS (CONTRABAS); ANTOINE PIERRE (DRUMS)

- VR 27 MAART (CD-VOORSTELLING)

NORDMANN

EDMUND LAURET (GITAAR); MATTIAS DEGRAENE (SAX); DRIES GEUSENS (BAS); ELIAS DEVOLDERE (DRUM)

- WO 1 APRIL

(INSATIABLE-) HAMSTER AXIS OF THE ONE-CLICK PANTHER & MAURO PAWLOWSKI

CHECK ONZE **WEBSITES** VOOR HETVOLLEDIGE JAZZPROGRAMMA

DE ROMA: TURNHOUTSEBAAN 286, 2140 BORGERHOUT • **RATAPLAN:** WIJNEGEMSTRAAT 27, 2140 BORGERHOUT

INFO & TICKETS: WWW.DEROMA.BE - WWW.RATAPLANVZW.BE + TICKETBALIE: TURNHOUTSEBAAN 327, 2140 BORGERHOUT - 03 292 97 40
+ JAZZMUZIEKWINKEL MARK SOUND, WOLSTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN + FNAC-WINKELS

Jazzmozaïek is het driemaandelijks jazzmagazine uitgegeven door de vzw Muziekmozaïek.

Secretariaat (abonnementen en administratie):
Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik
tel. +32 (0)2 532 38 90
info@muzmoz.be
www.muziekmozaïek.be – www.jazzmozaïek.be

Redactie:
Jazzmozaïek, Laarstraat 105
B-2610 Wilrijk-Antwerpen (België)
e-mail: redactie.jazzmozaïek@skynet.be

- **Stichter:** Luc De Baets († 13/09/2009)
- **Hoofdedacteur:** Bernard Lefèvre
- **Redactie:** Mischa Andriessen, Patrick Bivort, Peter De Backer, Frederik Goossens, Chris Joris, Leon Lhoëst, Georges Tonla Briquet, Marc Van den Hoof, Marc Van de Walle, Jack van Poll, Bert Vuijsje
- **Medewerkers:** Patrick Auwelaert, Wayne Delar, Pauwel De Wilde, Arne Van Coillie
- **Fotografie:** Jos L. Knaepen
- **Media Support (advertenties):** Christine Ruysen christine.ruysen@muzmoz.be
- **Grafisch ontwerp:** Brigid Sullivan

Jaarabonnement:
- België: € 15
- Buitenland: € 25

Betaling (Nieuw rekeningnummer!):
- Op rekening 738-0418310-68 van Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5, B-1755 Gooik
BIC KREDBEBB / IBAN BE82 7380 4183 1068
- Vermelding: "Abo JM 2015"

ISSN 1376-6619

© Copyright (teksten en foto's): Zonder voorafgaande en schriftelijke toestemming van vzw Muziekmozaïek mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Iedere redacteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn tekst. Publiciteitsteksten en bijhorende illustraties vallen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken adverteerder. Teksten en fotomateriaal kunnen door de redactie van Jazzmozaïek geweigerd worden zonder dat deze beslissing dient te worden gerechtvaardigd.



Verantwoordelijke uitgever en afzendadres:
Filip Verneert – Wijngaardstraat 5 – B-1755 Gooik



Dit magazine is gedrukt op milieuvriendelijk papier met het FSC-label.

Mixed Sources
Productgroep uit geaccrediteerde bronnen. Gecontroleerde bosbouw en verantwoorde afzetting.

PROVINCIE VLAAMS BRABANT



Met steun van de Vlaamse Regering

Levend

Met een essay *Imperfect, onaf, dus levend* voor *De Vuurlinie - Kunstkritiek Nu* ontketende muziekcriticus en *Jazzmozaïek*-medewerker Mischa Andriessen in Nederland een vurig debat rond geïmproviseerde muziek in de 21^{ste} eeuw.

"Jazz", zo schrijft hij, "is een bij uitstek 'menselijke' kunstvorm, die haaks staat op een tijd waarin kunstwerken kunnen worden gefabriceerd door anonieme assistenten en muziek via samples wordt gerecycled." Klopt jazz eigenlijk zelf wel?

Een wezenlijk kenmerk van jazz, zo luidt het, bestaat uit het improviseren, het telkens anders musiceren, nooit zichzelf herhalen, verrassen, maken dat de belevenis uniek is, soms lukt het, soms gaat de performance de mist in...

Zo schrikt de jazzwereld zich rot als een toch wel gerespecteerde groep noot per noot *Kind Of Blue* naspelt en dat als een ware kopie uitbrengt. *Not done!* Dat dit tot verhitte discussies leidt, mag niemand verwonderen. Wie bepaalt overigens wat jazz is en/of of zou moeten zijn? Lees het stukje even door op www.devuurlinie.nl en wil je reageren, mail gerust. Mening te over, gelukkig! Extreem wordt het als jazz in een elitair hoekje wordt geduwd, alsof jazz

geen populaire muziek zou zijn. Alsof vergeten wordt dat Louis Armstrong en Miles Davis publiekstrekkers waren, evengoed als vandaag Jef Neve ruime publieke belangstelling oogst. Dan wordt al gauw geroepen, dat is geen jazz... Wat te denken van Jason Moran die de muziek van Fats Waller oppikt en door-drenkt met r&b en soul tot een eigentijdse muzikale mix, hoort dat dan niet meer onder jazz?

De jonge generatie (jazz)muzikanten geniet een almaar meer doorgedreven professionele opleiding en verkent daarbij alle genres. Hokjesdenken lijkt me toch wat achterhaald. Muzikanten absorberen invloeden van uit de gehele wereld. Wie zei ooit dat jazz volksmuziek is? Jazz morgen zal niet meer zijn wat jazz gisteren of vandaag was, jazz leeft en is zoals Mischa het stelt "onaf, dus levend". En mag hopelijk rekenen op almaar meer 'supporters'...



Bernard Lefèvre, Hoofdedacteur

Wil je reageren?

Mail dan naar bernard.lefevre@skynet.be

Inhoud

- Interview**
- 4 Brussels Jazz Orchestra & Enrico Pieranunzi
The Music of Enrico Pieranunzi
- Focus**
- 8 Jef Neve
"Ik wou mijn taal heruitvinden"
- 10 Jozef Dumoulin
Trust, een nieuw baken op zijn tocht
- Award**
- 18 Antoine Pierre onderscheiden met Toots Thielemans Award
- Reportage**
- 12 European Jazz Conference 2014
- 24 Ghent Youth Jazz Orchestra:
Hopelijk volgend jaar opnieuw!
- 19 Festivalnieuws
- 23 JazzLab Series
- 26 Jazzmozaïekjes
Laatste Noot
- 30 Blindfold Test: Tutu Puoane
- Jazzhistorie**
- 33 Vrouwen in jazz – deel 2:
Piano's in Chicago en de diaspora van de jazz
- 37 Nieuw op cd
- Jazz en Film**
- 50 Dromen van New York en bop:
Just Friends
- 52 Muziektheorie: Movable-do
- Columns**
- 17 Album Souvenir: Van zien schrijven
Marc Van den Hoof
- 49 De Jazzlezer: Het corset van Duke Ellington
- 54 Holland Muziekland: Jonger en wijzer
Mischa Andriessen

Cover: Enrico Pieranunzi & Bert Joris - © Jos L. Knaepen

**Jazzmozaïek
ontvangen in
2015?**

**Nu uw abonnement
vernieuwen!**

(zie brief in bijlage)

Brussels Jazz Orchestra & Enrico Pieranunzi

The Music of Enrico Pieranunzi

Het nieuwste hoofdstuk in de saga van het Brussels Jazz Orchestra is de samenwerking met de Italiaanse pianist Enrico Pieranunzi. In januari verschijnt de cd *The Music of Enrico Pieranunzi* en is er het releaseconcert in Flagey tijdens het Brussels Jazz festival. We ontmoetten Pieranunzi vlak voor de eerste opnameavond in De Werf eind augustus. Een gesprek met een man die zijn beroep ter harte neemt en dat ook van andere muzikanten verwacht. Flexibiliteit is daarbij een eerste vereiste.



Pieranunzi schreef reeds een indrukwekkend oeuvre bij elkaar en speelde met heel wat grote namen uit de Amerikaanse en Europese jazzwereld. Als soundtrack voor de rit Brussel-Brugge op weg naar het interview, kozen we *Yellow and Blue Suites* (1990), de plaat van Pieranunzi met Marc Johnson. De bassist stond een week voordien nog op het podium in Middelheim om samen met een gelegenheidsgroep een hartverwarmend eerbetoon te brengen aan Toots Thielemans.

Welke criteria hanteer je om met iemand samen te werken?

Aangezien ik zelf nogal vaak van idee verander, is een eerste vereiste dat iemand flexibel genoeg is om mij te kunnen volgen en uit te voeren wat ik wil. In jazz kan je wel alles minutieus uitschrijven maar of het ook werkt of niet, merk je soms pas op het laatste nippertje en dan moet je snel belangrijke beslissingen nemen. Eindeloos proberen om te zien of het misschien toch lukt, is niets voor mij. Ik stap heel vlug over naar de volgende fase.

Bij een live opname als deze is het dan wel dubbel oppassen geblazen voor iedereen.

In dergelijke omstandigheden is het inderdaad een nog grotere uitdaging. Je kan natuurlijk wat aan editing gaan doen of een aantal keer herbeginnen maar zoals gezegd is dat mijn ding niet. Daarom ben ik Rik Bevernage van De Werf uiterst dankbaar dat we in de beste omstandigheden konden werken.

Een ander element waar je geen vat op hebt met dergelijke opname is het publiek.

Ik hou ervan omringd te zijn. De sfeer in een studio is soms te artificieel. Het publiek is dus zeker welkom. Hier was het een bewuste keuze die we maakten om verschillende redenen. Je kan misschien op een aantal punten minder precies werken maar daar heb ik geen probleem mee. Ik hoop enkel dat niemand verkouden is en teveel kucht (*lacht*).

Van wie kwam het idee eigenlijk voor *The Music of Enrico Pieranunzi*?

Frank Vaganée contacteerde mij met de mededeling dat het BJO van plan was om een aantal van mijn

composities op te nemen. Bert Joris zou betrokken worden bij het schrijven van de arrangementen. Daarmee waren mijn interesse en aandacht meteen gewekt. Bert en ik ontmoetten elkaar zowat vijftien jaar geleden voor de opname van een cd in Amsterdam, *Don't Forget The Poet* (Challenge) met verder nog Hans Van Oosterhout, Hein Van De Geyn en een Italiaanse saxofonist Stefano D'Anna. Nadien bleven we elkaar op heel onregelmatige tijdstippen kruisen. Wel steeds met Bert in de rol van trompettist. Met de jaren legde hij zich echter toe op het schrijven van arrangementen en begon ik hem tevens op dat

Enrico Pieranunzi:

“Eindeloos proberen om te zien of het misschien toch lukt, is niets voor mij”

gebied enorm te appreciëren. Toen Frank mij meldde dat Bert instond voor de arrangementen, was ik dan ook zeker te vinden voor het hele project. Ook omdat ik enorme bewondering heb voor wat Bert reeds samen met het BJO deed. Sowieso is het mijn betrachting dat mijn muziek zoveel mogelijk gehoord wordt. Voor mij is dit dus een heel mooie kans.

Hoe kozen jullie het uiteindelijke repertoire?

Dat is het resultaat van een intense correspondentie tussen Bert en mezelf. Ik stuurde hem materiaal met een aantal suggesties opdat mijn diversiteit en veelzijdigheid als componist duidelijk zouden zijn. Er zaten een aantal melodische stukken tussen evenals

een latin nummer. Daarnaast wilde ik er toch wel mijn hit bij hebben, *Fellini's Waltz*. Al kan je niet spreken van hits in jazz (*glimlacht fijntjes*). Verder ook nog wat ballads en swing. Kortom, al wat ik doe als componist. (*Bij het afsluiten van dit nummer was de mixing nog volop bezig en moest de definitieve selectie nog bepaald worden, gtb*)

Schreef je ook speciaal nieuwe composities voor dit project?

Toch niet. Zowel Bert als ik hadden het daar te druk voor. Maar ik hoop zeker dat er een vervolg komt met exclusief materiaal.

Wat is jouw middel om alert te blijven en niet te verzinken in comfortabele gewoontes?

Verscheidenheid. Zo speel ik ook graag klassiek, zeker deze van de twintigste eeuw. Daar heb ik iets mee. Ik heb een sterke band met het verleden. Componeren is fantastisch maar vorm geven ook. Met jazz kan je dat. Mijn streven is een evenwicht tussen beide te vinden.

Melodie blijft toch wel een belangrijk onderdeel van je muziek.

Niet om het publiek te behagen maar omdat ik zelf een mooie melodie apprecieer. Daarnaast hecht ik tevens belang aan het vertellen van een verhaal. Dat gaat voor mij boven technische vaardigheid en virtuositeit, zowel bij improviseren als bij componeren. *Fellini's Waltz* bijvoorbeeld klinkt misschien makkelijk in het oor maar er zit een verhaal achter, verschillende verhalen zelfs. Telkens ik dat nummer breng, gebruik ik de structuur om een ander verhaal te vertellen. Jaren geleden speelde ik vaak standards, gewoon omdat Europese jazz door velen niet als evenwaardig beschouwd wordt. Een misvatting volgens mij. Daarom is deze plaat zo belangrijk. Improviseren is niet de enige manier om je kwaliteiten aan te tonen, vooral het componeren is belangrijk.

Heb je nog een speciaal verhaal dat je in een nummer wil gieten?

De magie van jazz is dat je elke dag een verhaal kan ►►

Bert Joris over *The Music of Enrico Pieranunzi*

Bert Joris schreef de arrangementen voor *The Music of Enrico Pieranunzi*. Een zware opdracht, gaf hij toe.

Voor Enrico Pieranunzi is flexibiliteit een eerste vereiste bij de muzikanten met wie hij werkt. Leverde dat geen problemen op?

Ik ben iemand die al jaren anderen volgt en ben dergelijke aanpak dus gewoon (*lacht*). Alleen is dat dan vooral in kleine ensembles. Met een bigband is dat niet zo evident. Er ging

heel wat voorbereiding aan vooraf. Aanvankelijk werkte Pieranunzi zoals hij dat met zijn trio's en kwartetten doet en gooide hij het roer regelmatig om. Het was al prijs van bij de eerste repetitie. Dan heb ik het met hem daarover gehad. Hij is niet gewoon dat het materiaal geschreven is en niet meer aangepast wordt, of toch niet zomaar met een vingerknip. Hij bracht verbeteringen aan maar we hebben hem toch een aantal keer moeten in-

houden. Het was dus aanpassen voor beide partijen.

Waren er nog andere uitdagingen?

De keuze van het repertoire. De man heeft zoveel geschreven en het is allemaal ook zo perfect. Ik moest erop letten dat er geen waardevermindering was van de stukken maar dat ze minstens op eenzelfde niveau bleven. Ik diende er tevens voor te zorgen dat het orkest niet de coulissen in geschreven

werd en dat er voor hen nog een uitdaging bleef. Daar hechten ze bij het BJO groot belang aan, ze willen niet in de rol van zuiver figuranten geduwd worden.

Tijdens de eerste avond van de opnamen zorgde je voor een première: Bert Joris voegt de trompettensectie en blijft niet vooraan staan. (lacht) Ik treed al zo vaak met hen op en altijd in de rol van solist terwijl ik weet dat de trompettisten

van het orkest dat ook heel goed kunnen. Door de jaren heen ben ik steeds uitgenodigd als solist en dan sta ik daar vooraan. Ik wilde nu eens midden tussen de andere jongens gaan staan en de rol van solist overlaten aan Pierre Drevet. Die man is een echte virtuoos. Zelf beschouw ik mezelf meer als een lyrisch verhalenverteller. Het was voor mij een leuke ervaring en meteen een blijk van respect naar het orkest toe. 

► ► vinden. Soms beseft je het zelf niet als je improviseert. De inspiratie komt van waar je bent, wat je net beleefde... Neem nu de muziek van Mozart. Ik luister er zoveel naar en toch hoor ik er nog regelmatig iets anders in omdat ik zelf iets nieuws meemaakte. Dat is de magie van muziek en verhalen vertellen is de magische sleutel in jazz.

Antoine Pierre kreeg carte blanche tijdens Gai-me Jazz afgelopen zomer en nodigde jou uit. Je leek je daar heel goed thuis te voelen tussen verschillende generaties van muzikanten.

Het samen musiceren van muzikanten uit verschillende middens en van verschillende leeftijden is uiterst belangrijk. Wat opvalt, is dat het

leeftijdsverschil tussen generaties steeds kleiner wordt. Tegenwoordig is dat soms slechts vijftien jaar.

En dan al die talenten waar ik mij niet bewust van was! Wat een drummer, Antoine. En Jean-Paul Estiévenart die fenomenaal was. Philippe Aerts en al de anderen ook trouwens. Dan merk je dat er zo goed



als geen uitwisseling van info is tussen de Europese landen. Een fenomeen dat je trouwens ook in Amerika hebt. Daar weten ze aan de oostkust niet wat er aan de westkust gebeurt. 

Georges Tonla Briquet

Concertagenda *The Music of Enrico Pieranunzi*

- > 21/01/2015 Flagey - Brussel
- > 30/01/2015 De Bijloke - Gent
- > 04/02/2015 Stadsschouwburg - Leuven
- > 02/04/2015 De Roma - Antwerpen



Jef Neve

“Ik wou mijn taal heruitvinden”

Telkens opnieuw verrast veelzijdig componist/pianist Jef Neve met extreme uitdagingen. Zo werd dit jaar zijn tweede pianoconcerto en de filmmuziek voor de tv-serie *In Vlaamse Velden* uitgebracht. Zijn energieke trio staat na tien jaar als een rots in de branding. Nu valt hij, als een bijna logische evolutie in zijn parcours, terug op zichzelf. Alleen Jef en zijn piano: *One*.

Bij de lancering van zijn solopiano album *One* in oktober bleef de mediabelangstelling niet uit. *Café Corsari* op Eén-tv en *Vrije Geluiden* op de Nederlandse televisie nodigden Jef Neve uit. De persrecensies waren vol lof en het publiek reageerde enthousiast. Al snel veroverde het album de vierde plaats in de ultratop-10. De track *Solitude* werd een instant hit!

Hoe is de ambitie gegroeid om een piano soloalbum op te nemen?

Ik heb er lang mee gewacht, wel... ik ben nu 37. Het is een beetje organisch gegroeid. De jongste jaren werd ik in het buitenland gevraagd om soloconcerten te doen. Daar had ik weinig eigen werk voor, zodat ik terugviel op covers of materiaal dat ik voor mijn trio had geschreven. Toen ik begin dit jaar studioruimte kreeg, dacht ik daar soloversies van op te nemen. Maar dat leek me geen best idee, mijn ambitie was groter, ik wou specifiek nieuw werk schrijven voor dit soloproject. Dan heb ik enkele maanden later een tweede sessie ingelast, maar ondanks wat nieuw materiaal had ik nog niet de luxe om te schrappen. Er was nog geen echte flow om een afgerond album af te leveren.

Toen kwam, heel toevallig, de kans om deze zomer in Abbey Road op te nemen. Daarvoor schreef ik verder nieuwe nummers, maar ter plaatse ontstonden, ook al omdat er ruimte voor was, geheel pure improvisaties, o.a. *One Leaf, A Thousand Lives*.

Wat er op het album uitspringt is Lush Life dat je al eerder opnam in 2013...

Daar is een heel verhaal aan

verbonden. We waren op tournee in Australië en speelden een concert in Newcastle, ten noorden van Sydney. Daar nodigde pianobouwer Stuart & Sons me uit om een indrukwekkende piano uit te testen, nog groter en volgens de pianobouwer nog beter dan een moderne concertvleugel, met extra snaren en met vier pedalen, echt een gigantisch instrument. Daar stelden ze een microfoon op en vroegen me een nummer op te nemen. *Lush Life* stond al op mijn repertoire en heb ik daar dan vastgelegd. Dat werd zo de allereerste track voor het solo-album.

Heb je bepaald waar je bepaalde stukken ging opnemen?

Bij de eerste sessie in La Chapelle was ik begonnen met vertrouwde nummers, o.a. Joni Mitchell's *A Case Of You* – maar voor de tweede sessie in Abbey Road ben ik echt nieuwe composities gaan schrijven. Eén ervan staat alleen op de vinylplaat (*Night Sky*). De ambitie was echt wel om mijn taal heruit te vinden. Ik heb me verder verdiept in hedendaagse klassieke muziek, o.a. Olivier Messiaen. Ik zocht hoe ik hun wiskundig, koud systeem bij wijze van spreken kon implementeren in mijn stijl die eerder melodieuze, harmonieuze klinkt. *Could It Be True* is daar een treffend voorbeeld van. Het is een nummer met een zeer melodieuze kant maar waar al eens wat ik als valse noten zou bestempelen insluiten. Doordat ik dat verenig in een nieuw systeem creëer ik een spanningslaag onder de natuurlijke spanningsboog van de noten die er al waren. Daar-in zag ik de ambitie om met iets

totaal nieuws uit te pakken. Je moet als muzikant blijven evolveren, proberen inzicht te krijgen in wat je doet en waar je voor staat. Voor mij is het een natuurlijk rijpingsproces en dat vind je terug in de drie verschillende sessies.

Welk gevoel had je bij Abbey Road?

Het is een legendarische naam, maar zo direct maakte het op mij geen indruk. Ik was de studio vooraf gaan verkennen en eerlijk gezegd viel me dat wat tegen. Het is een verouderd kot, sinds The Beatles daar opnamen is er denk ik vrijwel niets veranderd, zo voelt dat echt. Misschien vrezen ze dat de klank niet meer hetzelfde zou zijn mocht er wat wijzigen.

Jef Neve:

“Aan elk in Abbey Road opgenomen nummer heb ik een dag lang gewerkt, heel intensief”

Toen ik er een paar weken later ging opnemen, dan viel me meteen op dat die ruimte een heel mooie, natuurlijke klank heeft, die ruimte werkte wel heel inspirerend! En uiteraard is het beste materiaal voorhanden. Het deed me wel iets dat de microfoon voor mijn neus dezelfde was waar ook John Lennon zijn songs heeft ingezongen.

Hoe vlot verliepen de opnames?

Ik maak er geen geheim van, aan elk in Abbey Road opgenomen nummer heb ik een dag lang gewerkt, bijna 10 uren, heel intensief. Welk stuk en welke take op de plaat komt, is vooral een kwestie hoe natuurlijk het klinkt. Ik moet zelf verrast kunnen zijn. Je kunt perfect tien goede takes maken, maar dan is er slechts die ene take die een ziel heeft. Dat is meestal die waar ik het stuk loslaat...

Hoe kwam je bij de keuze van toch wel enkele verrassende covers?

Stromae is heel toevallig gekomen. Ik had net *Half A Day Away* gecomponeerd toen ik ineens *Formidable* in mijn hoofd hoorde weerklinken (*Jef neuriet stukje*). Eigenlijk is dat een aanstekelijk muziekje, het sprak me dus aan er wat mee aan te vangen. Overigens bewonder ik de man, hij belichaamt ergens België, raakt alle bevolkingsgroepen, transgenders, migranten, mensen van alle slag en brengt ze zo samen door zijn muziek. Het is een soort tribute aan hem.

Op Shaffy's *We Zullen Doorgaan* kwam ik door een documentaire die ik deze zomer op televisie zag. Ik ben daarna

meer gaan luisteren naar zijn muziek en op een moment bij een optreden zonder setlist kwam de muziek van Ramses spontaan in me op. Dat was de vonk om er echt wat mee te doen. Hij was zeker een groot singer-songwriter.

En natuurlijk is er ook Joni Mitchell's A Case

Of You...

Dat nummer draag ik al lang mee, het heeft heel wat betekend in mijn leven. De tekst raakt me enorm, begint heel spontaan te zingen: *“I'm a lonely painter, Oh I am a lonely painter - I live in a box of paints - I'm frightened by the devil - And I'm drawn to those ones that ain't afraid... Oh I could drink a case of you”* Ik speel het graag om 's avonds tot rust te komen. Het is het moment waarop ik alles kan loslaten. Het was ook veelbetekenend in de aanzet tot dit solo-album.

Hoe was het 'naakt' met de piano?

Voor alle duidelijkheid: dat naaktprofiel op de hoes ben ik zelf niet. Solo kan ik me niet wegsteken achter de muzikanten, sta ik er inderdaad 'bloot' voor. Bij de eerste sessie merkte mijn geluidsman, Dieter Claeys, op dat ik me te veel probeerde weg te steken, en gaf me de raad: 'ver-

geet nu eens de Brad Mehldaus en Keith Jarretts van deze wereld en wees jezelf. Toen heb ik *A Case Of You* gespeeld en kwamen al die herinneringen - ik heb in La Chapelle ooit mijn eerste plaat gemaakt - en alle emoties uit mijn leven boven. Wie goed luistert, hoort het moment dat ik echt brak, en aan het eind ben ik ingestort, wenend gevlucht en een sigaret gaan roken. Toen zei Dieter, nu hebben we de juiste toon te pakken! Wat ik zelf wou weerleggen, want was het niet een beetje te simpel, waarop Dieter zei: wat wil je, de interessante pianist uithangen en laten zien wat je allemaal kunt, of maken waarvoor je zelf staat, je eigen persoonlijk testament vastleggen, je natuurlijke zelf zijn. Het is gewoon niet anders dan aanvaarden dat je als mens en als muzikant bent wat je bent. Het klikt op het moment dat ik het eerlijk speel. De plaat is zo goed als wat ik er zelf in steek.

Soms lijkt het of je zelf zit mee te zingen...

Ja, (*lacht*) het is grappig dat je dat zegt. Het mee neuriën, daar ben ik me van bewust en als ik Joni Mitchell of Shaffy speel dan zitten de lyrics wel in mijn hoofd, probeer ik die woorden echt wel aan de noten of akkoorden te koppelen, dat wel. Bij instrumentale nummers zit er ook meestal een verhaal achter, maar sommige zijn zuivere improvisaties waar zelfs nog geen titel bij verzonnen is als ze ontstaan, zoals bv. *One Leaf*, *A Thousand Lives*. *Flying* is een inspiratie die in me opwelde bij het prachtig beeld van de Kilimanjaro... De inspiratie komt uit zeer diverse hoeken.

Dit soloalbum is een mijlpaal, wat zijn de verwachtingen?

Ik hoop dat de mensen iets gaan voelen bij de plaat, dat het wat betekent voor hen. De verwachtingen liggen zeer hoog, dat voel ik langs vele kanten. Ook internationaal is er veel meer belangstelling voor dit solo-project. Zelf zie ik het als een blauwdruk van wie ik op dit moment ben.

Zijn er bepaalde landen waar je je op richt om door te breken?

Absoluut. Er zijn een aantal landen waar ik al goed ont-

haald ben, daar ga ik verder op werken: Japan, Australië, Zuid-Amerika, Mexico, Canada... Ik zou het fijn vinden om wat meer in Europa te spelen, Duitsland en Frankrijk bv. Ik speel al wel geregeld in Parijs, maar dan heb je Frankrijk nog

niet veroverd. In de VS heb ik met José James in 2010 een grote tournee gedaan, daarvan heb ik veel geleerd. Het is ook wel niet zo eenvoudig om daar op te treden, er zijn nogal wat beperkingen en het is niet het land dat op mij zit te wachten.

Willen ze me uitnodigen in Carnegie Hall, heel graag!

Het loopt heel hard, hoe do-seer je je energie?

Ik heb inderdaad nogal veel energie. Wat helpt om regelmatig wat af te kicken is een

week kitesurfen of er gewoon tussenuit te zijn, tijd te nemen voor vrienden en mijn lief, maar ik merk al gauw dat ik snel weer aan muziek denk... 

Bernard Lefèvre



Jozef Dumoulin

Trust, een nieuw baken op zijn tocht

Onlangs verscheen *Trust*, de eerste cd van The Red Hill Orchestra (RHO), een nieuw trio van Fender Rhodes pionier Jozef Dumoulin (bekend van o.a. Lidlboj, Octurn, Othin Spake, A Fender Rhodes Solo en veel meer) met twee leidende figuren uit de hedendaagse New Yorkse jazzscene: Ellery Eskelin op tenorsaxofoon en Dan Weiss op drums. De muziek van RHO is anders dan wat Jozef tot nu toe heeft gemaakt.

De cd kreeg een enthousiast onthaal door pers en publiek en de daar opvolgende optredens waren een succes. De groep was begin november ook in een aantal Belgische zalen te horen. Dit interview werd een paar maanden daarvoor afgenomen, net voor een concert in het Bimhuis in Amsterdam, waar Jozef te gast was voor een carte blanche rond gitarist Bram Stadhouders.

Hoe staat het met RHO?

We hebben elkaar in juni voor het eerst met z'n drieën samen ontmoet, voor repetities, een aantal concerten en voor cd-opnames. Deze zomer heb ik een selectie gemaakt uit al het materiaal. En nu heeft Dré Pallemerts net de mix afgerond. Morgenavond stuur ik het door naar het label, die het direct doorstuurt naar de fabriek zodat de plaat op tijd klaar is voor onze volgende tournee die in november start. We zitten op schema.

Ben je tevreden over het proces?

Ja, super. Het was bijzonder leuk om te doen, en ik heb ontzettend veel geleerd van het hele proces: het schrijven van de muziek, het spelen met z'n drieën, en het beluisteren van alle opnames. De muziek is ook anders geworden dan wat ik hiervoor heb gemaakt.

Hoe zou je RHO omschrijven, wat wil je ermee gezegd hebben?

Dat is een moeilijke vraag. Ik heb niet het gevoel dat ik echt iets wil zeggen als ik muziek speel, dat ik een boodschap wil overbrengen. Integendeel, het gaat eerder over het openlaten van deuren, over wat er gebeurt als er niet per se een punt moet worden gemaakt. Muziek spelen is voor mij als een wandeling, als een tocht. En zo zie ik mijn persoonlijke ontwikkeling ook. Een tocht waarbij ik veel rondkijk, me voed met bepaalde dingen en zo stap voor stap voortschrijd. Praktisch gezien had ik voor deze band zin om wat ik voor mijn Fender Rhodes solo heb ontwikkeld, samen te zetten met de energie en achtergrond van Ellery en Dan, om een speelveld te creëren tussen die verschillende werelden. Daarna zal muziek ook altijd wel over veel anders gaan, omdat we allemaal zo diep doordrongen zijn van alles wat we zien, meemaken, voelen, wensen. Dat klinkt sowieso altijd door in de muziek.

Hoe zie je dan de cd op die tocht? Is dat als het ware een foto van dat moment?

Ja, zeker, een afdruk van wat er op een bepaald moment is gebeurd. Maar het is ook deel van een groter proces, een an-

dere manier om de muziek en in het bijzonder de muziek van RHO te laten groeien. Want na de studio luister ik thuis een paar weken lang alleen naar de opnames. Daar steek ik van alles van op, over mezelf

Jozef Dumoulin:

"Voor mij is om het even welke stijl in ieder geval nooit een beginpunt geweest of een doel op zich"

en over mijn collega's, over hoe we functioneren en welke keuzes we maken. Over hoe we ons tot elkaar verhouden. Ik zie wat er muzikaal werkt en wat er minder werkt. En al die informatie neem ik dan weer mee als ik weer ga spelen, met RHO of elders.

Wordt er achteraf nog aan de opnames geschaafd, of iets opnieuw opgenomen?

Het is heel vreemd: bij mijn vorige cd's vond ik het leuk om achteraf nog een aantal ingrepen te doen. Want een concert is een concert, een opname is een opname, maar een cd is iets dat blijft bestaan, gemaakt om meer dan één keer te beluisteren. Een cd is iets heel intiem ook. Ik vind het daarom spannend om dat verschil te erkennen, om een mooi perspectief te creëren op de muziek. Post-productie, zoals dat heet. Als ik na de opname iets 'hoor' dat erbij moet, of eraf, waarom zou ik dat dan niet toevoegen of weghalen? Wel, aan deze cd ben ik met dezelfde attitude begonnen. Ik ben hier en daar wat beginnen prutsen. Maar

op een bepaald moment ben ik erachter gekomen dat het in dit geval geen meerwaarde had. Dus uiteindelijk is alles een getrouwe weergave van wat er is gespeeld, heel erg 'jazz' in dat opzicht. En achteraf bekeken is het heel fijn om iets af te leveren wat heel erg rechttoe rechtaan is.

Komt dat door het materiaal of door een verandering in je houding?

Dat vraag ik me af. Ik zal dat merken bij de volgende plaat. Ik had echt het gevoel dat het evenwicht dat er was bij de opnames teveel in de war werd gebracht. Dat had ik vroeger ook wel, maar dan bleef ik zo lang schaven tot er een nieuw

evenwicht in de muziek kwam. Ik vraag me soms af of ik de energie niet had om er iets nieuws van te maken, of dat ik zelf veranderd ben en dat ik nu de muziek op plaat wil zetten zoals ze is opgenomen. Of is het deze muziek die vraagt om zo gelaten te worden als ze is? Ik weet het niet. Ik vind

het prettig om te denken dat ik dankzij het vroegere 'geknoei' veel van mijn muzikale fantasmen nu altijd direct tijdens het schrijven en spelen vorm kan geven.

Zit er in al je projecten een rode draad, iets wat alle dingen die je doet, verbindt?

(stilte) Het is moeilijk om dat onder woorden te brengen, maar er is een duidelijke plek vanwaar de muziek gemaakt wordt, denk ik. Of anders gezegd: een plek waar ik de muziek graag naartoe breng. Het gaat over een manier van met klank omgaan. Een manier ook waarop musici al spelend met elkaar omgaan. Ik denk dat er op dat vlak altijd een speciale focus is.

Kan je omschrijven wat je hiermee bedoelt?

Voor mij heeft het te maken met stilstaan en vooruitgaan op hetzelfde moment. Over iets dat immobiel is en tegelijkertijd alle kanten uit gaat. Het gaat over een relatie ontwikkelen met mezelf en op die manier ook met anderen. Een eerder

introspectieve benadering die antwoorden zoekt op vragen zoals: Wie ben ik? Wat is tijd? Wat is ruimte? Wat is muziek? Wat betekent het om nu muzikant te zijn? Als ik aan muziek denk die ik graag hoor, dan is dat iets heel sprankelends, rond en warm, heel groot ook. Ik stel me steeds de vraag hoe die energie opgeroepen en in leven gehouden wordt.

Vind je de muziek die je met RHO maakt experimenteel?

Ik denk niet in die termen, maar ik weet dat mijn muziek wel eens dat label krijgt. Voor mij is om het even welke stijl in ieder geval nooit een beginpunt geweest of een doel op zich. Toen ik begon als muzikant was ik eigenlijk heel naïef. Ik was gigantisch melomaan en vond muziek spelen geweldig. Een groter plan zat er niet achter. Ik vond het dan ook heel verrassend om op een bepaald moment te merken dat sommigen mijn muziek verregaand vonden, of aanstootgevend. Voor mij is het nooit zo gegaan dat ik dacht: ik ga nu experimentele muziek maken. De muziek is beetje bij beetje terecht gekomen in zones waarbij sommigen die associatie maken. Als er iets is waar ik probeer trouw aan te zijn, dan is het mijn eigen aanvoelen. Ik probeer mezelf te leren kennen en dat in een heel brede zin van het woord. Muziek is daartoe een middel.

Als je muziek maakt om jezelf te leren kennen, vind je het publiek dan belangrijk?

Ja, beide zijn heel nauw verwant. Trouwens, het fenomeen waarbij mensen zich op een plek verzamelen om samen te luisteren naar andere mensen die klanken voortbrengen, dat is heel mooi. Als er dan communicatie is geweest dan is dat heel bijzonder. Als dat niet onverdeeld heeft plaatsgevonden, dan is er ook iets gebeurd; iets anders, weliswaar. Spelen voor een publiek is een onderdeel van de verhouding met jezelf en dus met de wereld.

In de zin van het publiek als een spiegel?

Ja, maar iedereen kan met die spiegel omgaan zoals ie wil.

Heeft het dan geen invloed op je muziek en het pad dat je daarin aflegt?

Nee, ik ga er van uit dat eerst en vooral ikzelf mee moet zijn met mijn muziek, en dat die dan ook wel anderen gaat aanspreken. Maar in hoeverre kan je eerlijk zijn in het beantwoorden van deze vraag? Ik denk dat we allemaal veel meer dingen doen in functie van wat anderen denken, dan we beseffen. De beste manier voor mij om hiermee om te gaan, is altijd te corrigeren in functie van mijn eigen gevoel.

Als ik de muziek zelf niet voel, zal ze voor anderen ook niet duidelijk zijn en kan ik ze ook niet ver dragen. Ik wil graag nog een lange tijd muziek maken en dan kan ik maar beter een manier ontwikkelen die dicht bij mezelf blijft en dicht bij wat voor mij belangrijk is. En dat is werk van lange adem. Ik hoef het nu niet allemaal te begrijpen of vrij van twijfel te zijn. Het is iets dat zich beetje bij beetje ontwikkelt.

Welke ambities heb je nog? (lacht) Verder gaan met waar

ik mee bezig ben en er meer tijd voor nemen. Trager worden, dingen rustig bekijken. Praktisch gezien, komt de RHO-plaat straks uit, en dat is cool. Ik ben benieuwd om te zien waar dat project me brengt. Ik wil graag ook meer solo spelen. Ik merk dat ik daar op verschillende vlakken heel veel aan heb. Verder ga ik in december twee duo-platen opnemen: één met Lilly Joel, samen met Lynn Cassiers (zangeres van Lidlboj), en één met Benoît Delbecq, een heel bijzondere Franse pianist.

Ik broed ook op een nieuw project waarbij ik zelf weer akoestische piano ga spelen. En ik heb een paar compositieopdrachten aangenomen. Er zijn eigenlijk nog een heleboel dingen die ik graag wil doen, maar op dit moment ben ik vooral bezig met vereenvoudigen. Ik speel in minder en minder verschillende bands en ik probeer mijn activiteiten toe te spitsen op heel specifieke dingen. 

Wayne Delar



Jozef Dumoulin

European Jazz Conference 2014

Helsinki was dit jaar de gaststad voor de jaarlijkse vergadering van het EJM (EuropeJazzNetwork). Meteen een première want voor de eerste keer werd het gebeuren ook opengesteld voor niet-leden en dit onder de overkoepelende naam European Jazz Conference. De Finnen maakten er meteen een hele happening van met workshops, panelgesprekken, diverse ontmoetingsmomenten en showcases.



JK Louhivuori

De Finse professionaliteit

In Finland weten ze wat organiseren is en dit over heel de lijn. Deze EJC was dan ook een samenwerking op grote schaal. De Finnish Jazz Federation coördineerde alles met de hulp van Music Finland, Sibelius Academy of the University of Arts Helsinki en ook nog Annamajja Music Company, April Jazz, Raahe Jazz on the Beach Festival, Tampere Jazz Happening, UMO Jazz Orchestra en de stad Helsinki. Geen versnipperde initiatieven maar een vlot gebeuren zonder hopeloze vertragingen, ook tijdens de showcases. Alle deelnemers en gasten vernamen steeds perfect waar ze op welk moment moesten zijn. De verstrekte info was duidelijk en volledig en alle medewerkers wisten waar het over ging. En dan hadden we het nog niet over de dagdagelijkse voordelen zoals overal gratis internet (zelfs op de reguliere pendelbus naar de luchthaven), gratis drinkbaar water (ook in de clubs!) en openbaar vervoer dat probleemloos rijdt tot laat in de nacht. Nationale elektriciteitsonderbrekingen zijn hier synoniem voor een mislukte Monty Python-grap.

Europe Jazz Network

Door de omvang van het gebeuren en de talrijke internationale aanwezigen (meer dan tweehonderd) was deze uitvergroete bijeenkomst van het EJM nog meer dan in het verleden een unieke kans om extra contacten te leggen en bestaande banden te versterken. Netwerken is hier duidelijk geen hip begrip maar een effectief werkmiddel. Dat bewijzen onderstaande commentaren.

Niet verwonderlijk dat er op Europees vlak in het kader van de Creative Europe Programme extra erkenning en financiële ondersteuning kwam voor het EJM. Met dit geld worden acht nieuwe projecten gestart waaronder het oprichten van een Europese concertdatabase, het verzamelen van info over de oorsprong van de jazz in de verschillende Europese landen om deze uiteindelijk bij elkaar te brengen in een boek, muziek en migratie (een initiatief van Wim Wabbes en de Handelsbeurs) en alternatieve vormen van tournees.

We vroegen aan vier EJM-leden waarom ze lid zijn van het EJM en wat de concrete resultaten van deze vergadering zijn.

Katrien van Remortel (Muziekcentrum Vlaanderen)
"Muziekcentrum Vlaanderen is een van de nationale overkoepelende organisaties die lid zijn van het EJM. Samen met Jazzahead in Bremen is deze jaarlijkse vergadering de ideale kans om een netwerk uit te bouwen en praktische personen te contacteren, van journalisten tot organisatoren en muzikanten. We zijn lid sinds 2005 en hadden het geluk om in samenwerking met de Flemish Jazz Meeting van 2007 als gastland op te treden. De showcases waren een

foto: © Ralf Dombrowski



foto: © Ralf Dombrowski

Mopo

première voor het EJN en zetten ons meteen op de kaart. Wat opvalt, is dat persoonlijke contacten heel belangrijk zijn."

Bertrand Flamang (vzw Jazz en Muziek)

"Ik kom in hoofdzaak om ideeën uit te wisselen en mensen te ontmoeten. Ik ga nooit op zoek naar muzikanten om ze aan anderen te koppelen, dat moeten ze zelf doen. Wel kan ik info geven over wie creatief goed bezig is en daar eventueel een eigen inbreng aan toevoegen. Maar het zijn de muzikanten die de muziek moeten maken en wij promoten waar we kunnen, zoals hier. We hebben momenteel een zeer sterke scene in België en daar vechten we voor. Eerlijk gezegd geraak ik nog weinig onder de indruk in het buitenland tijdens showcases als deze. Je hoort daar vooral academische jazz, echter niets of bijna niets dat aanleunt bij pop, rock, metal of hiphop. Middelmaat is troef. De echt goede muzikanten maken hun weg wel zelf via andere kanalen."

Wim Wabbes (Handelsbeurs Gent)

"Ik ben al betrokken bij de werking van het EJN sinds begin jaren negentig, toen ik nog bij Vooruit werkte. De belangrijkste reden was het ontmoeten van een groot aantal creatievelingen over de grenzen heen. Je wisselde informatie uit over concertervaringen, over de lokale scene, over internationale coproducties,.... Het verruimde mijn blik enorm. De Handelsbeurs is sinds een jaar lid en ikzelf zetel nu al vier jaar in de Raad van Bestuur.

Het leverde ondertussen heel wat concrete resultaten op waaronder internationale tournees en een coproductie rond de samenwerking tussen Dirk Rooft-hoofd en Henry Threadgill (i.s.m. Banlieues Bleues). Dankzij EJN hebben we met zeven partners (waaronder de Handelsbeurs) een klein netwerk opgezet dat Melting Pot heet. Vier maal per jaar ontmoeten zeven muzikanten uit elk land elkaar in Wrocław (waar het initiatief van start ging). Ze werken gedurende twee à drie dagen intens samen. Ter afsluiting volgt een concert. Laatst was Fulco Ottervanger er bij. 'Yolda/Onderweg' is dan weer een interactief reisproject met Belgische en Turkse muzikanten, gesteund door het EJN. Door de jaren heen is EJN geëvolueerd van een ontmoetingsnetwerk, naar een netwerk dat gedreven wordt door projecten en samenwerkingen waarbij artistieke creatie en onderzoek de rode draad vormen."

Reiner Michalke (Stadtgarten Jazzhaus, Moers Festival)

"Het EJN begon als een vriendenclub en is dat nog steeds. Het voelt aan als een familie. EJN is belangrijk omdat je dan beseft dat je niet de enige bent met problemen als subsidies, sponsoring, politiek. Collega's hebben dezelfde zorgen. Het uitwisselen van informatie en expertise is daarbij van onschatbaar belang. Bij de showcases heb ik een dubbel gevoel. Het interesseert mij om de lokale scene te leren kennen maar meestal heb ik de indruk dat de curators kiezen voor zekerheid, ze

nemen geen risico's. Maar wat zin heeft het voor mij een groep te boeken die lijkt op tientallen andere van thuis of elders? Ik mis dikwijls diegenen die het verschil zouden maken. Een off-festival zou een mooi alternatief zijn."

Panelgesprekken

Uiterst interessant waren de voordrachten over thema's waarvan de problematiek in alle landen terug te vinden is. We selecteerden een aantal onderwerpen en lichtten daaruit de meest spraakmakende citaten en vaststellingen.

Het UMO jazz Orchestra

Deze Finse bigband bestaat veertig jaar. Jutta Jaakkola (persverantwoordelijke) gaf een paar tips over hoe het orkest er in slaagt 80 concerten per jaar te geven en 5 administratieve personeelsleden in vaste dienst te houden.

"Een bigband vormt een essentieel deel van de jazzgeschiedenis, maak dat duidelijk aan organisatoren en publiek. Organiseer concerten in scholen en op meer onverwachte plekken zoals gevangenissen. Stel jezelf voortdurend in vraag. Werk niet teveel met gastmuzikanten want dat kan je niet blijven doen. Wees anders. Leg prioriteiten en zeg niet ja tegen elk voorstel. Trek jongeren aan via hun wereld van vandaag, de sixties zijn echt over. De gouden tip van Jaakkola: "Get out of your comfort zone".

►► Sibelius Academy Jazz Program

De Sibelius Muziek Academie werd opgericht in 1882. Het is tot vandaag de enige muziekuniversiteit in Finland. Sinds 2013 maakt ze deel uit van de University of the Arts van Helsinki en telt zo een 2000 studenten over de verschillende disciplines heen. De jazzafdeling kwam er in 1983.

De sterke punten waarmee de Sibelius Academy haar succesverhaal opbouwde: een sterke internationalisering via masterclasses, uitwisseling van leraars, een eigen bigband, het organiseren van concerten met bekende gastmuzikanten en vooral een samenwerking op internationaal niveau met andere scholen en dit onder artistieke leiding van David Liebman. Een onderdeel van dit laatste aspect is de jaarlijkse ontmoetingsweek die telkens in een ander land plaatsheeft.

Ze beschouwen de klas ook als een podium omdat er buiten de academische wereld niet genoeg plekken zijn om al de afgestudeerden live ervaring te laten opdoen.

De grote troef is natuurlijk de gratis inschrijving, ook voor buitenlanders! De overheid steunt heel bewust deze instelling en van budgetinkrimping is voorlopig nog geen sprake.

Flame Jazz Club

Jussi Fredriksson is toetsenist, leraar, producer en labeleigenaar. Sommige functies bekleedt hij uit eigen keuze, andere uit noodzaak. Vier jaar geleden stelde hij vast dat hij niet genoeg meer aan de bak kwam. Dat was niet alleen financieel een probleem maar vooral muzikaal vond hij omdat jazz evolueert door live te spelen. "En het is niet de taak van restaurants om jazz te promoten."

In 2011 was Turku een van de Europese culturele hoofdsteden. Hij greep zijn kans en zorgde er voor dat jazz in de kijker geplaatst werd. Een succesverhaal want sindsdien is daar een bloeiende jazzscene. Tijdens zijn voordracht lanceerde hij een oproep voor een betere internationale samenwerking op gebied van reguliere jazzconcerten, buiten de grote festivals om. Europa kan hier volgens hem eveneens een steentje bijdragen door clubs te subsidiëren die groepen uit andere landen op de affiche plaatsen. "Jazzmuzikanten zouden trouwens niet moeten bedelen voor vliegtuigtickets maar sowieso betaald moeten worden voor hun kunst."

De kunst van het luisteren

Verliezen de jongeren niet de focus in een wereld van continue (achtergrond)geluiden en waar blijft de rol van de stilte? Wie is nog geïnteresseerd in achtergrondinfo in een digitale wereld waar componist, muzikant en het verhaal achter de muziek zo goed als nergens meer vermeld worden? Jonge studenten kunnen The Real Book technisch perfect naspelen maar kennen de verschillende versies niet meer. Het luisterspectrum gaat verloren als je opnames niet kan situeren in de evolutie van 78t, singles, ep's, lp's, cd's, mp3... De compressie van muziek (om bijvoorbeeld een radiovriendelijk niveau te creëren) haalt de dynamiek van de muziek volledig onderuit. En hoe staat het met de transcriptie van soli? Internet is misschien een grote bron van informatie maar ook zeer onvolledig (o.a. door commerciële druk van de

grote spelers). Dit en nog veel meer was stof voor uiterst geanimeerde gesprekken.

De showcases

Het blijft een uitdaging om in een half uurtje in een kunstmatig gecreëerde omgeving jezelf te bewijzen. Wie zich echter voor een internationaal publiek van organisators, mediamensen en programmeurs in de kijker kan spelen, heeft een flinke stap voor op de concurrentie.

Wat sterk opviel bij alle Finse groepen was de aandacht voor outfit en vooral de uiterst professionele presentatie. Wat een verschil met de Flemish/Belgian meeting. Het technisch niveau was onberispelijk maar wel ontbrak het soms al eens aan scherpe kantjes en originaliteit. Een samenvatting van wat er aangeboden werd.

Het AR Quartet musiceerde aanvankelijk op en neer deinend zonder echte schokgolven teweeg te brengen. Er werd binnen de lijntjes gekleurd zij het gelukkig af en toe met hevigere accenten. Met het afsluitingsnummer bewees de groep dat het potentieel wel degelijk aanwezig is om een meer explosieve set neer te zetten. Pianist Aki Rissanen bracht met zijn trio de zelf gecomponeerde soundtrack voor de animatiefilm *Amorando*. Heel netjes, ergens tussen Jef Neve en ECM-sfeerschepping maar met net te weinig spanning om live te kunnen overtuigen. De beelden leidden trouwens de aandacht af van de muziek, net zoals de ondertitels bij opera. Jussi Fredriksson bracht met zijn Jazz Wars aanstekelijke bop maar miste live ergens de verrassing die we hadden bij de beluistering van de plaat. Met in de gelederen trompettist Verneri Pohjola en drummer Olavi Louhivuori is het Ilmilieki Quartet een Finse supergroep. De heren brachten een uiterst beheerste set met juist geplaatste dieptegang. Hun keuze om *Lonely Lonely* van Feist te coveren, was typerend. Truffaz en Miles waren soms heel dichtbij.



foto: © Ralf Dombrowski

Mikko Innanen & Innkvisitio

Eenzelfde atmosfeer hoorden we bij het SUN Trio met trompettist JK Louhivuori (Lionel Beuven's). Bijwijken heel spacy en met als bonus een cover van



foto: © Ralf Dombrowski

Jazz Wars



Rufus Wainwright. Kari Ikonen bracht een uiterst gevarieerd programma waarin Bollywood afgewisseld werd met de Armeense roots van bassist Ara Yaralyan. Een groep die we graag terug zouden zien tijdens JazzBrugge. Wat zangeres Nina Mya hier kwam doen, blijft ons een raadsel. Perfecte presentatie, stijlvol gekleed, goede stem maar volledig in het spoor van zovele andere vocalisten. Het moet de vierde keer zijn ondertussen dat we Mopo aan het werk zagen. Hun explosieve cocktail van jazzfunkrock gepigmenteerd met humor en horror klinkt nog steeds even aanstekelijk. FES in trio als het ware. Al even uitbundig, maar inclusief zang, was de set van Elifantree waarbij de vaste drummer voor de gelegenheid vervangen werd door Olavi Louhivuori. Funky avant-garde ergens tussen Prince en Comedy Capers in technicolor. De groep heeft duidelijk vooruitgang geboekt of was het de invloed van Louhivuori? Ook heel wat uitbundigheid bij Elektro GT. Jazz met een stevige dosis heavy rock-'n-roll mede dankzij de kunstjes van de gitarist. Ze klieven door een geluidsmuur als een sneeuwmobiel door verse sneeuw. Nog steviger, inventiever en rauwer was het optreden van Mikko Innanen & Innkvisitio. Deze gasten waren in pure Albert Ayler-stijl duidelijk op oorlogspad om optredens binnen te halen. Opdracht hopelijk geslaagd want dit was absolute top. Ook uitstekend maar in een totaal ander register was de passage van het

UMO Jazz Orchestra. Een vitale bigband waarbij alles precies afgemeten is. Vooral geen weg en weer geloop van solisten op het podium maar een gebalde sound met als uitsmijter een tango, een genre waar de Finnen een speciale band mee hebben. Met Timo Lassy Band en Dalindëo stonden er twee groepen op de affiche die de kunst van jump & jive eerden. Gehuld in de juiste maatpakjes natuurlijk. Daar waar Lassy net iets meer de kaart trekt van souljazz en boogaloo gaat het bij Dalindëo dan weer meer richting surf, Cab Calloway en zelfs Sergio Mendez. De ideale partybands voor een Radio Modern event.

In de befaamde muziekwinkel Digelius bracht vibrafonist Panu Savolainen 's namiddags nog een soloconcert. Een indrukwekkende vertoning door de ogenschijnlijke nonchalance waarmee hij zijn inventiviteit etaleerde op een instrument dat voor velen klinkt als een deurbel of een jinglemachine zoals hij zelf aanhaalde. 

Georges Tonla Briquet

Meer info via
www.jazzfinland.fi | www.europejazz.net

(met dank aan de Finnish Jazz Federation,
 Ministry For Foreign Affairs
 en speciaal aan Ulla, Heli en Riita)

12 december
Barry Altschul 3Dom Factor

13 december
Deborah Langman

27 december
Tineke Postma / Nathalie Loriers / Philippe Aerts

27 januari
Anthony Braxton Trio

29 januari
1 2 3 4: De Beren Gieren / Kaja Draksler / Susana Santos Silva

30 januari
Too Noisy Fish / Nordmann

13 februari
Pudding oO

19 februari
Satoko Fujii Solo / Keenroh

21 februari
Polar Bear

7 maart
Evan Parker / Ab Baars / vanche

13 maart
Ifa y Xango Tentet

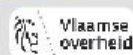


de SINGER

Bavelstraat 35, 2310 Rijkevorsel

INFO & RESERVATIES

www.desinger.be of 03 380 10 10





Robin Verheyen © Guy Van der Poel

DI 16.12.14
Robin Verheyen & Marc Copland

jazz / sopraan- en tenorsax & piano



Rembrandt Frerichs

ZO 21.12.14
Foyer Matinee: Rembrandt Frerichs

jazz / piano / aperitiefconcert



Alexandre Cavaliere Quintet © JazzLab Series

DO 22.01.15
Alexandre Cavaliere Quintet

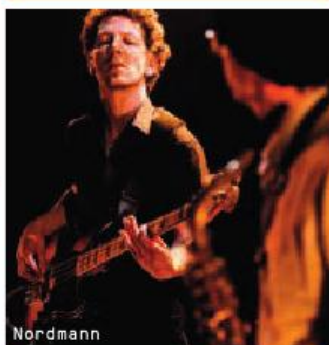
i.s.m. JazzLab Series & Djangofollies
jazz / gipsy



Bart Maris © City Soundloops

VR 20.02.15
2x Bart Maris, Walabix & Vercampt

i.s.m. JazzLab Series
jazz



Nordmann

WO 25.02.15
Nordmann

cd-release
jazz / rock



Handelsbeurs
Concertzaal
Kouter 29, 9000 Gent
TICKETS [Uitbureau Gent](#)
Veldstraat 82b
09 265 91 65
www.handelsbeurs.be



J.P. Estiévenart © Bruno Bollaert

DI 10.03.15 **DOUBLE BILL**
Jean-Paul Estiévenart TRIO /
Nils Wogram Nostalgia TRIO

i.s.m. JazzLab Series & Les Lundi d'Hortense
jazz



Chris Potter © Tamas Talaber

VR 27.02.15
Chris Potter Trio
jazz

Stefano Bollani © Adam Kissick



DI 03.03.15
Stefano Bollani solo
jazz / piano



Ruben Machtelinckx

DO 16.04.15 **DOUBLE BILL**
Linus ft. Skarbø & Leroux / Laurent Blondiau & Yannick Peeters

i.s.m. JazzLab Series
jazz

voor: Pascal Van Hoorebeke



Met steun van de Vlaamse overheid

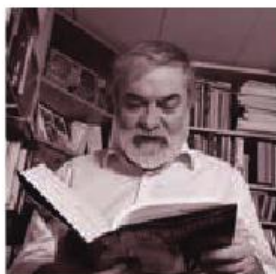


Provincie Oost-Vlaanderen



Van zien schrijven

Marc Van den Hoof



"Als Lennie Tristano en zijn musici daar (in Birdland) spelen moeten, klinkt er voor ieder optreden een van de tweestemmige piano-varianten van Joh. Seb. Bach, zelden op piano, meestal op alt- en tenorsaxofoon gespeeld, door Lee Konitz en Warne Marsh." Zo stond en staat het er, op pagina 72 of 76, naargelang de hoeveelste druk, van Berendts fameuze jazzboek in de Prismareeks. En er volgt nog een toelichting over de verwantschap tussen de muziek van Bach, die Tristano en de zijnen zeker niet probeerden te 'verjassen', en die van de gangmaker van de 'cool jazz'. Een alinea die we graag hadden laten lezen aan onze ouders en leraars en al wie ook maar geneigd was te twijfelen aan de respectabiliteit van de jazzmuziek. Maar gesteld dat het 1959 was toen ik dat las, dan heeft het nog bijna twintig jaar geduurd voor ik Konitz en Marsh voor het eerst samen zo'n stukje Bach heb horen spelen. Op het album *London Concert*, op het Wave-label van Peter Ind, opgenomen in maart 1976, ten tijde van de reünie van Marsh en Konitz op de Europese podia – ze waren toen ook in de Hnita, een optreden waarvan in het VRT-audioarchief een deel bewaard is gebleven. En zo is

het dikwijls gegaan: dat je hier of daar iets las en dat het dan nog jaren duurde voor je dat waarover je gelezen had ook echt hoorde: Armstrong z'n *West End Blues*, Ellington's *Harlem* en *Black, Brown And Beige*, Charlie Parker in *Relaxin' At Camarillo* en *Cool Blues*... Wat 'cool jazz' en Tristano en Bach betreft, kwam je nog het dichtst in de buurt van wat je je daarbij kon voorstellen met zoiets als Dave Brubeck z'n *Brandenburg Gate* op de 'Eurasia' LP, of met *Festive Minor* van Mulligan, op de prachtige plaat *What Is There To Say?* met Art Farmer, of nog met *The Queens Fancy* van het MJQ, of die twintig seconden Miles Davis met het begin van J. J. Johnson's *Three Little Feelings* op het EP-tje bij het boek *Zes over jazz*...

Maar zo'n echt Bachduet van Marsh en Konitz, daarvoor was het dus nog wachten tot in Willy Heremans z'n 'Jazzcorner' in de Antwerpse Kerkstraat de *Wave LP's* opdoken. Andere dergelijke onvoorziene en blijde gebeurtenissen waren o.m. ook het verschijnen van de *Candid's* van Mingus én van Mingus z'n concert in Antibes in 1960, en van Rollins z'n concert met

twee drummers in het MOMA in 1965, en van *Circle* in Parijs in 1971. En al die opnamen van vrijwel de hele tournee van Miles Davis met Coltrane in maart 1960. Erover gelezen, foto's van gezien, en daar was het dan plots: zo had het geklonken! En het blijft maar duren. Zo las ik net nog in de 'liner notes' van Bert Vuijsje bij de uitgave door het Nederlands Jazz Archief van Monk z'n briljante concert in het A'damse Concertgebouw in mei '61 – een hele reeks recensies (*Rhythme*) en foto's (Van der Elsen, de Boer) overigens die werkelijkheid worden, die 'Jazz At The Concertgebouw'-cd's – maar daar lees ik dat in het voorprogramma een trio speelde met Lou Bennett, John Engels en de zeventienjarige Philip Catherine, die grote indruk maakte op Vuijsje. Dat wil ik ooit wel eens horen, denk ik dan. Zoals ik ook uitkijk naar een wellicht ergens bewaarde opname van het Coltrane/Dolphie kwintet met Wes Montgomery erbij op het Monterey festival in september 1961. In *Jazz Hot* stond er ooit een foto van met in het onderschrift een verwijzing naar 'les eaux sombres de l'océan', en bovendien lees ik erover in Lewis Porter z'n *John Coltrane – His Life And Music*, p. 197-198. Of het ultieme weerzien van Coltrane met Monk in Detroit op 22 januari 1967, zes maanden voor Coltrane zou sterven. Monkbiograaf Robin Kelley citeert George Wein: "(Coltrane) blew like he was glad to be back home. And I never saw Thelonious more enthusiastic (...) The energy they exchanged was obvious; they were on the same wavelength." (Robin D.G. Kelley – *Thelonious Monk – The Life And Times Of An American Original*, p. 385). Wie weet. Misschien ergens? En ik heb nog iets op die verlanglijst staan: Gerry Mulligan die in 1994 op het Schleswig-Holstein Musik Festival in Lübeck de *Celebration*-suite speelt die Bob Brookmeyer voor hem als gast bij het New Art Orchestra heeft gecomponeerd. Met misschien wel Kris Goessens die toen al de pianist was van Brookmeyers New Quartet en die ook de pianist is op de versie van *Celebration* met de onvolprezen Scott Robinson uit 1997. Soms denk ik: nu zal ik het stilaan wel gehad hebben met al die jazz, maar dan begint het weer. Van horen zeggen en van zien schrijven. Kan het niet helpen.

(En dit tussen haakjes: al wie nog boeken en cd's van mij geleend heeft en nog niet terugbezorgd, moet dat maar eens doen, want ik wil wel eens het een en ander opnieuw lezen en horen.)



Art Farmer

Antoine Pierre onderscheiden met Toots Thielemans Award

Op 6 november ontving drummer Antoine Pierre (22) de Toots Thielemans Award, een jaarlijkse prijs uitgereikt door het Koninklijk Conservatorium van Brussel. Een gelegenheid om nader kennis te maken met deze talentvolle muzikant, die momenteel in New York studeert.

Wat heeft je ertoe bewogen om drummer te worden?

Het is een instrument dat me altijd al heeft aangetrokken. Toen ik klein was kocht mijn vader een videocassette van de Pat Metheny Group met Paul Wertico als drummer. Ik heb die cassette wel honderden keren bekeken terwijl ik met alle instrumenten die ik in huis vond (en dat waren er wel wat met een muzikant als vader) de stukken trachtte na te spelen. Wie ik het meest imiteerde was Paul Wertico, waarbij ik op Dixan waspoeder-tonnetjes sloeg.

Toch speelde ik eerst saxofoon, zo tot mijn elf jaar. Toen ik tien was (in 2002) nam mijn moeder me mee naar een concert in Brussel van de Pat Metheny Group, de *Speaking of Now* tournee. Ik was eerst teleurgesteld omdat Paul Wertico er niet bij was. Maar toen Antonio Sanchez zijn eerste noten speelde, was ik er helemaal voor gewonnen! Kort daarop kreeg ik van mijn ouders een drumstel voor Kerstmis.

Welke muzikanten hebben je verder nog geïnspireerd? Zijn het nog steeds dezelfde?

Ik heb heel veel geluisterd naar Pat Metheny. Ik denk dat mijn vrienden zullen bevestigen dat ik de meeste inspiratie bij hem vond. Ik ken bijna al zijn solo's uit het hoofd. Ik merk ook dat ik bij mijn composities soms stukken van hem terugvind. Antonio Sanchez is één van mijn belangrijkste inspiratiebronnen. Zijn zin voor orkestratie is ongelooflijk! Volgend jaar in de lente ga ik bij hem les volgen in New York.

Mijn ouders hebben me steeds naar verschillende dingen laten luisteren. Zo was ik steeds omgeven door muziek en die invloeden zijn gebleven. Zo luister ik nog altijd naar Aka Moon,

Philip Catherine, Miles Davis, Ralph Towner, John Scofield, Bill Evans, Keith Jarrett,...

Je speelt drums in de groep Taxi Wars. Hoe zijn de eerste contacten verlopen met die groep?

Ik kreeg op een dag een mail van Robin Verheyen met de vraag of ik zin had om deel uit te maken van de groep die ze wilden vormen: hijzelf, Tom Barman (dEUS, Magnus) en Nic Thys. Uiteraard heb ik 'ja!' geantwoord. We hebben elkaar voor een eerste repetitie ontmoet in januari 2014 en het klikte meteen. Robin schreef heel wat muziek waarop Tom improviseerde (dat is trouwens indrukwekkend). Verschillende keren spraken we af om te repeteren en zo ontstonden stap voor stap de verschillende nummers. Het is een super-interessant procedé. We zochten voor elk stuk adequate grooves! Vooraleer we op Gent Jazz speelden hebben we vier try-outs gedaan in clubs. De energie van die concerten is echt ongelooflijk. We hebben net een plaat opgenomen die binnenkort zal uitkomen.

Je hebt net de Toots Thielemans Jazz Award ontvangen. Wat betekent dit voor jou?

Het is beslist een erkenning en een eer! Deze TTJA wordt jaarlijks toegekend aan een student van het KCB met een opmerkelijk parcours. Vorig jaar heb ik zowel mijn eerste Master als mijn tweede Master (Magna cum laude) behaald. Op hetzelfde moment werkte ik aan mijn vertrek naar New York. En dan zijn er nog altijd de concerten. Het was een zeer druk jaar en ook wel zwaar, maar ik heb veel bijgeleerd over time- en stressmanagement. Ik wil het geld van deze prijs gebruiken om de toekomst van de Antoine Pierre Group te financieren. We hopen trou-



Antoine Pierre

wens in de loop van 2015 een album op te nemen.

Je begeleidt geregeld Philip Catherine. Wat herinner je nog van jullie eerste concert samen en wat spreekt je het meest aan van jullie samenspel?

Ik herinner me dat eerste concert met Philip Catherine nog heel goed. Het was een jamsessie in de Jazzclub te Dinant, het was geweldig! Kort daarna speelden we een concert in de Jacques Pelzer Club met Greg Houben en Philippe Aerts. 's Anderendaags ontving ik een mail om de maand nadien vier concerten met Philip te spelen waarvan een met Enrico Pieranunzi. Ik was 18 en in de wolven! Philip is een geweldige muzikant. Spelen met hem is een van de ervaringen waarvan ik het meeste heb geleerd. Hij weet wat hij wil en dat vraagt geduld, flexibiliteit en cultuur (Philip Catherine en Philippe Aerts hebben me ongelooflijke platen laten beluisteren). Spelen met Philip Catherine is een bijzondere belevenis en ik ben hem zeer erkentelijk!

Maar wat karakteriseert een goede drummer volgens jou, buiten het feit dat hij het ritme moet aangeven?

Een drummer speelt zeker een centrale rol. Het ritme aangeven is ook het tempo bepalen, de energie, de toon, de dynamiek... Voor mij moet een goede drummer een goede timing bezitten. Ik wil hiermee niet zeggen dat hij een metronoom moet zijn, integendeel, maar het is belangrijk dat hij bewust is van het tempo en de energie die vanuit een stuk uitgaat. Ik denk ook dat de cultuur zeer belangrijk is: het moet van ergens komen. Jazz is een zeer breed genre en moet je maximaal verkennen om er creatief mee om te gaan. Er zoveel mogelijk naar luisteren en begrijpen is van cruciaal belang voor een muzikant. De drummer speelt een hoofdrol voor de energie van een stuk. Een goede drummer moet dus volgens mij beschikken over een goede timing, creativiteit, het geheel aanvoelen en cultureel ontwikkeld zijn. 

Interview: Patrick Bivort

Festivalnieuws

In Brussel vormt zich stilaan een platform voor al wat jazz betreft (meer daarover in een volgende editie), waarbij Flagey het initiatief neemt en met het **Brussels Jazz Festival** van 13 tot 23 januari 2015 het vroegere Winter Jazz opsloopt en Marni daarnaast het eerste **River Jazz festival** van 9 tot 24 januari 2015 organiseert, dat zich afspeelt op drie Brusselse jazzpodia: Marni, Jazz Station en Senghor. Het parcours van Elsene tot Sint-Joost volgt via Etterbeek de loop van de oude rivier de Maalbeek, vandaar de naam van dit nieuwe evenement. Helaas ontvingen we geen details rond de programmering.

Het Brussels Jazz Festival in Flagey opent met een speciale avond rond Philip Catherine die met kwartet (Nicola Andrioli, Philippe Aerts, Hans van Oosterhout) en speciale gasten het Orchestre Royal de Chambre de Wallonie onder de leiding van Frank Braley achter zich schaaft. Op 14 januari is het geweldige Bruno Vansina Orchestra present, de dag erna een bijzonder uniek project met Teun Verbruggen, Jozef Dumoulin en de Noorse trompettist Arve Henriksen, en Noorse gitarist Stian Westerhus. Op 19 januari komt rising star vocaliste Cécile McLorin Salvant, die intussen in ons land ook al enkele opmerkelijke optredens bracht. Op 21 januari staat de wereldpremière gepland van *Transit Side*, het gloednieuwe project van het Brussels Jazz Orchestra met Enrico Pieranunzi en Bert Joris, waarover in deze editie meer te lezen valt in het omslagverhaal.

Mare Nostrum verenigt drie meesters van de Europese jazz: de Italiaanse trompettist en ontembare muzikale poëet Paolo Fresu, de Franse accordeon- en bandoneonspeler Richard Galliano en de Zweedse pianist Jan Lundgren. Het trio stelt op 22 januari zijn langverwachte tweede album voor, net zo opwindend, emotioneel en vol gedurfde artistieke uitwisselingen als zijn voorganger.

De slotdag, 23 januari, is er al 's middags een piknikconcert met Koen de Cauter (in het kader van Djangofollies – zie verder) en een Soloists' night met Jozef Van Wissem (luit), Joachim Badenhorst (ts, kl, bkl) en Ernst Reijseger (cello).

Info: www.flagey.be



Philip Catherine



Voor meer festivalnieuws zie ook
www.jazzinbelgium.com en www.jazzmozaiek.be



►► In 2015 is het jazzfestival **Djangofollies** aan de 21^{ste} editie toe. Van 15 t/m 31/01/2015 vinden er 32 concerten in 27 zalen + 9 bijkomende concerten in 9 andere zalen i.s.m. JazzLab Series plaats.

ACQMM staat voor het **Alexandre Cavalière Quintet Manouche Moderne** dat een aanstekelijk ensemble is, dat manouche en bebop vermengt met klasbakken zoals Jean-Louis Rassinfosse (cb) en Vincent Bruyninckx (p), ondersteund door gitaristen Manu Bonetti en Walter Gonella.

Uit Nederland treedt het **Lollo Meier Quartet met Giacomo Smith** op. De gitarist Lollo Meier hoeven we de Gipsy Swing fans niet meer voor te stellen. Hij nodigt Giacomo Smith (kl, sax) uit die echos oproept aan jazslegendes als Sidney Bechet en Django maar dan vermengd met moderne swing en soul.

Zoon van de manouche jazzlegende Dorado Schmitt, presenteert zich de jonge talentvolle gitarist **Sonny Amati Schmitt**, die met zijn trio de Django-traditie alle eer aandoet. Hij bracht bij Harmonia Mundi zijn eerste album *Sonny Day* uit.

De **Gipsynight Limberger Family** stelt **Giani Lincan** voor, een virtuoos op de cimbalom. Giani Lincan is geboren in een familie van bekende, succesvolle Roemeense zigeunermuzikanten waarin de Roemeense zigeunermuziek al generaties lang diep geworteld zit. Giani is ook een groot virtuoos binnen de gipsyjazz.

Wat hebben Wannes en Django gemeen? Daarvoor moet je bij **Jokke Schreurs** zijn, die op sublieme wijze de link tussen beiden legt. Samen met Henk de Laat (cb, scat), Luc Vanden Bosch (d) en Sam Vloemans (t) brengen ze *Wannes in Jazz*, even



Jokke Schreurs

sterk als de beste jazzstandards. Voor de belevenis moet je naar de locaties zoals voorzien in het festival. Eind dit jaar volgt een cd-release.

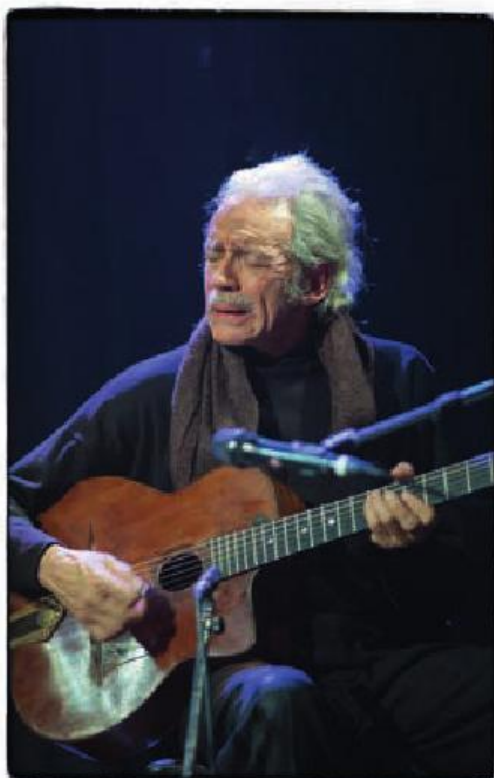
Uiteraard ontbreekt **Koen De Cauter** en familie niet (Waso, Myrdinn, Dajo) en zijn er nog andere

bijzondere gasten.

Er wordt ook hommage gebracht aan Sam Coenegrachts, die in juli overleed na een val in Noorwegen. Hij was amper 31 jaar. Hij speelde in de vorige editie nog met zijn groep *La Femme Belge*. Leden



Bojan Z



Koen De Caeter

Brosella

Aalst
Antwerpen
Belsele
Brussels
Binche
Brugge
Charleroi
Dranouter
Gent
Gouvy
Grimbergen
Heusden-Zolder
La Louvière
Lessines
Liège
Meise
Mol
Namur
Ruislede
Verviers
Vilvoorde

Djangofollies
21ST JAZZ FESTIVAL 2015

MORE INFORMATION :
www.djangofollies.be

15.01 >
31.01.2015

ACQMM: ALEXANDRE CAVALIERE
QUINTET MANDUCHE MODERNE
LLOLO MEIER QUARTET
& GIACOMO SMITH
SONNY AMATI SCHMITT TRIO
GIPSYNIGHT LIMBERGER FAMILY
& GIANNI LINCAN
JOKKE SCHREURS QUARTET
ROMANE, RICHARD
& PIERRE MANETTI
THE BELGIAN GYPSY SWING FIVE
HOT CLUB D'EUROPE
LA FEMME BELGE

van de groep nodigen enkele muzikale vrienden uit en brengen Sam's muziek in twee sets: de ene voornamelijk in meer klassieke Django en manouche traditie, de andere met een eerder naar New Orleans neigende invulling. Voor de vocale invulling zal La Femme Belge beroep doen op enkele straffe en verrassende gastzangers en -zangeressen.

Voor het volledig programma, zie www.djangofollies.be

Op 6 en 7 februari 2015 kent Doornik zijn **Tournai Jazz Festival** met internationale

bekende toppers zoals Barbara Hendricks en Kenny Garrett, maar evengoed Bojan Z en in duo Paolo Fresu-Omar Sosa. De beloftevolle pianist Thomas Enhco (ook al opgemerkt op Jazz Middelheim 2015) is van de partij. Hij is de zoon van sopraan Caroline Casadeus én kleinzoon van dirigent Jean-Claude Casadesus. Hij begon viool te spelen op driejarige leeftijd en piano toen hij zes jaar was. De link met klassieke muziek is overigens zeer duidelijk hoorbaar in zijn composities.

Sal La Rocca staat er in een project met de Corsicaanse gitarist Hervé Caparros en met Lionel Beuvs (d) en Matthieu Vandenaabeele (p). Nog van bij ons is de formatie Big Noise die de jongeren een stukje jazzgeschiedenis zal bijbrengen. Het slotconcert op de eerste dag is voorbehouden aan zanger/producer/componist Bai Kamara die in België resideert en rond zich heel wat talent van bij ons verenigt. En de dag erna wordt afgesloten met de Franse saxofonist Guillaume Perret die met zijn Electric Epic de fusion/rockjazz van de jaren 70 oproept.

Info: www.tournaijazz.be



Sal La Rocca



ZA 10/01/2015 - 20:30

SATELLIET - curated by Lander Gyselincx STUFF.

STUFF combineert de improvisatietaal van de jazz met muzikale invloeden die ze halen bij artiesten als HudMo, Mike Slott, Flying Lotus, De La Soul, ...

De ideale band voor de eerst editie van 'Satelliet': een concertreeks waarin huisartiest Lander Gyselincx de grenzen van de jazz aftast.



ZA 24/01/2015 - 20:30

ALEXANDRE CAVALIERE MANOUCHE QUINTET

Verhalen over reuzetalenten die als kind ontdekt worden, zijn in het geval van violist Alexandre Cavaliere geenszins van de pot gerukt. Zo stond hij als jongeling reeds op het Django Reinhardt festival in de legendarische jazzclub Birdland. Anno 2015 is Alexandre nog steeds amper 30 en klaar om de wereld te veroveren!



WO 28/01/2015 - 20:30

COCHARD / FERLET ^{FR} THINK BACH

Violaine Cochard is een uitzonderlijke en gevierde klaveciniëste. Edouard Ferlet is jazzpianist, begeleider, ensembleleider en meesterimprovisator. Samen breien ze rond Bachs allerbekendste composities, improvisatiemomenten vol fantasie en vrijheid. I.s.m. Concertgebouw Brugge



WO 18/02/2015 - 20:30

BRAM WEIJTERS - CHAD McCULLOUGH QUARTET ^{B/USA}

Het Bram Weijters - Chad McCullough Quartet treedt voor de derde maal aan op ons label. De fijne composities van de twee leaders resulteerde in twee wondermooie voorgangers: 'Imaginary Sketches' en 'Urban Nightingale'. Ook deze derde plaat staat weer bol van subtiele lyriek!



DI 24/02/2015 - 20:30

IIRO RANTALA ^{FI}

Een soloconcert van de uitzonderlijke Finse pianist Iiro Rantala laat zich degusteren als een meeslepende trip doorheen twee werelden: klassiek en jazz. Zijn pianospel is open, weloverwogen en minimalistisch en ligt in de lijn van Scandinavische traditie.



ZA 28/02/2015 - 20:30

2 X BART MARIS

Bart Maris is een muzikale duivel-doet-al, wiens tomeloze muzikale energie hem tot in de meest diverse muzikale en geografische uithoeken wist te brengen. In deze double bill laat hij zich eerst begeleiden door het pittige Franse collectief Wallabix en zoekt hij daarna de sereniteit op met cellist Lode Vercamp.



INFO & TICKETS:
WERFSTRAAT 108 - 8000 BRUGGE
050 33 05 29
RESERVATIE@DEWERF.BE

JAZZAGENDA



Fulco Ottervanger

Vrijstaat O. uit Oostende organiseert van 6 tot 28 februari de tweede editie van **STORM!** Met dit festival brengt het kunstencentrum opnieuw een weldadige vloedgolf van jazz die graag buiten de lijnen spat. Drie weken lang palmt **STORM!** de hele stad in met als absolute hoogtepunt een tweedaagse in CC De Grote Post. Centrale gast dit keer is pianist Fulco Ottervanger.

Met het tweejaarlijkse festival **STORM!** wil kunstencentrum Vrijstaat O. een podium bieden aan de jonge, aanstormende generatie jazzmuzikanten en zoekt het ook de grenzen van het genre op. Tijdens de eerste editie (april 2013) waren er concerten van onder meer Shai Maestro, Zara McFarlane en Yaron Herman. Centrale gasten toen waren de drummers Lander Gyselincx en Jens Bouterie. De tweede editie is een heus interdisciplinair stadsfestival met naast een tweedaagse in CC De Grote Post een special night rond **Bart Maris**, gratis concerten in de stad, een museumnocturne, workshops, een educatief luik en veel meer. En er is natuurlijk de tweede editie van de **STORM!**contest, die dit keer door het partnership van Muziekmozaïek, De Werf en JazzLab Series een zeer prestigieus prijzenpakket kent (JazzLab tournee, cd-release W.E.R.F.-label,...).

Het absolute hoogtepunt van **STORM!** vindt plaats op vrijdag 20 en zaterdag 21 februari. Dan wordt het fantastische

gebouw van De Grote Post ingepalmd door artiesten uit binnen- en buitenland. Centrale gast dit keer is Fulco Ottervanger: hij presenteert met *One Mirrors Many* een nieuw en origineel project van zijn band De Beren Gieren en nodigt voor zijn carte blanche *Reverse Archeologists* twee andere meesterlijke toetsenisten uit: Kris Davis en Jozef Dumoulin. Daarnaast is er ook een creatie van **LABtrio**, een samenwerking met twee muzikanten uit de New Yorkse scene: saxofonist **Michaël Attias** (Paul Motian,...) en cellist **Christopher Hoffman** (Henry Threadgill,...). En er zijn concerten van onder meer trompettist **Avishai Cohen** (met *Nasheet Waits* op drums), het trio **Ernst Reijseger/Harmen Fraanje/Molla Sylla**, de Noorse trompettist **Mathias Eick** (vroeger Jaga Jazzist), **Anthony Joseph** (met *Brazzaville*) en **Nordmann**.

In dezelfde periode organiseert het Mechelse kunstencentrum Nona de eerste editie van het festival **BRAND!** (18 - 21 februari). Centrale gast is **Joachim Badenhorst**. Samen met Vrijstaat O. ondersteunt Nona het New York-project van **LABtrio** en verder zijn er ook concerten van **Anthony Joseph** (met *Brazzaville*), **Nordmann** en **Hauschka**.

De winter van



Een trio-cd opnemen met als sidemen bassist Gary Peacock en drummer Paul Motian? Nee, het is niet enkel Keith Jarrett gegeven. De Italiaanse Brusselaar Augusto Pirodda moet zowat het best bewaarde geheim in de Belgische jazzscene zijn. In zijn nieuwe kwartet wordt de fijnbesnaarde pianist geruggensteund door één van de meest solide ritmesecties van deze contreien: Manolo Cabras op contrabas en Marek Patman op drums. Aan hun zijde verwelkomen we met veel genoeg de onvolprezen en onvermoeibare saxofonist Ben Sluijs. De release van Pirodda's nieuwe album (El Negocito Records) valt samen met de start van de decembertournee. Een album én een tournee om naar uit te kijken.

We luiden het nieuwe jaar in met een bruisende mix van zigeunerjazz en bebop. Als twaalfjarige snaak verblufte violist Alexandre Cavaliere menig kenner met zijn muzikale virtuositeit en beheersing van de gypsy swing. Cavaliere reisde jarenlang het internationale concertcircuit rond. Na een pauze van een paar jaar, is hij terug met een kwintet waarmee hij laat horen dat je nog altijd creatief aan de slag kan met het intimiderende nalatenschap van de grote Django Reinhardt, grondlegger van het Manouche genre. Voor deze januaritournee slaat JazzLab Series de handen in elkaar met Djangofollies, het jaarlijkse muzikale feest dat de nagedachtenis van Django in onze contreien eert.

In februari toert trompettist Bart Maris langs Vlaamse zalen met een verrassend dubbelconcert. Maris, dé

creatieve jongleur van de Belgische jazz, die mee aan de basis lag van en speelde in groepen als X-legged Sally, Think Of One, Flat Earth Society en de Brusselse folkband Jaune Toujours, mocht onlangs op het Gent Jazz Festival 2014 de SABAM Jazz Award in de categorie 'Gevestigde Waarde' in ontvangst nemen. Tijdens deze tournee krijgen we twee gezichten van duizendpoot Maris te zien: naast de energieke Franse snaken van Walabix en in dialoog met cellist Lode Vercamp (Wim Mertens Trio). De 'gespreksstof' haalt dit duo uit de cd *Krommekeer*, een intimistisch getint bravourestuk van de twee meestermuzikanten.

Een rising star in de Belgische jazzscene is Jean-Paul Estiévenart, die vanaf maart op JazzLab-tournee trekt en dit met zijn trio waarin de recent gelauwerde drummer Antoine Pierre en bassist Sam Gerstmans. Deze laatste was in 2013 nog bij JazzLab Series te zien aan de zijde van Mélanie De Biasio. Het trio bracht zijn debuutalbum *Wanted* uit bij W.E.R.F.

Naast deze concerten biedt Jazzlab Series ook laagdrempelige jazzcursussen aan. Vanaf januari zijn weer verschillende lessenreeksen JazzClass Series te volgen. Een aanrader voor al wie het jazzgenre een warm hart toedraagt. Surf naar de website voor concrete data en locaties.

Info: www.jazzlabseries.be



Jean-Paul Estiévenart Trio

Uitzonderlijk lot JAZZ cd's

waarvan velen out of print



€10/cd

tenzij anders vermeld voor meervoudige cd's



Mark Sound

Potaardestraat 4 - 1950 Kraainem
02/731 63 62
kraainem@marksound.be

Wolstraat 6 - 2000 Antwerpen*
03/233 64 03
antwerpen@marksound.be

www.marksound.be

* Daar we in Antwerpen over de grootste oppervlakte beschikken staat daar ook het grootste aanbod.

Ghent Youth Jazz Orchestra

Hopelijk volgend jaar opnieuw!



Ghent Youth Jazz Orchestra

Op 31 oktober 2014 sloot het Ghent Youth Jazz Orchestra (GYJO) een geslaagd project van drie jaar af. Twee keer per jaar kregen de jonge orkestleden een workshop die een week duurde, en die telkens met een concert werd afgesloten. Tijdens de workshops werden ze door klinkende namen als Bert Joris en Peter Vermeersch door allerlei jazzstijlen geleid. Het laatste concert in de Groenzaal (Gent) brachten ze onder begeleiding van Ilja Reijngoud.

Ilja Reijngoud (42, trombonist, componist) is net als zijn voorgangers geen groentje als het over dirigeren van bigbands gaat. Aan het conservatorium van Rotterdam begeleidt hij projecten en in Utrecht werkt hij met de vaste bigband. Allemaal zeer bruikbare ervaring, want een week met

onbekende en soms onervaren muzikanten werken is niet vanzelfsprekend, zegt hij terloops. Over het eindresultaat is hij meer dan tevreden.

"In het begin merkte je dat het een beetje stroef liep. Als je kijkt naar de saxen alleen al, zie je drie types:

van geschoolde muzikanten naar pure hobbyisten. Maar na eigenlijk zeer korte tijd hadden we al een verschrikkelijk goed resultaat."

"Aanvankelijk is de individuele rol het belangrijkste en moet je de details een beetje door de vingers zien. De leads moeten goed zitten, want anders gaat de rest van het orkest ook de mist in. De eerste sax, de piano, de drums. Als die het oppikken, dan gaat het eigenlijk heel snel. En iedereen werkte trouwens heel goed mee."

Waar andere componisten een andere invalshoek hebben, legt Reijngoud de klemtoon op timing. Hij ziet daarbij een verschil tussen Belgische en Nederlandse jazz: waar de Belgen eerder Europees, symfonisch en lineair muzikaal denken, herkent hij in Nederland veel meer de Amerikaanse invloed van de swing en

bebop. In beide landen ziet hij heel veel potentieel: de jonge muzikanten spelen op een steeds hoger niveau.

We spraken ook met twee orkestleden die er van bij het begin al bij zijn. Nabou Claerhout (21, trombone) en Warre Van de Putte (18, sax) namen drie jaar geleden deel aan de auditie, waren geselecteerd en hebben zich dat absoluut niet beklagd. Het is voor hen een heel aangename manier om samen met leeftijdsgenoten nieuwe muziek te ontdekken, op een uitdagend niveau. Claerhout kende Reijngoud al omdat ze in Rotterdam bij hem studeert, maar voor Van de Putte was het een eerste ervaring. *"Een heel vriendelijke, efficiënte begeleider,"* vertelt hij, *"Reijngoud was overal zeer duidelijk in en weet waar hij heen wil. Dat werkte goed."*

Ook daarnaast vinden de muzikanten het een verrijkende



foto: © Jos L. Knaapen

ervaring, omdat ze buiten het schoolverband kunnen werken, vanuit andere invalshoeken en bovendien met studenten van andere conservatoria. Er zijn deelnemers die in Am-

sterdam les volgen, in Rotterdam, Antwerpen, Leuven en Gent. Elk jaar was er ook een breed project: het eerste jaar trok het orkest naar Engeland onder leiding van Peter

Vermeersch, het tweede jaar gingen ze met Bert Joris een *battle* aan met het Brussels Youth Jazz Orchestra, en dit jaar zouden ze graag naar Japan gaan.

Via het Gentse conservatorium slaagde Filip Verneert (directeur Muziekmozaïek vzw) erin om contact te leggen met Jazz-21 Kanazawa, een vergelijkbaar Japans orkest. Net zoals Gent is de stad Kanazawa door UNESCO

dere jazzcultuur ontdekken. *"Een unieke kans"*, bevestigt Verneert.

Zoals overal in de sector wordt er ook gesnoeid in de budgetten van de organisaties die het GYJO ondersteunen. Zowel

Muziekmozaïek als Jeugd en Muziek Gent zijn niet zeker of de leerervaring in Japan zal kunnen doorgaan. Het gaat zelfs zo ver dat Verneert zich luidop afvraagt of een nieuw project, met een nieuw GYJO, financieel haalbaar zal zijn. Hij voegt er wel aan toe dat

Muziekmozaïek niet zal besparen op de werkmiddelen, dus dat het alleszins de bedoeling is om in het najaar van 2015 een nieuwe, driejarige bigband op poten te zetten. En wij hopen het met hem. 

Ilja Reijngoud:

"Na zeer korte tijd hadden we al een verschrikkelijk goed resultaat"

gekroond tot *Creative City of Music*, dus het idee voor een samenwerking rijpte. De Japanners waren al te gast bij ons en nu droomt Verneert ervan om zijn pupillen naar het jazzfestival in Kanazawa te sturen. Daar kunnen ze concineren, deelnemen aan workshops en in een internationaal kader een an-

Pauwel De Wilde



Ilja Reijngoud

Het Amsterdamse podium **Bimhuis** viert 40 jaar en programmeert een jubileum-programma dat in oktober zijn kick-off weekend beleefde. Er volgen nog concertseries in en i.s.m. De Oorsprong Curator Series, de comeback van het Bimhuislabel met speciale cd-releases van opnames uit het Bimhuisarchief, exposities in Bimhuis, OBA, Engelbewaarder en De Kring, een serie lezingen met persoonlijke visies op aspecten van de jazzgeschiedenis door vooraanstaande muzikanten in de OBA, Jazz on Film-programma's, een serie videoportretten door het Nederlands Jazzarchief, ontel-

bare concertopnames van de laatste 40 jaar samengesteld in een uitgebreide discografie, en zelfs serveert het Bimhuis Bimwijn en lokaal gebrouwen jubileum-Bimbier...
Info: www.bimhuis.nl

Gent Jazz Festival, Jazz MiddeIheim en JazzLab Series engageren zich om **crowdfundingprojecten** van Belgische jazzmuzikanten te ondersteunen met aantrekkelijke return voor investeerders. Als vooraanstaande organisatoren van jazzconcerten in België bieden ze jazzmuzikanten allerlei speelkansen. Binnen het

engagement om muzikanten en de jazzscene te steunen en promoten, zien deze organisaties in crowdfunding een interessante aanvullende manier om jazzmuzikanten vooruit te helpen. Maar ook van het publiek verdienen deze muzikanten een duwtje in de rug. Draag je de jazzsector een warm hart toe? Doe dan je financiële bijdrage voor één van de volgende crowdfundingprojecten en je krijgt er toegangstickets van Gent Jazz Festival of concerttickets van JazzLab Series voor in de plaats. Zo help je allerlei muzikale projecten waar te maken. Alle kleine beetjes helpen. Voor meer info: www.jazzlabseries.be en www.gentjazz.be

De wel erg levendige jazzscene die de laatste jaren in en rond het Gentse conservatorium is ontstaan, levert de ene na de andere avontuurlijke jazzband af. De laatste die onze aandacht heeft getrokken



Gentrifuge

is een gitaartrio dat al sinds 2012 actief is. **Gentrifuge** heeft nu een debuutalbum uit bij El Negocito Records. De release wordt gepresenteerd met concerten in België, Nederland en Londen. Het album kwam er dankzij crowdfunding i.s.m. Gent Jazz en JazzLab Series. Gentrifuge brengt naar eigen zeggen intense en veelzijdige improvisatiemuziek waarin interactie en samenspel een belangrijke rol speelt: "Melodieën en gitaareffecten

tekenen zich af tegen de stuwende, dan weer kabbelende stroom van de ritmesectie." Inspiratie halen Johan De Pue (elektrische gitaar), Mattias Geernaert (contrabas) en Antoon Kindekens (drums) uit de muziek van Bill Frisell, Bobo Stenson, Jakob Bro, Dans Dans, Pink Floyd, Tom Waits en Erik Satie. Op de cd speelt ook tenorist Nathan Daems als gastmuzikant mee. Warm aanbevolen! (Frederik Goossens)



BELGIUM

EDITIE 2015

VOORRONDES

WEST-VLAANDEREN // 31 JANUARI
CC DE GROTE POST // ROESELARE
OOST-VLAANDEREN // 7 FEBRUARI
NETWERK // AALST
VLAAMS BRABANT // 14 FEBRUARI
OPEK // LEUVEN
BRUSSEL // 21 FEBRUARI
BEURSSCHOUWBURG // BRUSSEL
LIMBURG // 7 MAART
RONDPOINT 26 // GENK
ANTWERPEN // 14 MAART
DE KERN // WILRIJK

WWW.IMAGINEFESTIVAL.BE



DE INTERNATIONALE MUZIEKWEDSTRIJD VOOR JONG TALENT

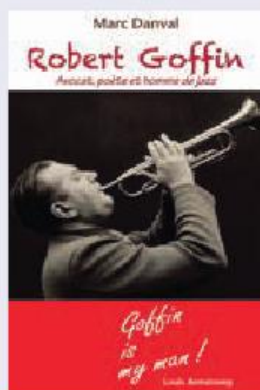


Marc Danval brengt een hernieuwde biografie uit over **Robert Goffin** (1898-1986) die zich al heel vroeg in jazz verdiepte en zo wereldwijd als de eerste jazzhistoricus aangeschreven staat. Geboren in het kleine dorpje Ohain in Waals Brabant, verhuisde Robert Goffin naar Brussel, waar hij zijn advocatenpraktijk vestigde. Ondanks zijn briljante en veeleisende carrière als strafpleiter, vond hij toch nog de tijd om de Brusselse jazzcafés veelvuldig te bezoeken.

In 1922 schreef hij een dichtbundel *Jazz Band* waarin zijn liefde voor de jazzmuziek tot uiting kwam. Om zijn eigen woorden te gebruiken: "le jazz simplifie la vie et est pur et beau comme un sixième commandement". Vervolgens schreef hij de eerste kritische jazzstudie (1923), gevolgd door het essay *Aux frontières du jazz* (1932) dat tot op heden nog steeds dé gezaghebbende bron ter zake is. Robert Goffin maakte er zijn levenswerk van om de jazzmuziek en de Amerikaanse jazzmuzikanten alom bekend te maken. Hij liet onder meer Louis Armstrong naar Brussel overvliegen om er een concert te geven (1934).

Wanneer hij tijdens de Tweede Wereldoorlog in de Verenigde Staten verbleef, werd hij benoemd tot professor in de jazzgeschiedenis aan de *New School for Social Research* van New York. Hij doorkruiste de Verenigde Staten om er voordrachten te geven en richtte mede het Jazzmuseum in *New Orleans* op.

Na zijn terugkeer in Europa, schreef hij nog talrijke opmerkelijke werken zoals *Histoire du jazz* (1945), *La Nouvelle-Orléans, capitale du jazz* (1946), *Louis Armstrong, le roi du jazz* (1947) en *Nouvelle histoire du jazz* (1948).



Marc DANVAL: Robert Goffin. Avocat, poète et homme de jazz. De Arthur Rimbaud à Louis Armstrong - Le Carré Gomand Ed., 2014, 254 pagina's - € 23,50 - www.lecarrégomand.be



Michel Bisceglia

Op het filmfestival van Gent won componist/pianist **Michel Bisceglia** de publieksprijs voor de muziek van *Marina*, de film van Stijn Coninx over het leven van Rocco Granata. Deze Public Choice Award binnen de World Soundtrack Awards 2014 werd verkozen uit een lijst van 350 composities.

De Rotterdamse organisatie **Music Inspired Art** wil volgend jaar, ter gelegenheid van tien jaar North Sea Jazz Festival in Rotterdam, een tijdelijk jazzmuseum inrichten. Met werk van kunstenaars die zich door jazz laten inspireren, lezingen, concerten en films. "Op een prachtige locatie in de stad", aldus de organisatie: "Er moet nog heel wat water door de Maas spoelen voordat het gerealiseerd kan worden maar we gaan er voor." Info: www.musicinspiredart.blogspot.nl/ (nieuwsredactie JazzFlits)

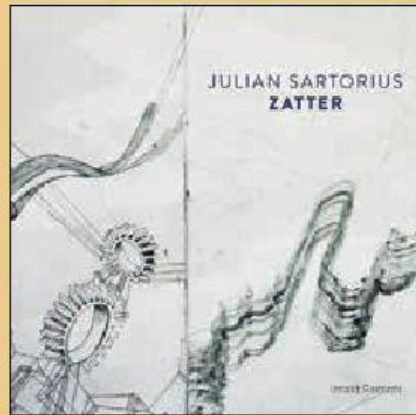
Lezersreactie

Op het *Voorwoord* in vorige editie rond *Can Women Play Jazz?* kregen we een enthousiaste reactie van Viv Mantels (Vzw Vivmanart + Agency - The VM – Vocal Jazz Center – Belgian Women in Jazz) als volgt: "Uw voorwoord in de laatste Jazzmaïek over bovenstaande onderwerp is/was 'leuk' om te lezen... vooral omdat het van 'een man in de jazz' komt! Of course we can! Maar het komt bij ons (= vrouwen in de jazz) over alsof we 'de laatste nieuwe ontdekking zijn binnen de jazzwereld'... En natuurlijk is dat niet zo! Want 'we draaien al even lang als de mannen mee. Wat ik ook opmerk is dat er vooral gefocust wordt op de

Amerikaanse jazzvrouwen, en minder op de Europese ... en die zijn er écht wél!
In elk geval richtte ik een paar jaren geleden hier bij ons Belgian Women in Jazz op, en we hebben een Facebook-pagina waarop men terecht kan. En dat niet alleen omdat ikzelf véél ervaring heb met vrouwen in de jazz ... niet alléén omdat ik er zelf eentje ben, maar ook mijn docenten waren vooral vrouwen (Betty Carter, Sheila Jordan, Deborah Brown, e.a.). Op dit ogenblik werk ik aan projecten met mijn Amerikaanse jazz-pianiste Katy Roberts (die in Parijs woont) én die we zéker ook nog op de Belgische podia gaan voorstellen! Info: vivmanarts_agency@yahoo.com.
Ik wil ook nog even reageren op wat je schreef over de Grammy Awards in de States. Uiteraard zijn het daar vooral jazz-vocalisten die scoren, maar dat heeft niets met 'interne discriminatie' te maken binnen de jazzwereld of zo (want zo komt het in jouw artikel - als ik dat nog eens opnieuw doorlees nogal over...), maar omdat er nu eenmaal verschillende categorieën zijn, o.a. de Grammy voor Jazz Vocals (en ze maken daarbinnen nog wél een onderscheid tussen mannelijke en vrouwelijke-uitvoerders). En er is ook nog een Grammy voor Vocal Jazz Groups, waarbinnen vooral de Manhattan Transfer gelauwerd werd... over de verschillende jaren

INTAKT RECORDS

www.intaktrec.ch · Distributed by New Arts International



JULIAN SARTORIUS ZATTER
Julian Sartorius: drums, cymbals, rubber balls, sound bowls, spanish goat bells, gongs, shruti box, vibrators, bullroarer, lumber, glockenspiel, kalimbas, tubes, mbira, metal
Intakt CD 242

Julian Sartorius has developed new techniques and sound worlds through his involvement in electronic music. This album, recorded 'live' with no overdubs, cuts or electronic effects, guides the listener into a fantastic world of sounds and rhythms.



Intakt CD 239

AKI TAKASE - ALEXANDER VON SCHLIPPENBACH SO LONG, ERIC! HOMAGE TO ERIC DOLPHY

Aki Takase: p · Alexander von Schlippenbach: p · Karl Berger: vib
Rudi Mahall: bcl, cl · Tobias Delius: ts · Henrik Walsdorff: as
Axel Dörner: tp · Nils Wogram: tb · Wilbert de Jooode: b · Antonio Borghini: b · Han Bennink: dr · Heinrich Köbberling: dr



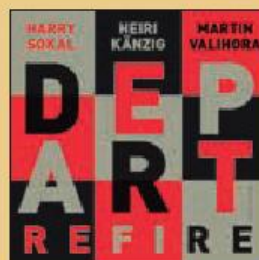
Intakt CD 232

SCHAEFER - NIGGLI ARCANUM



Intakt CD 233

TRIO 3 + VIJAY IYER WIRING



Intakt CD 241

DEPART: SOKAL - KÄNZIG - VALIHORA REFIRE



Intakt CD 234

IRÈNE SCHWEIZER - JÜRIG WICKIHALDER SPRING

LAATSTE NOOT

Op 18 september overleed de Canadese trompettist **Kenny Wheeler** in London, Engeland, waar hij al sinds 1952 verbleef. Wheeler was 84. Hij speelde een belangrijke rol in de Britse jazzscene, waar hij speelde met o.a. Tubby Hayes, Ronnie Scott en John Dankworth. Met deze laatste bracht hij zijn eerste album onder eigen naam uit: *Windmill Tilter* (1969).

In 1973 verscheen een opmerkelijk big-bandalbum *Song For Someone* waarin Wheelers orkestrale composities met vrije improvisaties werden ingevuld door Evan Parker en Derek Bailey. Kenny Wheeler was ook lid van het experimentele kwartet van Anthony Braxton en het Britse trio Azimuth met zangeres Norma Winstone en pianist John Taylor. Van 1982 tot 1987 maakte Wheeler deel uit van het Dave Holland Quintet. Hij nam verschillende albums op bij ECM waaronder een van de meest geprezen *Angel Song* (1996) is, wat Wheeler opnam met Holland, Bill Frisell en Lee Konitz.

Eén van de jongste albums was *Mirror* (2013) bij Edition Records met het London Vocal Project en vocaliste Norma Winstone, en nog *Six for Six* (2013) bij het label CamJazz.



Kenny Wheeler

Als sideman vinden we Wheeler terug op albums van Paul Bley, Bob Brookmeyer, Steve Coleman, Joni Mitchell, Bill Frisell, Fred Hersch, Marc Copland, John Abercrombie en Ralph Towner.

Micheline Pelzer, dochter van Jacques Pelzer, is 4 oktober overleden. Ze startte haar muzikale loopbaan in 1968 in Parijs, waar ze Barney Wilen begeleidde. Een jaar later drumt ze in Rome bij de Post Free Big Band van Steve Lacy. In New York speelt ze met Wayne Shorter, Chick Corea, Steve Grossman en Dave Liebman. Terug in Europa gaat ze twee jaar op tournee met de groep Moshi van Barney Wilen. In 1973 wordt ze lid van Open Sky Unit, de groep van haar vader, samen met Steve Houben en de Amerikaanse zanger Ron Wilson, wat standhoudt tot 1994. Ze trouwt met de Franse pianist Michel Graillier waarmee ze zich vestigt in Parijs in 1977. Micheline Pelzer begeleidt ook geregeld Chet Baker. In de jaren 80 vormt ze een trio Ladies First met Marie-Ange Martin (g) en Hélène Labarrière (b) waarmee ze op

vele Europese festivals optreedt. In de jaren 90 vormt ze een duo met saxofoniste Nelly Pouget. Vanaf 2005 hield ze de jazzclub in Luik, de Jacques Pelzer Jazz Club, waar haar vader woonde in stand.

De Britse fotograaf **David Redfern** is op 23 oktober in zijn woning in Uzès (Frankrijk) overleden aan kanker, hij was 78. In zijn 45-jarige carrière fotografeerde hij beroemde muzikanten, zowel in pop (Beatles, Jimi Hendrix) als in jazz. Hij bezocht in de jaren 60 de Marquee Club en Ronnie Scott's Jazz Club waar hij o.a. Miles Davis en Ella Fitzgerald fotografeerde. In 1980 werd hij vaste fotograaf van Frank Sinatra. In 2008 verkocht hij zijn foto-agentschap aan Getty Images. 



Micheline Pelzer



David Redfern

heen. Maar meer waardering voor ons mag er best wel meer komen hoor, daar ben ik het met je over eens...

En wat minder haantjesgedrag vanwege de mannen in onze sector... Dat is het meest ergerlijke en 'supervervelende' dat er bestaat, die macho-cultuur/gedrag van de jazz-mannen (voor ons een échte 'killer'...), maar wat doe je eraan? Mannen blijven nu eenmaal (macho)mannen! Viv Mantels. 

Blue Note Records bestaat 75 jaar en Lannoo brengt de Nederlandstalige editie uit van het officiële herdenkingsboek, een turf van 400 pagina's, fraai geïllustreerd, onmisbaar in de boekenkast van de ware jazzliefhebber. De auteur, Richard Havers, is jazz consultant bij Universal Music en schreef al uitvoerig over muziek uit de 20^{ste} eeuw en de popcultuur, o.a. in *Bill Wyman's Blues Odyssey* en *Verve*. Het boek is meer dan alleen maar een geschiedenis van het legendarische label, het brengt de jazzhistorie tot leven gekoppeld aan de grote namen die allen wel ergens langs Blue Note passeerden. Daarbij krijg je heel wat inside informatie.

Alfred Lion richtte Blue Note Records op in 1939 en haalde er in 1941 Francis Wolff als manager bij die vanaf dan foto's nam van de oefen- en opnamesessies en daardoor een indrukwekkende portfolio aan jazzmuzikanten vastlegde. Die foto's werden ook in de platenhoezen, ontworpen door Reid Miles, verwerkt. Voor elk van de legendarische lp's volgt een paginagrote afbeelding met alle details en passende toelichting, op zich een referentie voor de verzamelaars. Ook de inbreng van de geweldige producer Rudy Van Gelder en het nieuwe tijdperk met Bruce Lundvall wordt natuurlijk beschreven. Heel wat quotes van jazzmuzikanten geven een extra dimensie aan het boek.

De laatste geselecteerde lp in het boek is *Liquid Spirit* (2013) van Gregory Porter. Bij dit jubileum brengt Blue Note in vinyl en op cd heruitgaven verdeeld via Universal Music (zie ook de cd-rubriek).



Richard Havers - *Blue Note - The Finest in Jazz since 1939* - Het officiële Blue Note boek - EAN 9789082074918 - € 55



Lander Gyselincx

Vanaf 2015 laat **De Werf** zich op geregelde tijdstippen injecteren met de visies en ideeën van de jazzmuzikanten van vandaag. Telkens voor een periode van twee jaar krijgt een huisartiest toegang tot de 'backstage' van de werking van De Werf. In 2015 en 2016 zal drummer **Lander Gyselincx** dit waarmaken. Op 10 januari introduceert hij zich bij het publiek met zijn band STUFF, meteen ook het eerste concert in de gloednieuwe concertreeks Satelliet.

In deze reeks staat De Werf stil bij de evolutie van de jazzmuziek anno 2014 en bekijkt van bovenaf wat jazz vandaag is of kan zijn. Benieuwd naar de blik van Lander?

STUFF zag het licht als begeleidingsband van de jamsessies in de notoire Gentse muziekclub en meeting point White Cat. Het duurde echter niet lang eer ze werden opgepikt en voorprogramma's mochten verzorgen van o.a. Robert Glasper en D'Angelo. Ook DJ Lefto toonde zich van in het begin een grote fan en draaide frequent nummers van STUFF in zijn internationaal sterk beluisterde radioshows. Niet veel later volgde een invitatie voor een live set voor het immens populaire Boiler Room. Naast Lander Gyselincx bestaat de band uit Andrew Claes (ewi, sax), Dries Laheye (elb), Joris Caluwaerts (keys), Mixmonster Menno (turntables).

In een volgende editie komen we uitvoerig terug op de wijzigende jazzperspectieven binnen De Werf en het curatorschap van Lander Gyselincx.

30CC

JAZZ & WORLD



ZO 07.12.14 | 20.00 U | 30CC/SCHOUWBURG

PREMIÈRE

BRAM DE LOOZE'S SEPTYCH

ft. Daniel Levin, Robin Verheyen, Bo Van der Werf & more



WO 04.02.15 | 20.00 U | 30CC/SCHOUWBURG

THE MUSIC OF ENRICO PIERANUNZI

Brussels Jazz Orchestra ft. Bert Joris en Enrico Pieranunzi



ZO 15.02.15 | 20.00 U | 30CC/SCHOUWBURG

MELANIE DE BIASIO

onze eigen Nina Simone, *the hottest sound in Belgian jazz*



WO 11.03.15 | 20.30 U | 30CC/MINNEPOORT

GRATIS

JAZZ 'N' WORDS

woordkunstenaars koppelen zich aan de *vibe* en *drive* van de huisband o.l.v. Jakob Eykens



WWW.30CC.BE - 016 300 900 - 30CC/TICKETBALIE, DIESTSESTRAAT 49, LEUVEN



Tutu Puoane

Met *Ilanga* heeft Tutu Puoane net een nieuwe cd uit. En je kent de Zuid-Afrikaanse zangeres, die al jaren in ons land verblijft, natuurlijk ook van *Live at De Roma*, haar indrukwekkende cd met Bert Joris en The Royal Flemish Philharmonic Orchestra. Of van het uitstekende *Mama Africa* met het Brussels Jazz Orchestra. We lieten haar enkele brokken muziek horen, benieuwd naar haar commentaar.

Sarah Vaughan



Come Rain or Come Shine, uit *Sarah Vaughan in Hi-Fi*, Columbia, 1955

Sarah Vaughan! Al zij haar mond opendoet, zuigt ze alle aandacht naar zich toe en stop je met alles waar je mee bezig bent. Dit maakt me vredevol en warm. *Great singing*. Ik geef les aan de Jazz Studio in Antwerpen, maar dit kan ik mijn studenten niet aanleren. Je kan dat, of je kan dat niet. Die frasering: ongelooflijk.

Ik weet niet wie die saxofonist is, maar soms klinkt die ook als een menselijke stem. Dat gebeurt vandaag te weinig, dat kenmerkt die gasten van toen. Toen ik studeerde aan Capetown University, moesten we voor het vak geschiedenis van de jazz bij het beluisteren van stukken muziek kunnen zeggen wie de uitvoerder was. Wel, Sarah Vaughan is op haar eentje een school. Als mijn studenten vragen naar wie ze moeten luisteren om te horen hoe het moet, zeg ik Sarah Vaughan.

Melanie De Biasio



No Deal, uit *No Deal*, Pias, 2013

Is dat Melanie de Biasio? Ik ben niet vertrouwd met haar muziek, maar dit is haar stijl, soft, nooit snel, zeer atmosferische muziek. Mooi, ik heb het nooit eerder gehoord. Ik kon dit ook wel raden door haar accent, al is het niet echt een sterk accent voor een Franstalige die in het Engels zingt.

Ik herken hier ook Dré Pallemmaerts op drums. Er zijn niet veel drummers in dit land die zo'n niveau halen. Niet dat ik zoveel met hem heb gespeeld; toch niet zoveel als ik zou willen.

Of ik zulke muziek zelf zou zingen? Mijn eigen muziek zou wellicht meer gericht zijn op grooves, met meer



Afrikaanse invloeden. Ik zou dit nummer niet coveren, neen, dat niet. Dit soort muziek past wel zeer goed bij Melanie's stem.

Betty Carter



'Round Midnight, uit *'Round Midnight*, Atco, 1962

Mijn absolute favoriete: Betty Carter! Zij brengt me in verveering. Je denkt dat je haar sound kent, maar dan doet ze weer iets helemaal anders. Ze doet dingen met een song die je nooit voor mogelijk had gehouden. *Autumn Leaves*, bijvoorbeeld. Een platgespeelde zong, maar als je die aan haar geeft, zal ze die volledig nieuw doen klinken. Ik vraag studenten nooit om te zingen zoals zij, omdat Carter nooit zingt zoals de originele versie. Ze maakt er echt haar eigen muziek van. Die vrijheid om dat te doen heeft ze voor zichzelf gecreëerd.

Ambrose Akinmusire



Our Basement (Ed), uit *The Imagined Savior is far Easier to Paint*, Blue Note, 2014. Akinmusire (t), Becca Stevens (zang), Sam Harris (p), strijkkwartet.

Is dit iets Scandinavisch? Ik heb geen idee wie dit is. Op een bepaalde manier doet dit me aan Björk denken. Prachtig, maar helemaal niet mijn ding. Ik hou van muziek die je meteen kan meezingen. Die avant-garde

arty farty muziek doet het niet voor mij.

Dit klinkt veeleer als het album van een trompettist, nee? Dit is toch niet Till Brönner, die Duitse trompettist? (achteraf) Becca Stevens.... Het lag nog op het puntje van mijn tong, maar dit is duidelijk niet haar eigen muziek. Ik had nooit verwacht dat een Afro-Amerikaanse trompettist zulke muziek schrijft. Het klinkt blank, bij gebrek aan een beter woord. Mensen verwachten nu eenmaal bepaalde dingen alleen op basis van hoe je eruit ziet, dat ondervind ik zelf maar al te vaak. Deze manier van componeren moet voor hem een *breath of fresh air* zijn. We zouden van hem eerder grooves of swing verwachten. Dit is zeker geen typische Afro-Amerikaanse sound.

Cecile McLorin Salvant



Womanchild, uit *Womanchild*, Mack Avenue Records, 2013

Cecile McLorin Salvant.

Zij klinkt als de hele jazz-geschiedenis in één lichaam.

Je hoort iedereen in haar stem weerklinken: Dinah Washington, Sarah Vaughan, Ella's frasering... Ik hoor er ook Nnenna Freelon in, zelfs Betty Carter. En dat voor een zangeres van nauwelijks 25. Zij is echt ontzagwekkend goed. Ik ben blij dat ik leef alleen al om dit te mogen horen. Cecile is de belichaming van de kunst van jazzzang. Sommige zangeressen zouden plots als popzangeressen klinken, mocht je de tekst van een jazzstandard veranderen. Niet zo bij haar. Het blijft altijd klassiek. Toen ze optrad in België, kon ik er zelf niet bij zijn omdat ik zelf een *gig* had. Maar ik heb mijn leerlingen gezegd dat ze moesten gaan luisteren.

Cecile klinkt alsof ze in het verkeerde tijdperk is geboren. Maar ze klinkt niet stereotiep, wel klassiek en mooi.



Miriam Makeba

Click Song Number 1,
uit *Pata Pata*, 1967

Miriam Makeba, uiteraard. Ik heb dit nummer nog gezongen met het Brussels Jazz

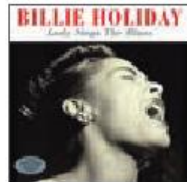
Orchestra. Het lijkt eigenaardig omdat ik in Zuid-Afrika ben opgegroeid, maar als kind heb ik haar nooit gehoord. Ik kende haar naam slechts vaag. Ze was door het apartheidsregime verbannen. Ik leerde haar pas kennen toen ze de toestemming had gekregen om naar haar land terug te keren. Al die tijd was ze verborgen gehouden voor haar eigen volk.

Als opgroeiend kind kreeg je zulke muziek niet te horen in Pretoria. Op de radio hoorde je alleen Amerikaanse muziek, soul, rhythm and blues, jazz. Ik herinner me dat ik toen zelfs Toots Thielemans op tv zag.

Toen Miriam eindelijk terugkeerde, was ze natuurlijk beroemd, maar ze had het niet makkelijk om in Zuid-Afrika aan de bak te komen. Ze moest vaststellen dat haar eigen volk haar muziek niet ten volle waardeerde. Die eerste jaren waren haar concerten in Zuid-Afrika nooit uitverkocht. *My people are a strange bunch*. Tot ze genomineerd werd voor een Grammy,

toen was Zuid-Afrika plots vol lof voor 'onze Miriam'. Op veel verschillende manieren is ze voor mij een inspiratiebron. Alle problemen waar ze doorheen moest... Niet alle Zuid-Afrikanten beseffen ten volle wat ze allemaal heeft moeten doorstaan.

Billie Holiday



Ain't Misbehavin', uit
Lady Sings The Blues,
Verve, 1956

Ik dacht het al meteen bij het horen van de intro: dit zal Billie Holiday zijn. En inderdaad.

Als ik haar hoor zingen, is het net alsof ik een film zie. Net zoals Betty Carter verandert ook zij elke standard drastisch. Ze draait altijd rond de melodie.

Zoals haar maken ze geen jazzzangeressen meer, echt wel iets speciaals. Haar stem laat je echt niet los, en dat geldt ook voor wie haar levensverhaal niet kent. Haar muziek is niet typisch mooi, maar het raakt je telkens als ze zingt.

Is die trompettist Louis Armstrong? Neen, wellicht niet. (*Het is Harry 'Sweets' Edison, red.*) Ik vraag me altijd af: als zangeressen van haar kaliber improviseren, doen ze dat dan op het moment zelf, of deden ze eerst hun huiswerk?

David Linx/Maria Joao



Follow the Songlines, uit
Follow the Songlines, Naive,
2010. Linx, Joao (zang),
Orquestra Nacional do Porto,
Dirk Brossé (dirigent)

Dit zijn David Linx en Maria Joao. Al ken ik die plaat niet. Je kan haar niet verwarren met iemand anders. Is dit met het Brussels Jazz Orchestra?

Ik hou van zingen in alle formaten, maar voor zo'n orkest te mogen staan is de grootste sensatie. Twaalf strijkers die één noot spelen: als je dan geen kippenvel krijgt, moet je echt naar de psychiater.

Muziek bracht me vroeger vaak aan het huilen. Nu niet meer, behalve dan als er strijkers klinken. Ik hou van het werk van Maria Joao. Ze is heel bijzonder, uniek. Ik hou vooral van haar als ze haar eigen muziek zingt, niet als ze bijvoorbeeld *I loves you Porgy* zou zingen. Dat zou ze niet moeten doen.

David Linx is een schat, indrukwekkend, ook als mens. Ik luisterde al naar hem toen ik nog in Kaapstad woonde. Geen typische jazzzanger, wel een verbazingwekkende performer, je moet naar hem kijken, met zijn body language, ook als je zijn muziek niet graag hoort.

Muziekkeuze en reacties opgetekend door
Peter De Backer



GENT JAZZ CLUB

> VOORJAAR 2015

TICKETS & INFO:
WWW.GENTJAZZ.COM + 

Nieuwe concertreeks

26 januari 2015
Guillaume Perret & The Electric Epic

Februari 2015
TBC

19 maart 2015
Tom Rainey - Obligato

27 april 2015
Andy Sheppard Quartet

DEUREN > 19.30u CONCERT > 20.30u

LOCATIE > BELFORT Stadscafé > Emille Braunplein > 9000 Gent

VVK
€ 8 + € 2,5 reservatiekost
(ADD: € 12)

ABONNEMENT
4 concerten: € 25 + € 2,5
reservatiekost

STUDENTEN
€ 5 (ADD op verloon van
studentenkaart)







Wij houden van pianisten. Pianisten houden van ons. Al meer dan 75 jaar.

De beste merken onder één dak :

Steinway&Sons, Boston, Essex, Yamaha, Kawai, Shigeru Kawai, Sauter, Dautreline, outlet-afdeling met tweedehands piano's,
Grootste keuze aan nieuwe en tweedehandse Steinway-vleugels

Verhuurservice met recente concertvleugels van zowel Steinway&Sons, Yamaha, Yamaha Premium als Bösendorfer

Team van meer dan 10 top pianotechnici voor stemmen en onderhoud, die regelmatig worden bijgeschoold bij o.a. Steinway Hamburg

4 showrooms in België voor het testen en vergelijken in de beste omstandigheden

Ook gespecialiseerd in digitale piano's en stagepiano's (Yamaha, Yamaha Avant Grand, Kawai, Roland, Nord)

Gerennomeerd atelier voor restauratie van hedendaagse en historische piano's

Bouw van pianofortes en klavecimbels

Ahmad Jamal - Jef Neve
Herbie Hancock - Bram
De Looze - Chick Corea -
Tigran - Hiromi - Bram
Weijters - Fulco Ottervanger -
Michel Bisceglia - Natalie Lories
Erik Vermeulen - Kris DeLoort - Dominique
Vantomme - Pierre Anckaert - Diana Krall -
Leif Ove Andsnes - Kenny Werner - Severin Von Eckardstein -
Liebrecht Vanbeckevoort - Melvin Tan - Alexei Lubimov - Tom Beghin -
Inge Spinette - Jan Michiels - Julien Libeer - Claire Chevallier - Malcolm Bilson -
Stefaan Desmet - Piet Goddaer - Levente Kende - Tatiana Loguinova - Petra Somlai -
Melvin Tan - Ivan Paduart - Wim Mertens - Miguel Wiels - Chris Wauters - Pierre-Alain
Volondat - Bart Van Oort - Jan Vermeulen - Peter Vanhove - Harisson Steingueidoir - Marta
Argerich - Hank Jones - Florejan Verschuere - Hannes De Maeyer - Mathias Coppens -
Jamie Cullum - Agnes Obel - Jan Leyers - Mitsuko Uchida - Nico Vancouver - Raymond van het
Groenewoud - Luc Devos - François Glorieux - Alfred Brendel - Plamena Mangova - Abdel
Raman El Bacha - Daniel Blumenthal - ... : Allemaal Ambassadeurs van de piano, op hun
manier en in hun specifieke genre. Alleen hebben in het verleden al met ons samengewerkt, op
onze instrumenten gespeeld, of hebben één of meer instrumenten bij ons gekozen.



Beleef Piano's : Breng een vrijblijvend bezoek aan één van onze showrooms

GENT

ANTWERPEN

BRUSSEL

RUISELEDE

Meer info, adres- en contactgegevens vind je op www.maene.be

Can Women Play Jazz? [Deel 2]

Piano's in Chicago en New York en de diaspora van de jazz

Heel wat muzikanten uit New Orleans gingen hun geluk elders beproeven. Vooral na het sluiten van de uitgangsbuurt Storyville in 1917, trokken velen naar het Noorden en namen de jazz in hun zog mee. Hun meest geliefde bestemming was Chicago. Ze maakten van de Windy City hét centrum van waaruit hun muziek, ook in plaatopnames, de wereld zal veroveren.

Het meest berucht van al deze orkesten was de Creole Jazz Band van kornettist Joe "King" Oliver - al was het maar omdat de wereld erdoor kennis maakte met Louis Armstrong, Olivers jonge protegee die het aanzicht van de jazz voorgoed zou veranderen. Het enige lid van de Creole Jazz Band dat niet uit New Orleans kwam, was **Lil Hardin**, een geschool-

de pianiste uit Memphis. Wanneer King Oliver in 1923 zijn legendarische opnames maakte voor het Gennett-label, gebruikte hij Hardins arrangementen. Tevoren had zijn orkest nog op het gehoor gespeeld...

Tussen 1925 en 1927 zou Lil Hardin - tegen die tijd getrouwd met Armstrong - ook

meewerken aan de klassieke Hot Fives en Hot Sevens opnames, die de faam van Satchmo voorgoed zouden vestigen. Een groot deel van het repertoire voor deze sessies, waaronder klassiekers als *Struttin' With Some Barbecue* en *Brown Gal*, was door haar geschreven. Het meest opmerkelijke aan haar pianostijl was dat ze akkoorden speelde op elke tel

van de maat. Daarmee introduceerde ze de 'four beat', die naar haar voorbeeld regel zou worden. Haar pianospel was rigide, sterk en zelfbewust. Hardin bleef spelen en optreden tot aan haar dood in 1971, op 69-jarige leeftijd. Alsof het door een auteur van sentimentele nouvelles bedacht werd, stortte ze in elkaar tijdens een tribute aan haar ex-man Louis Armstrong die live werd uitgezonden op de televisie. Ze stierf nog voor ze in het ziekenhuis aankwam.

Even actief in de Chicago-scene was **Lovie Austin**. Net als Hardin, en in tegenstelling tot de vele mannelijke jazzmusici uit New Orleans, had ze ook een muziekopleiding genoten. Het gaf haar een voorsprong op haar collega's. Ze leidde haar eigen band, de Blues Serenaders en was uitermate ondernemend. Ze zette haar eigen musical revues op onder de naam *Lovie Austin's Revue*, waarvoor ze zelf alle arrangementen schreef. Ze werd bovendien de huispianiste van het Paramount platenlabel en begeleidde de opnames van zangeressen als Ma Rainey, Ida Cox en Ethel Waters. Samen met Alberta Hunter schreef ze *Down Hearted Blues*. Dit nummer werd vooral in de versie van Bessie Smith een fenominale hit. Net als bij Hardin, was haar pianostijl allerminst zacht, timide of 'vrouwelijk'.

Photo: Courtesy of the New Orleans Jazz Club Collection of the Louisiana State Museum



King Oliver Band met Lil Hardin aan de piano

► Een andere beroemde pianiste in Chicago was **Cleo Brown**. Zij was een van de pioniers van de boogie woogie, vele jaren vooraleer deze stijl een ware nationale rage werd. Haar versie van *Pinetop's Boogie Woogie* – het lied van Pinetop Smith, een goede vriend van haar broer – zou haar carrière lanceren. Buiten Chicago was **Rose Murphy**, die vaak met Cleo Brown wordt vergeleken, een andere succesvolle pianiste uit de jaren dertig en veertig. Murphy stond bekend als de 'Chi-Chi Girl' en had een bijzonder verleidelijke zangstijl die vandaag nog steeds jonge luisteraars kan verrassen en bekoren.

Hazel Scott was een echt wonderkind. Zij stond al op het podium toen ze vijf jaar oud was en studeerde als tiener aan Juilliard. Hazel was pas zestien toen ze haar eigen radioshow kreeg en achttien toen ze haar eigen orkest leidde. Daarbij speelde ze niet alleen piano, maar ze nam ook (in verschillende talen) de zangpartijen voor haar rekening, schreef composities en leverde arrangementen aan. Haar bekendste hit is *A Swingy Serenade*. Ze werd beroemd om haar 'swinging the classics'-stijl, waarbij ze klassieke thema's herwerkte tot jazzmuziek. Haar eclectische en vloeiende pianospel was evenzeer beïnvloed door Chopin als door Art Tatum.



Photo: Courtesy of The Girls in the Band, a film directed by Judy Chalkin

Rita Rio and her Rhythm Girls

Ook **Dorothy Donegan** had een aan boogie-woogie en 'swinging the classics' verwante speelstijl. Ze was een onvoorstelbaar virtuoze muzikant en haar act zat vol humor, zelfs slapstick. Decennialang was deze rasperformer publieksliefeling nummer 1.

Mary Elfrieda Scruggs was als jonge tiener van huis weggelopen om met McKinney's Cotton Pickers te gaan spelen. Ze leerde er saxofonist John Williams kennen, trouwde en zou van dan af door het leven gaan als **Mary Lou Williams**. Beiden werden sleutelfiguren in Andy Kirk's Twelve Clouds of Joy. Veel soelaas bracht het Mary Lou echter niet. Haar tirannieke man beheerde haar loon en om wat bij te verdienen, naaide ze de uniformen van de orkestleden, gaf ze manicures en droeg ze water aan tijdens baseball wedstrijden. Tegelijkertijd schreef ze composities en maakte ze de arrangementen voor alle orkesten bij wie ze speelde. Later in haar carrière werd ze de mentor en leraar van een hele generatie bebopmuzikanten als Thelonious Monk, Charlie Parker of Dizzy Gillespie.

All Girl Bands

De Britse dirigent Thomas Beecham beweerde ooit: *"Women in orchestras constitute a disturbing element. If the ladies are ill-favored, the men do not want to play next to them, and if they are well-favored, the men can't."* Het werd ook de consensus onder mannelijke jazzbandleiders. Daarom nam met de groeiende populariteit van de jazz het aantal all-girl bands toe. Het gaf vrouwelijke muzikanten toch nog de gelegenheid om hun beroep uit te oefenen, ook wanneer ze niet meer bij de 'boys' mochten spelen.

De all girl band was geen nieuw fenomeen. De traditie bestond al zeker sinds 1884. Toen werd in Chelsea, Mass. het eerste Ladies Orchestra opgericht. Ook in de Minstreltraditie kennen we orkesten als Madame Rentz's Female Minstrels en de Colored Female Brass Band. Later, in de vaudeville van de vroege twintigste eeuw, werd **Babe Egan's Hollywood Redheads** een bijzonder populaire groep. Ze zouden zelfs op tournee door Europa trekken en er de Nederlandse trompettiste Annie



Photo: Courtesy of The Girls in the Band, a film directed by Judy Chalkin

Mary Lou Williams

Van't Zelfde (beter bekend onder haar artiestennaam Annie The Same) inspireren om haar eigen vrouwenorkest The Jazz Ladies op te richten...

Het is onmogelijk om alle girlbands op te sommen. Vrouwelijke muzikanten stonden hun mannetje in ensembles als Peggy Gilberts All-Girl Orchestra, Bobbie Howells

American Syncopators en Bobbie Grice's Fourteen Bricktops. Ook Lil Hardin had tussen 1932 en 1936 haar eigen female orchestra, waarin ook de moeder van Hazel Scott, Alma, een tijdlang speelde. Bijna volledig vergeten vandaag, maar erg populair in hun tijd, waren ook een hele reeks Afro-Amerikaanse orkesten zoals de Harlem Playgirls.

Volgende keer hebben we het over de periode na WOII en spreken we met jazzvrouwen in België.



Photo: Courtesy of The Girls in the Band, a film directed by Judy Chalkin

De saxofoonsectie van **The International Sweethearts of Rhythm**: (v.l.n.r.) bovenste rij: Helen Saine (as), Roz Cron (as), Vi Burnside (ts), zittend: Grace Bayron (ts), Willie Mae Wong (baritonsax)

Zij toerden doorheen de hele VS en overtuigden zelfs het meest sceptische publiek met hun onweerstaanbare swing. Jammer genoeg zijn er bitter weinig opnames van al deze bands gemaakt.

Het waren vooral de blanke vrouwenorkesten die doorbraken tot de meer lucratieve circuits van het groeiende massa-entertainment. Phil Spitalny leidde zijn Hour of Charm orchestra, waarin een batterij mooie vrouwen in zwevende galajurken licht verteerbare muziek speelden. Het was in commercieel opzicht een van de meest succesvolle van hun soort.

The Melodears onder leiding van **Blond Bombshell Ina Ray Hutton** speelden dan weer hun versie van verleidelijke *hot jazz*. Hutton was een mooie blondine, een sexsymbool en buite haar charmes ook graag uit. Tijdens haar optredens volgde de ene kostuumwissel de andere. Hutton zou een garderobe hebben gehad van meer dan 300 jurken, zo werd gefluisterd. Dit sexy imago lokte wel een groot kijklustig publiek, en deze sexy meidengroepen werden smalend 'Bands with a Bosom' genoemd.

Velen volgden echter het voorbeeld van Ina Ray Hutton.

De glamoureuze **Rita Rio**, bijvoorbeeld, leidde voor ze naar Hollywood trok om er als Donna Drake een acteercarrière te beginnen, haar eigen orkest. Ook **Ada Leonard**, een voormalige stripteaseuse, was een bloedmooie frontvrouw voor een van de beste bands van de vroege jaren veertig. Haar All

American Girls entertainden de legertroepen die in Europa vochten tijdens WOII.

De meest beroemde aller vrouwenbands is zonder twijfel **The International Sweethearts of Rhythm**. Dit orkest was heel bescheiden begonnen als schoolorkestje in de Piney Woods School in Mississippi. Piney Woods was een internaat voor weeskinderen – vaak zwarten, maar ook voor andere minderheden was het een tehuis. Vandaar dat dit orkest zowel bestond uit zwarten als blanken, Aziaten en Hispanos. Het was een van de allereerste raciaal gemengde jazzbands. Langzaam begonnen de Sweethearts meer en meer te toeren. De bandleden die samen als jonge tieners waren begonnen, werden echte professionals. Tijdens WO II kenden ze onder leiding van **Anna Mae Winburn** hun grootste successen. Ze maakten toen ook een aantal filmopnames (die je vandaag makkelijk op *YouTube* terugvindt).

Blanke solisten als saxoniste **Roz Cron**, tevoren lid van Ada Leonards All American Girls, deden auditie en werden aangenomen. Een ander

bandlid was tenoriste **Viola (Vi) Burnside**. Vi werd beschouwd als een van de beste zwarte saxonisten van haar tijd. Ze had dezelfde krachtige en vloeiende speelstijl als haar beroemde mannelijke collega's Ben Webster, Coleman Hawkins of Don Byas. Ze was bovendien een klasgenote geweest van Sonny Rollins. Na WO II en het uiteenvallen van de Sweethearts, trok ze naar Los Angeles waar ze tot ver in de jaren vijftig haar eigen combo's leidde.

Maar deze girl bands werden nauwelijks au sérieux genomen. Het bleef een gimmick, een curiosum. Nochtans was de druk op vrouwen als all-round performers erg groot. Ze moesten er niet alleen goed uitzien, het hielp ook als ze verschillende instrumenten vlot konden bespelen, goed konden zingen en daar nog eens tegelijkertijd een danspasje konden plaatsen. Het meest succesvol waren zij die het allemaal konden.

Een van hen was **Valaida Snow**, 'Queen of the Trumpet'. Zij is de meest populaire jazzvrouw uit het pre-swing tijdperk en stond bekend als

'Little Louis'. Haar grootste succes kende ze hier in Europa, waar ze een groot deel van haar opnames maakte. Valaida had de stiel geleerd in het orkest van haar familie, samen met haar zussen Lavaida en Alvaida (je verzint het niet). Rond 1920 debuteerde ze in New York en vanaf 1926 trok ze de hele wereld rond. Ze toerde in Azië, het Midden-Oosten, Rusland en Europa. Tussendoor leidde ze in de VS haar eigen band (waarvan een tijd lang pianist Earl Hines deel uitmaakte) en trad ze op in een handvol Hollywoodfilms. Haar carrière kwam tot een abrupt einde wanneer ze in 1940 door de Nazi's in Scandinavië in een gevangenenkamp werd geïnterneerd. Ze werd vrijgelaten in 1941, keerde terug naar de VS maar zou het trauma nooit echt meer te boven komen. Vanaf 1943 begon ze opnieuw op te treden. Maar ze slaagde er nooit meer in om de energie van haar vooroorlogse jaren terug te vinden. In 1956 stierf ze aan de gevolgen van een hersenbloeding... 

Samengesteld door
Frederik Goossens



Photo: Courtesy of The Girls in the Band, a film directed by Judy Chalkin

The International Sweethearts of Rhythm o.l.v. Anna Mae Winburn (vooraan midden)

VR 30 JANUARI 2015 – 20:00
MUZIEKCENTRUM DE BIJLOKE GENT

BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA, ENRICO PIERANUNZI & BERT JORIS

THE MUSIC OF ENRICO PIERANUNZI



RESERVEER NU: debijloke.be | 09 269 92 92





Nieuw op cd/lp/dvd

Redactie:

Mischa Andriessen, Peter De Backer, Chris Joris, Bernard Lefèvre, Georges Tonla Briquet, Arne Van Coillie, Marc Van de Walle

DEADLINE volgend nummer:

Te bespreken cd's, dvd's en ander audiovisueel materiaal graag **ten laatste op 30 januari 2015** op het redactie-adres: Jazzmozaïek, Bernard Lefèvre, Laarstraat 105, 2610 Wilrijk-Antwerpen (Belgium)

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde. De quotering is als volgt.

Top = in kader over twee kolommen met hoesje

Zeer Goed = op één kolom met achtergrondkleur met hoesje

Goed = geen achtergrondkleur en met hoesje indien hartje (= persoonlijke aanmoediging van de recensent)

Winterslaap

Het is weer de tijd van het jaar waar herinneringen, nostalgie, bezinning en wat al meer in de lange donkere avonden van Kerst tot Nieuwjaar ons uitnodigen tot genieten van kleine en grote dingen, van de muziek die ons lief is...

In de volgende pagina's bieden we graag wat inspiratie om die 'honger' te stillen! Misschien heb je er zelfs een winterslaap voor over om al die pareltjes van muziek te smaken...



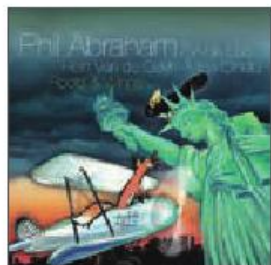
Alvast prettige kerstdagen en een voorspoedig nieuw jaar!

Bernard Lefèvre

Phil Abraham Roots & Wings



Challenge Records/NewArtsInt
56:48



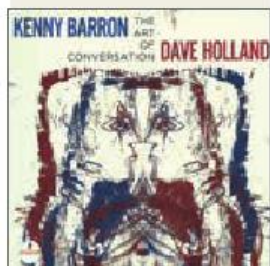
Vertrekpunt voor deze cd is het gedicht *Le Corbeau Et Le Renard* van La Fontaine voorgedragen en gezongen door Abraham. Voeg daar de warme klank van zijn trombone aan toe en je komt onvermijdelijk uit bij Chet Baker. Maar er is meer. Voor Abraham geen jazz zonder swing en blues en dat maakt hij hier nog eens heel duidelijk aan de hand van een aantal standards zoals *It Don't Mean A Thing*, *Basin Street Blues* en *Harlem Nocturne*. Nooit echt verrassend maar wel topkwaliteit en opvallend nog eens welke klasbakken Abraham en zijn medemuzikanten zijn. Vooral ook Sylvain Luc komt regelmatig verrassend uit de hoek. Van Cinelu hadden we wel meer verwacht met dit gegeven. Voor jazzclubs met klasse.

Georges Tonla Briquet

Phil Abraham (tb), Sylvain Luc (g), Hein Van de Geyn (cb), Mino Cinelu (perc) + Bria Skonberg (t)

Kenny Barron & Dave Holland The Art of Conversation

Impulse!/Universal Music – 62:53



Barron en Holland troffen elkaar wel eerder in opnames, maar nooit in duo. Het was na een optreden in september 2012 op Jazz à la Vilette dat Impulse!-manager Jean-Philippe Allard ze voorstelde om ze samen in de studio vast te leggen. Zowel Barron als Holland zijn ervaren duo-spelers (Barron o.a. met Charlie Haden en Stan Getz, Holland met o.a. Barre Phillips, Karl Berger en Sam Rivers). Ze vinden elkaar moeiteloos in de jazztraditie (Monk, Parker en Strayhorn) en in eigen werk. Holland draagt *Waltz For Wheeler* op aan de onlangs overleden Britse trompettist, met wie hij al in 1967 samenspeelde. Over heel de lijn is het een warme no-nonsense ontmoeting.

Bernard Lefèvre

Kenny Barron (p), Dave Holland (cb)

Jim Black Trio Actuality

Winter&Winter/Harmonia Mundi
45:14

Toen Jim Black twee jaar geleden plots met een pianotrio kwam aandragen, waren de verwachtingen hooggespannen. De drummer had dan al veel indruk gemaakt met de 'futuristic jazz' van zijn elektrische band Alasnoaxis. Helaas viel *Somatic* zwaar tegen: slappe composities, matige pianist, brave muziek. Deze opvolger is gelukkig al veel beter. Elias Stemeseder zit nog altijd achter de piano, maar de Oostenrijker klinkt veel vinniger. Vooral de composities, allemaal eigen werk van Black, zijn veel sterker. De meeste zijn zeer kort (drie à vier minuten) en hebben een catchy melodie.

Het is genieten van de drums van Black – levendig, altijd druk doende en virtuoos – al zitten die misschien net iets té prominent in de mix. Een extra troef is de bas van Thomas Morgan, intussen toch zowat uitgegroeid tot een van de beste basisten van de New Yorkse scene. Het trage slotnummer *Should Be Painless*, het enige dat langer is dan zes minuten, valt nog het meest op hoe goed Morgan dit trio op het rechte pad houdt.

Grappig is dat deze cd is opgedragen aan iemand die een cd opdraagt aan William Burroughs. Nou!

Peter De Backer

Jim Black (d), Elias Stemeseder (p)

Blue Lines Trio Idem

Casco records/Toondist – 50:45

Op de binnenzijde van de cd-hoes staat een mooi citaat van Steve

Lacy dat als volgt begint: *Goede muziek is rond en moet alles hebben dat het leven heeft*. Het is een goed gekozen citaat want zodra de cd begint, begrijp je dat dit trio in haar muziek eenzelfde vol- ►►

1000+1 Butterfly Garden

El Negocito Records – 43:27



De groep 1000 bestaat tien jaar en dat mag gevierd worden, zeker in jazzmiddens. De vier van 1000 haalden er gitarist Eugene Chadbourne bij en werden zo 1000+1. Over de keuze van het repertoire moest niet lang nagedacht worden. Ze kenden elkaar, wisten waar het naar toe kon maar weigerden onderling vastgelegde eindtermen op te

leggen. Het resultaat is zoals de titel laat vermoeden: een tuin vol lusten waar honderden microscopische werelden door elkaar wriemelen maar wel in onderlinge overeenstemming. Een kleurrijk geheel waarbij elke muzikant de meest bizarre geluiden en deuntjes uit zijn instrument tevoorschijn tovert. Een sonisch wonderland boordevol poëzie. De luisteraar wordt meegeslingerd van exotica à la Ahmad Jamal (zijn *Macanudo*) tot verontrustende vertellingen in de stijl van Ingrid Laubrock en Mary Halvorson. Tot de bom barst en dit bucolisch landschap aan flarden gereten wordt (*Californian Dogface*). Trash rock-'n-roll in pure Pierre Vervloesem-aanpak met een ontketende Bart Maris. Een 'coup de théâtre' die later nog eens herhaald wordt (*Buckeye*) waarbij FES doorheen een surfdecor lijkt te snellen. Puur Intakt-materiaal. En elke cd is een collector item want met de hand ingekleurd! Wie helpt deze groep aan een extra verjaardagsfeestje?

Georges Tonla Briquet

Jan Klare (as, f), Bart Maris (t), Wilbert de Joode (cb), Michael Vatcher (d, perc), Eugene Chadbourne (g, bj)



levendigheid nastreeft. Het mag rommelig en rafelig zijn, misschien moet dat zelfs van dit drietal. Er is muziek die kracht ontleend aan concentratie, aan het zich beperken tot een bepaald idee. Bij het Blue Lines Trio werkt dat anders gevonden paden er zijn om weer verlaten te worden. Saai is de muziek dus allerminst, maar dat alle kanten opvliegen, vergt toch wel degelijk beheersing en die heeft het drietal gelukkig in huis. Wat bijzonder goed werkt, is de voortdurende afwisseling tussen composities en geïmproviseerde stukken. Tegenover de vaak onstuimige improvisaties staan een flink aantal knappe en sfeervolle composities. Merendeels van de hand van pianist Michiel Scheen, maar er zijn ook twee werken van de jong gestorven componist Paul Termos opgenomen. Zeker *Dark Goeree* is een prachtig stuk, heerlijk licht en ruimtelijk gespeeld. Zo bevat deze cd van alles en nog wat, en het smaakt.

Mischa Andriessen

Michiel Scheen (p), Raoul van der Weide (b), George Hadow (d)

Brooklyn Jazz Underground Seven by Seven

BJU Records – 58:20

Woordeloze zang: het levert zelden spannende resultaten op. Tammy Scheffer waagt zich er hier aan en maakt van haar stem een afzonderlijk instrument, tussen een frontlinie van sax en trompet. Maar het resultaat is controversieel: we kunnen ons indenken dat meer mensen zich eraan ergeren dan ervan houden. Als Scheffer in *Ex-communication*, het zesde stuk op de cd, plots wel een tekst zingt, klinkt dat bijna als een verademing. En wat een mooie stem blijkt ze dan te hebben.

De muziek is prima, daar niet van. Brooklyn Jazz Underground is een New Yorks collectief rond bassiste Anne Mette Iversen, waarvan de leden in diverse samenstellingen vooral toegankelijke, moderne jazz spelen.

Ook hier dus: prima muzikanten, prima composities. Elk bandlid pende er een, waarna een ander bandlid daar telkens een korte variatie (een 'shorty') van maakte. Een leuk concept, al gaat het aan de luisteraar voorbij als die niet de hoestekst heeft gelezen.

Deze cd bewijst wel dat het BJU een volwaardig onderdeel van de New Yorkse jazz vormt, maar dan minder gericht op de avant-garde dan de downtown scene.

Peter De Backer

Tammy Scheffer (stem), David Smith (t), Adam Kolker (ts, bkl), David Cook (p), Anne Mette Iversen (b), Owen Howard (d), Rob Garcia (d)

Bas Bulteel Trio Coming Home

W.E.R.F. – 59:04



Oostendenaar Bas Bulteel vormde dit trio in 2011. We brachten in 2012 nog verslag uit van een première-optreden in Wenduine, waar ook Philip Catherine mee het podium deelde. Deze opnames volgden in 2013. Bulteel studeerde in Nederland bij Rob van Bavel en Bert van den Brink, volgde masterclasses bij Fred Hersch, maar liet zich ook opmerken in de popwereld (Jo Lemaire, Sofie, Bart Herman). Nu komt hij terug thuis in zijn jazzmilieu met eersteklas begeleiders die hem in de jongste jaren mee inspireerden in die richting. Alle nummers op de cover *Everything I Love* (Cole Porter) na zijn van zijn hand. Zijn melodische, altijd swingende en bij momenten percussieve stijl verraadt invloeden van Bill Evans tot Ahmad Jamal. Een krachtig, karaktervol debuutalbum.

Bernard Lefèvre

Bas Bulteel (p), Bart Denolf (cb), Bruno Castellucci (d)

The Stanley Clarke Band Up

Mack Avenue – 45:03

Dit album lijkt wel een bloemlezing van enkele betere – maar ook enkele mindere – nummers uit het repertoire van Clarke. Van *Return to Forever* tot zijn werk in de jaren 70 (inclusief filmmuziek) heeft Clarke altijd schitterende nummers neergezet, gedreven gespeeld, zijn sound verzorgd tot in de puntjes. Een aantal van die nummers worden nu opnieuw opgepikt (soms in boeiende combinaties, o.a. met Steeward Copeland, Chick Corea, Joe Walsh en vele anderen) en opnieuw ingeblikt. Van *Pop Virgil* naar *Up* gaat het gedreven en funky. Clarke toont zich ook weer van zijn beste kant op de contrabas, die hij met een opvallend gemak domineert (wat een snelheid, wat een zangrijkeid). *Brazilian Love Affair* laat je heupvliegen, en de solotracks (er werden drie tracks van de *Bass Folk Songs* opgenomen) verbluffen nog steeds en tonen de capaciteit van deze gigant. *School Days* mist veel van het oorspronkelijke nummer en kon in deze versie beter weggelaten worden, idem voor nog enkele nummers. Ach ja: vergelijken maakt ongelukkig. Het geheel is zeker een fijne cd geworden, maar iets nieuws

Stefano Bollani Joy in Spite of Everything

ECM Records/NewArtsInt – 76:00



uit onder het Deense label Stunt. In 2009 kwam dan de switch naar ECM met *Stone In The Water*. In *Joy In Spite Of Everything* breidt Bollani zijn trio uit met gitarist Bill Frisell en saxofonist Mark Turner. Die hebben er echt zin in om de uitdaging aan te gaan. Je voelt het plezier, de intensiteit, het continue aanvoelen, het snelle reageren, de spannende interactie. Mark Turner is in goede doen en Bill Frisell is altijd alert, beiden bouwen mee prachtige soli uit. Er is ook ruimte voor het verhaal, de meeste nummers klokken af bij 8 tot 12 minuten (*Vale*). Zoals we Bollani kennen zijn ze zonder al te veel voorbereiding de studio ingetrokken en klikt het wonderwel. Zo'n muzikale hoogstandjes maken ons heel erg blij. Op en top!

Bernard Lefèvre

Stefano Bollani (p), Mark Turner (ts), Bill Frisell (g), Jesper Bodilsen (cb), Morten Lund (d)

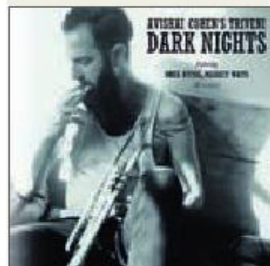
voegt Clarke niet aan zijn palmares toe. Blijven zijn funky swing, typische *sound of wood* én zijn lyrische passages waar je goud voor zou geven. Maar voor de échte Clarke moet je elders zijn...

Marc Van de Walle

Stanley Clarke (Alembic bass g, Alembic tenor bass g, b) met 29 andere muzikanten in wisselende bezettingen.

Avishai Cohen's Triveni Dark Nights

Anzic Records – 53:25



De voorbije zomer was hij terecht een van de eregasten op het nieuwe zijpodium tijdens Gent Jazz. Met zijn nieuwste cd zal hij opnieuw een schare fans bijwinnen. Zeker wie houdt van spacy sfeerscheppingen à la Erik Truffaz en van de ijle klanke annex elektro-effecten die Paolo Fresu genereert, zal hier enorm veel luisterplezier aan beleven. Af en toe wordt het ritme opgedreven maar *Dark Nights* is vooral een semi-psychedelische trip in de nevelen van de jazzdimensie waar de geest van Miles ronddwaalt. Diens werkmethode werd trouwens toegepast voor deze opname. Medemuzikanten Omer Avital en Nasheet Waits kregen 's morgens wat

summiere uitleg en de regel was niet meer dan twee takes. Tegen de avond was alles ingeblikt, inclusief de bijdragen van gastmuzikanten Anat Cohen, Gerald Clayton en Keren Ann (al eerder terug te vinden aan de zijde van Truffaz). Met het afsluitingsnummer *I Fall In Love Too Easily* wordt de link doorgetrokken naar Chet Baker.

Georges Tonla Briquet

Avishai Cohen (t), Omer Avital (b), Nasheet Waits (d) + Anat Cohen (kl), Gerald Clayton (p), Keren Ann (voc)

Cortex Live

Clean Feed Records/
instantjazz.com – 50:26



Deze plaat neemt je op sleeptouw. De muzikanten zijn meesters in het combineren en verhaspelen van bedrieglijk eenvoudige structuren met plots fragmenten freejazz. Ornette Coleman en Don Cherry komen weer tot leven; maar let op: dit is geen kopieerwerk! Deze vier Noorse instrumentalisten blazen het gekende idioom echt wel nieuw leven in door origineel om te springen met de thematiek en de ritmiek. Dat resulteert in een *in-your-face* geluid,

want nergens of nooit word je als luisteraar ook maar een seconde met rust gelaten. Er wordt continu appél gedaan op de aandacht en de concentratie, wat misschien vermoeiend schijnt. Toch bereik je het einde van de plaat vrij gemakkelijk. De behoorlijk moeilijke structuren, melodische lijnen en ritmische patronen worden ongekunsteld gecombineerd en komen natuurlijk over, waardoor luistermoedigheid geen kans krijgt. Integendeel: tijdens het luisteravontuur zit je boeiend te wachten op wat komen zal. Kortom: de muziek daagt uit. En dat doet hij op een positieve manier die je tevreden achterlaat. Knap!

Marc Van de Walle

Thomas Johansson (kornet), Kristoffer Alberts (reeds), Ola Hoyer (b), Gard Nilssen (d)

Jan de Haas Vibes Quartet Dreams Ago

W.E.R.F. – 46:59



Jan de Haas neemt zijn tijd (zijn vorige cd *Doing My Thing* verscheen 10 jaar geleden bij W.E.R.F.) om dan wel sterk uit te pakken met een all star band in een mooi uitgebalanceerd album. Hij ontleent *Naima* aan Coltrane en *I Love You* aan Porter, en vult dan aan met werk van zijn medemuzikanten. In de liner notes van Marc Van den Hoof valt de 'samenhorigheid' met het Modern Jazz Quartet, "hetzelfde maar zoveel jaren later vanzelfsprekend anders: het vinden van een mooi, delicaat evenwicht en vooral ook het zorgvuldig en aandachtig in stand houden daarvan. Zo kiezen deze vier jazzspelers 'doodgewone', d.w.z. gewoon uitstekende jazzspelers te zijn die muziek maken voor ons en hun plezier." Het is een harmonisch aantrekkelijk album dat extra ingekleurd wordt door meester-percussionist Chris Joris en de vocalise van Raphaëlle Brochet. Je voelt het spelplezier in deze gelijkgestemde muzikanten die elkaar perfect aanvoelen en een ruim publiek kunnen aanspreken.

Bernard Lefèvre

Jan de Haas (vib, marimba), Ivan Paduart (p), Sal La Rocca (cb), Mimi Verderame (d) + special guest: Chris Joris (perc), Raphaëlle Brochet (zang)



Jozef Dumoulin & The Red Hill Orchestra Trust

Yolk – 63:55



De groepsnaam is wat misleidend want in The Red Hill Orchestra vinden we enkel Ellery Eskelin en Dan Weiss terug. Weliswaar twee ras-muzikanten met de nodige zin voor muzikaal avontuur die beiden voor genoeg diversiteit kunnen zorgen. Met zijn drieën gaan ze samen verder op onderzoek in het gebied waarvan Dumoulin de krijtlijnen uittekende op zijn solo-cd. Hij leverde hier de blauwdruk van de basispatronen van waaruit de drie vertrekken met elk hun bagage uit het verleden. Ze trekken door een elektro-akoestische schemerwereld opgebouwd aan de hand van sonore lagen. Regelmatig heel poëtisch zonder weg te zinken in een vrijblijvend zweven maar vooral geventileerd met verrassend turbulente invalshoeken. Luister maar naar de spacy jazzsoul van *Lord Blue Throat* of het haast apocalyptisch orgelpunt van de cd, het tien minuten lange *The Gate* dat een doorgangsluik vormt naar heel wat andere nebulas. Wie beweert dat Dumoulin geen jazz meer speelt, moet hier maar eens goed naar luisteren.

Georges Tonla Briquet

Jozef Dumoulin (frh, keys), Ellery Eskelin (ts), Dan Weiss (d)

Ananda Gari T-Duality

Auand Records – 49:43

De Italiaanse drummer Ananda Gari vroeg voor zijn cd drie voortreffelijke Amerikaanse muzikanten. Dat is slim, ben je in eerste instantie geneigd te zeggen. Toch roept de keuze aanvankelijk ook vragen op. Want hoewel de muziek vanaf de prieste seconden erin knalt, is de invloed van de gekozen musici zo prominent dat je het eigen signatuur van Gari op dat moment node mist. Je hoort echo's van Abbasi's geweldige groep Invocation, van de magnifieke samenwerking tussen Formanek en Berne op het roemruchte ECM-label, maar ook van Steve Lehman bijvoorbeeld. Wie op grond van deze informatie concludeert dat *T-Duality* een sterke cd is, heeft volkomen gelijk. Niettemin verwacht je toch ook wat eigen inbreng van de bandleider. Die blijkt er ook wel te zijn. Bij herhaalde beluistering vallen meer en meer de lange lijnen op, de momenten dat de muziek een

Jazz & Beyond

Anne Niepold blijft halsstarrig en zonder vooroordelen de mogelijkheden van haar diatonische accordeon uitproberen. Op *Musette Is Not Dead* (Eigen beheer) doet ze dat samen met Stefan Bracaval (f), Nicolas Garnier (hobo), Jo Hermans (t, bug), Frederik Heirman (tb), Hendrik Vanattenhoven (cb) en Etienne Plumer (d). Berekend maar ook feestelijk, jazz maar ook musette, een walsje maar ook tiki, blues maar ook optimisme, avant-garde maar ook melodisch, Jo Privat maar ook Gus Viseur maar bovenal Anne Niepold. Alsof Paul Van Ostaijen accordeon zou spelen.

Quentin Dujardin grossiert nog steeds in de meest breekbare melodielijnen. *Le Silence Des Saisons* (Agua Music) ligt dan ook volledig in het verlengde van zijn vorige platen. Hij is een meesterverteller met het kleurenpalet van Anthony Phillips en die breekbare tristesse van de soundtracks die Eleni Karaindrou componeert. Twee uitzonderingen hier op dit alles: *Compostela* met zang van lalma en *Dany On The Road*, een stukje blues met slidegitaar. De Philip Catherine van de akoestische gitaar.

Even intimistisch maar van een heel ander soort is het titelloze debuut van Keenroh (El Negocito), de winnaars van Jong Jazztalent Gent 2014. Een gedurfde keuze van de jury, net als vorig jaar trouwens toen OakTree bekroond werd. Achter de naam Keenroh zitten Jan Daelman (f) en Thys Troch (p). Heel wat mogelijkheden met de combinatie van fluit en piano maar zij kiezen resoluut voor een minimalisme en improvisatie met links naar wereldmuziek (de oosters getinte openingstrack!), hedendaags klassiek en avant-garde. De donkerblauwe hoestekening weerspiegelt perfect de dreigende ondertoon. In totaal achttien nummers, net als op de nieuwe van Määk (!). Kris Defoort, Erik Vermeulen en Satie lijken in elk geval dankbare inspiratiebronnen. Benieuwd waar ze binnen een jaar staan.



Groepsnaam en cd-titel bij het Deense Ibrahim Electric (*Rumours From Outer Space*, ILK) verklappen meteen waar het hier allemaal om draait: groovy Hammond B3, de surfkant van de Telecaster en een rock-'n-roll beat, alles geserveerd in een nostalgische sciencefiction verpakking. Voor fans van Pierre Henry, Los Venturas, Chuck Berry, Uriah Heep en het Vampi Soul-label.

Meer experimenteel en avant-gardistisch klinkt *Intersections* van CO2 Quartet. Cel Overberghe (ts, ss), Tom Van Overberghe (g), Paul Van Gysegem (b, clo) en Giovanni Barcella (d) ontwerpen in drie nummers (vijfenvijftig minuten in totaal) een kubistisch labyrint waarin je zonder voorkennis hopeloos verloren loopt. Het gaat echt alle richtingen uit, soms aarzelend en mompelend, soms versneld en snedig. Continu ontwrichtend ook. Vier shapeshifters van het zuiverste soort.

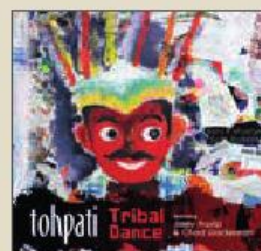
Voor haar nieuwste cd gooit Anu Junnonen het roer radicaal om. *Skeletons* (Paprikamix) is een uitgekende mix van electropop en r&b. Voor fans van Björk en Erykah Badu.

Nog iemand die een ommezwaai van 180° maakt voor zijn nieuwste groep is saxofonist Toine Thys. Met drummer Patrick Dorcean en bassist Dries Laheye flirt hij onder de naam Dervish met beats, drum'n'bass, dub en andere electrogrooves. *Abstracts* (eigen beheer) is een eerste visitekaartje dat pas echt indruk maakt met de volumeknop voldoende naar rechts.



Minder jazz dan Robert Gasper maar wel veel consequenter.

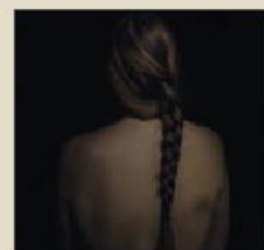
A Road Less Traveled (Kululush Records) van het internationaal gezelschap Titan met uitvalsbasis Nederland is het verhaal van de persoonlijke diaspora meegemaakt door de Israëlische componist en gitarist David Golek. Het instrumentarium van de groep (met o.a. Oene Van Geel) bestaat uit cello, violen, bayan, klarinet en akoestische gitaar. De zeer filmische composities leunen dicht aan bij het ECM-werk van Anouar Brahm en Eleni Karaindrou. De parallellen met onze eigen globetrotter Quentin Dujardin zijn opvallend. De clichés van elk instrument worden in dergelijke context vakkundig ontweken. Hierdoor lijkt het een tocht zonder gids of kompas en toch heb je als luisteraar nooit het gevoel verloren te lopen in dit verstild decor.



Stern en Kevin Eubanks (Dave Hollands *Prism*) het einde vond tijdens Gent Jazz.

Pierre Vervloesem, tegenwoordig vooral gekend als gitarist bij FES, houdt er een eigen label op na (Off-records) waar op onregelmatige tijdstippen cd's verschijnen van zijn verschillende hobbyprojecten. Nieuwste in de rij is *Simple* met in de rangen Bruno Vansina (s), Joris Caluwaerts (toetsen) en Didier Fontaine (d). De muziek op het debuut *Undeatable* klinkt in de lijn der verwachtingen. Een mengvorm van hoekige jazz en gedreven rock met een trashkantje. Er zijn links met o.a. X-Legged Sally (waar Vervloesem deel van uitmaakte), Morphine, James Chance & The Contortions en zelfs Placebo.

Georges Tonla Briquet





poos tot stilstand wordt gebracht en dan weer schrijnend kwetsbaar of woest en schonkig verder gaat. Is Gari's stempel eenmaal gevonden, dan is de cd ten volle genietbaar, waarbij het vooral opmerkelijk is dat Tim Berne elk jaar beter want vuriger wordt.

Mischa Andriessen

Ananda Gari (d), Rez Abbasi (g), Michael Formanek (b), Tim Berne (as)

Ernst Glerum/Uri Caine Sentimental Mood

Favorite Records – 21:23

Een contrabas, dat is toch niks anders dan een grote viool? Dat klopt zeker als het instrument met de strijkstok wordt bespeeld. En dat doet de Nederlandse bassist Ernst Glerum hier grotendeels. Op vijf klassiekers (*Black & Tan Fantasy*, *I Surrender Dear*, *Evidence*, *In a Sentimental Mood* en *Yesterdays*) hanteert hij vooral de strijkstok, om de warme intimiteit van zijn instrument in de verf te zetten.

Een Monk-stuk als *Evidence* gaat er helemaal anders door klinken. Het doet zelfs wat klassiek aan. Tijdens de solo van Caine speelt Glerum wel gewoon met zijn vingers, waardoor de muziek plots weer meer jazzy gaat klinken.

Door de melodie telkens met de strijkstok te spelen, krijgt de muziek iets melancholisch, romantisch zelfs. Uri Caine speelt hier overigens veel soberder dan we van hem gewend zijn. Intieme kamerjazz van hoog niveau, ideaal voor een zonnige herfstdag.

Peter De Backer

Ernst Glerum (b), Uri Caine (p)

Gorgona Stories & Pictures

Eigen beheer – 68:02

Na twee ep's, muziek voor theater en talrijke omzwervingen via verschillende groepen van divers pluimage, is dit het volwaardig debuut van de groep rond pianist Yannick Schyns. Meteen een hele rit (langer dan een uur) maar het blijft interessant van begin tot einde. Kenmerken: een terugkerend thema (lichtjes verwant met bolero) dat als rode draad her en der telkens weer eventjes opnieuw opdrukt, een blazerssectie die het geheel voortstuwt waar nodig, een gezonde afwisseling tussen stijlen (van postbop en hedendaags tot wals en klassiek) en altijd net genoeg gestroomlijnd om een breder publiek aan te trekken zonder zin voor avontuur uit het oor te verliezen. Dat de groepsnaam verwijst naar een eiland voor de westkust van Italië zal ook niet toevallig zijn want de warme klanken stralen een zuiders sfeertje uit. Het korte maar

feestelijke *Grotesque Musculaire* lijkt zelfs zo uit een soundtrack van Nino Rota geknipt.

Georges Tonla Briquet

Yannick Schyns (p), Franck Beele (t, bug), Marti Melia (ts, kl), Pascal Hauben (b), Jérôme Colleyn (d)

Mark Guiliana My Life Starts Now & The Los Angeles Improvisations

Beat Music Productions – 2 cd
46:41 (MLSN) – 69:43 (LAI)

Drummer Mark Guiliana heeft de laatste jaren flink naam gemaakt, niet in de laatste plaats met Mehliana, zijn samenwerkingsproject met pianist Brad Mehldau. Nu is hij een eigen label begonnen waarop meteen twee cd's onder eigen naam zijn verschenen. Er zijn duidelijke verschillen tussen beide platen, maar de overeenkomsten zijn uiteindelijk wezenlijker. Om met die verschillen te beginnen; *My Life Starts Now* is de meest conceptuele van de twee. De plaat klinkt als de soundtrack bij een moeilijk te grijpen maar duister aandoend verhaal. Misschien dat daardoor ook een voorzichtige link naar de muziek bij *Twin Peaks* ontstaat. Met jazz heeft het weinig te maken, *My Life Starts Now* beweegt zich ergens tussen hedendaagse elektronische muziek en fusion, al komt de sound soms vervaarlijk dicht in de buurt van jaren tachtig hiphop. Het spelniveau ligt hoog, met Gui-

liana zelf als te verwachten uitblinker. Waar *My Life Starts Now* de nodige pretenties lijkt te hebben, zijn die bij *The Los Angeles Improvisations* beduidend minder prominent. Dat maakt de plaat meteen genietbaarder. De overeenkomsten zijn de uitmuntende techniek en het ontbreken van een compositorisch keurslijf. Daardoor worden de improvisaties wel stukjes-en-beetjes-muziek zonder al te veel lijn. Wie daarin geen bezwaar ziet, heeft een plaat in handen waarop het samenspel meer dan eens van een verbluffende kwaliteit is.

Mischa Andriessen

Mark Guiliana (d, electronics), Tim Lefebvre (elb - LAI), Jeff Babko (keys - LAI), Troy Zeigler (electronics - LAI), Stu Brooks (elb - MLSN), Yuki Hirano (keys - MLSN), Michael Severson (g - MLSN), Jeff Taylor (stem - MLSN), Gretchen Parlato (stem - MLSN), Meshell Ndegeocello (spoken word - MLSN)

Jeff Herr Corporation Layer Cake

Igloo Records – 48:69

Deze band rond de Luxemburgse drummer Jeff Herr zet met de openingstune duidelijk de toon: funky, groovy ritmes. Het energieke trio koppelt korte geïmproviseerde impressies aan de uitgewerkte, geïmproviseerde werken van Jeff Herr. Het album is zo opgebouwd in lagen met allerlei invloeden. In *A-Rabi Dub*

Fred Hersch My Coma Dreams

Palmetto Records – dvd – 85:41



In 2008 had pianist Fred Hersch een bijna-doodervaring en werd hij twee maanden in een kunstmatige coma gehouden. Daarbij raakte hij verward en verdwaald in een surrealistische droomwereld. Tijdens zijn herstelperiode begon hij alles wat hij zich herinnerde om te zetten in een muzikaal verhaal dat uiteindelijk uitgroeide tot *My Coma Dreams*. Jazztheater staat op de hoes. We zien hier dan ook een multimedia voorstelling met Hersch achter de piano omringd

door een dreamteam van muzikanten, (psychedelische) beelden die het verhaal illustreren en vooral verteller-zanger Michael Winther (in de rol van Hersch zijn partner) die je meesleurt in het hele verhaal. Ook al ken je het einde, toch zit je op het puntje van je stoel te luisteren. Een deeltje speelt zich zelfs af in Brussel en ook Monk komt voor in het verhaal. Fred Hersch is hiv/aids patiënt maar *My Coma Dreams* is een universeel (liefdes)verhaal net zoals in de grote opera's. Je krijgt er ook een aantal interviews bij, o.a. met director Herschel Garfein en Hersch zelf natuurlijk. Zelfs voor wie nooit een muziek-dvd kocht, is dit het moment. Een deel van de opbrengst gaat naar www.treatmentactiongroup.com, een organisatie die zich op verschillende gebieden inzet voor de strijd tegen aids.

Georges Tonla Briquet

Fred Hersch (p), John Hébert (b), John Hollenbeck (d, perc), Ralph Alessi (t, bug), Mike Christianson (tb), Bruce Williamson (kl, as, bkl), Adam Kolker (f, kl, ts) + strijkerskwartet

sluipen Oosterse klanken, versterkt door de bezwerende sax van Maxime Bender. Met een even sterk ritmisch elan coveren ze Bowie's *The Man Who Sold The World*. Alle andere tussenlagen zijn van de hand

van Jeff Herr, die het trio voortstuwt en voldoende ruimte laat aan sax en bas om een harmonieus geheel te ontwikkelen.

Een trio dat wat in zijn mars heeft, dus te volgen.

Bernard Lefèvre

Jeff Herr (d), Laurent Payfert (b), Maxime Bender (sax)

IGLOO RECORDS NEW RELEASES

LG JAZZ COLLECTIVE



New Feel • IGL258

Guillaume Vierset • guitar, comp., arrangements
Jean-Paul Estievenart • trumpet, flugelhorn
Steven Delannoye • tenor & soprano sax
Laurent Barbier • alto sax
Igor Gehenot • piano
Félix Zurstrassen • double bass & electric bass
Antoine Pierre • drums

JEFF HERR CORPORATION

IGL259 • **Layer Cake**

Jeff Herr • drums
Maxime Bender • saxophone
Laurent Payfert • double bass



Igloo Records Bld Léopold II, 153 -1080 Brussels +32 (0)2 538 90 01 info@igloorecords.be
www.igloorecords.be

Horizon Trio Catch It If You Can

Zennez Records – 46:32

De Nederlandse rietblazer heeft zich al sinds jaar en dag bekwaamd in het spleen van een kruisend tussen jazz en volksmuziek met veelal Turkse of Balkanroots. Bij het Horizon Trio heeft hij twee gelijkwaardige partners gevonden in de Turkse zangeres Sannem Kalfa en de Roemeense gitarist, violist George Dumitriu. *Catch It If You Can* overtuigt op verschillende niveaus. Allereerst is er het uitstekende samenspel met een opwindende dynamiek en aange-naam veel ruimte. De klankkleur is daarnaast ook zeer aansprekend. Stem, klarinet en viool of gitaar voegen zich op een voorbeeldige manier, zonder onherkenbaar te worden of teveel in elkaars vaarwater terecht te komen. Zeker zo prettig is dat een zekere vuigheid behouden is gebleven. Nu en dan ramzelt en rafelt het naar behoren bij wijze van tegenwicht voor



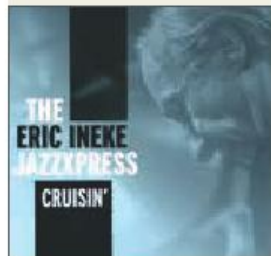
Nieuw op cd/lp/dvd

de voortdurend de kop op stekende melancholie. *Catch It If You Can* is weemoedig én levendig. Daarmee is het een geslaagde verklanking van de teksten van de jonge Turkse schrijver Orhan Güneş. Muziek en tekst zijn poëtisch én realistisch. Zoals vrij vertaald in het afsluitend *Roket* (Raket). De wereld is groot, mogelijkheden oneindig, maar ik kom niet weg van mijzelf. **Mischa Andriessen**

Steven Kamperman (altkl), Sanem Kalfa (voc), George Dumitriu (g, viool)

The Eric Ineke Jazzxpress Cruisin'

Challenge Records (Daybreak) / NewArtsInt – 50:10



Je krijgt meteen gebalde jazz door de speakers à la Horace Silver en de Jazz Messengers en dat verneemt Eric Ineke ook in zijn eigen liner notes, dus een duidelijk opzet van componist Rik Mol (t) om de cd op deze manier een welkom startschot te geven. De cd evolueert ook in andere sferen, wat een mooie

Christoph Irniger - Pilgrim Italian Circus Story

Intakt Records – 55:32



Wat snarengeschuifel in een piano, stilaan gevolgd door de warme klanken van een saxofoon en dan plots die kervende gitaar à la Jean-Yves Evrard. Het vervolg: klankspiele-reien van sax en gitaar en een piano die orde op zaken stelt. Verontrustende uithalen tegenover meer beschouwende momenten zonder dat

het escaleert in een blindelinge beeldenstorm. Het is eerder een daad van infiltreren waarbij elke muzikant zich eerst nestelt om nadien voor korte intermezzo's zijn comfortzone te verlaten. Een gedetailleerde handleiding om een nummer op te bouwen krijg je met *Body Dope* maar het koninginnestukje is wel de titeltrack van bijna zestien minuten waarin je dit alles terugvindt. Een volledige plaatkant dus en alleen al dit nummer is deze topnotering waard. Ergens tussen Lucas Niggli, Morphine, Carate Urio Orchestra en BOAT. In het voorjaar te gast in onze contreien!

Georges Tonla Briquet

Christoph Irniger (ts), Dave Gisler (g), Stefan Aeby (p), Raffaele Bossard (b), Michi Stulz (d)

verscheidenheid oplevert, maar de drive blijft steeds de rode draad. Er volgen nog thema's van Marius Beets (cb), Rob Van Bavel (p), Cole Porter en Johnny Griffin (de beklievende ballade *When We Were One*). Tenorist Sjoerd Dijkhuizen maakt zich tevens sterk op basklarinet. Vurige, spitse swing wisselt af met Afro-ritmiek. Zo verrassen Ineke en Van Bavel ons met een piano-drums duet in *Night And Day* (C. Porter) in een latin-jazz idioom, waarin we noch de contrabas, noch de blazers missen. Iedereen soleert

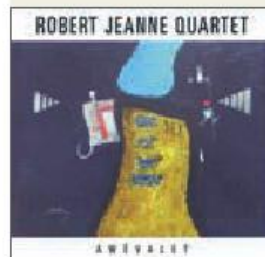
op volle kracht en de bandleden stimuleren mekaar duidelijk. Ineke's Messengers brengen zogezegd niets nieuws onder de zon, maar het animo en de kennis waarmee ze deze hardbop produceren is opwindend en laat een jazztaal verder leven, die vandaag maar al te vaak wordt vermeden.

Chris Joris

Eric Ineke (d), Rik Mol (t), Sjoerd Dijkhuizen (ts, bk), Rob Van Bavel (p), Marius Beets (cb)

Robert Jeanne Quartet Awévalet

September Records – 44:10



Deze innemende en super vredelievende Luikenaar deelde het podium met René Thomas, Jacques Pelzer, Chet Baker, Michel Herr, Charles Loos, Felix Simeaine en 1000 anderen. Hij heeft Bobby Jaspar naar Amerika weten vertrekken en heeft de laatste twee generaties jazzcats in België en de spruitjes van tenorist-docent John Ruocco hun eerste stapjes weten zetten. Hij zag de freejazz, de fusion en de wereldmuziek-rage in de jazz opborrelen, maar hij bleef trouw aan zijn vormelijke, swingende en lyrische jazz, waar hij ooit verliefd op werd naar voorbeeld van de Amerikaanse groten uit de jaren 50 en 60. Lyrisch is Robert Jeanne bij uitstek, want hij hanteert een uitgesproken zachtheid in zijn zilveren toon en frasering. In de ballades: luister maar naar *Easy Living* (R. Rainger) en *My Ship* (K. Weill), doet Jeanne ons aan John Coltrane's *Ballads*-album denken, maar hij imiteert Trane niet; zijn taal is anders. Robert Jeanne is zichzelf. Een mooie setting van tenorsax,

gitaar, contrabas en drums in een knap samengesteld repertoire van standards, één thema van Mimi Verderame (g), één van Robert Jeanne zelf en de titelsong is van Bobby Jaspar (ah oui!). Een mooie, evenwichtige cd.

Chris Joris

Robert Jeanne (ts), Mimi Verderame (g), Werner Lauscher (cb), Stefan Kremer (d)

Jukwaa Jukwaa

Eigen beheer – 45:59



De tracks op deze cd werden opgenomen in de Bijloke Studio in Gent, Februari 2014. Jukwaa liet deze zomer op Gent Jazz van zich horen met een zeer persoonlijke stem. Troch en Vermeulen tekenden voor de composities waar de muzikanten gedreven op improviseren. Eerder ingetogen, impressionistisch werk wordt niet geschuwd (*Doel*) en het mist ook zijn effect niet. De zwevende pianosound wordt dan ritmisch fijngevoelig ondersteund door subtiel cimbalwerk. Maar als de groep op

Geschenkideeën



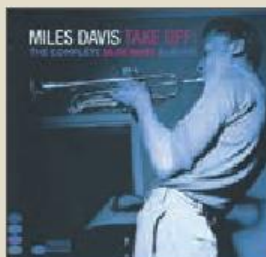
Wie met de eindejaarsfeesten de ware jazzliefhebber wil verrassen, geven we hier enkele ideeën van historische releases.

Blue Note Records bestaat 75 jaar en brengt naast het officiële boek over de geschiedenis van het label ook extra releases uit. In een fraaie verpakking en met passende liner notes, opnamedetails en exclusieve foto's van Francis Wolff brengt het label als Blue Note Select Collections *The Complete Blue Note Recordings* uit van Clifford Brown (*Brownie Speaks*), Miles Davis (*Take Off*), John Coltrane & Friends (Sideman: *Trane's Blue Note Sessions*) en Thelonious Monk (*'Round Midnight*). Intussen zijn ook legendarische Blue Note vinylplaten heruitgebracht. Info: www.bluenote.com

In de cd-reeks *Jazz At The Concertgebouw* van het Nederlands Jazz Archief verscheen een nieuwe release, *Thelonious Monk: Jackie-ing* (NJA 1401), en dit op de geboortedag van Monk (10 oktober). Het



betreft nooit eerder uitgebrachte opnames van 20 mei 1961 in Amsterdam en als bonus 6 tracks van een optreden voor de Avro televisie in Bussum op 15 april 1961. Het booklet biedt een uitvoerige toelichting door Bert Vuijssje en historische foto's door Eddy Posthuma de Boer en Ed van der Elsen. De restauratie van de audio gebeurde door Marc Broer. Monk maakte indruk volgens een verslag van Fred Van Doorn. In

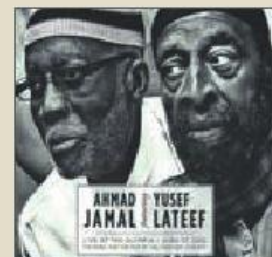


het Concertgebouw was Monk vergezeld van Charlie Rouse (ts), John Ore (b) en Frankie Dunlop (d).

Ahmad Jamal featuring Yusef Lateef – *Live At The Olympia* (JazzVillage/Harmonia Mundi) is een 2cd/dvd release opgenomen 27 juni 2012. Jamal stelt hierbij zijn release *Blue Moon* voor (cd 1) en nodigt Yusef Lateef uit met diens muziek om te eindigen met als encore *Blue Moon*



en *Poinciana* (cd 2). De dvd laat het volledige concert zien. Een historisch moment, want Lateef overleed anderhalf jaar later op 93-jarige leeftijd. Wie de jongste concerten van Jamal beleefde in ons land zal met plezier naar deze opnames kijken. Lateef komt na een dik uur op het podium en je voelt een groot respect voor deze legendarische en ook wel enigzamen figuur.





INSTANT JAZZ
ONLINE MUSICSTORE

YOUR ONLINE JAZZ MUSIC STORE
WWW.INSTANTJAZZ.COM

Määk Nine

W.E.R.F. – 59:01



Laurent Blondiau & C° blijven nog steeds verrassen na al die jaren. Er was het schitterende optreden tijdens Jazz Middelheim met MikMääk, een 'work in progress' dat iedereen verder kan opvolgen dankzij de maandelijkse concerten in theater Marni. En dan is er nu de nieuwste cd van het kwintet Määk met die niet alledaagse

bezetting van vier blazers en drum. Wat meteen opvalt op de hoes is dat er achttien (!) nummers op staan. Uitzonderlijk voor een groep die vooral sterk is in het langzaam opbouwen van de (eigen) composities. Bij de beluistering vloeit alles echter haast naadloos in elkaar over. De korte geïmproviseerde intermezzo's vormen passende schakels in het totaalverhaal dat opgebouwd werd rond een amalgaam van stijlwijzingen. Van de haast hedendaags klassieke klanken uit de openingstrack over typische Määk-pieken tot pointillisme. De vijf gaan voluit voor experiment met tijd en ruimte, zij het binnen hun eigen idiomaten. Een staande ovatie tijdens de cd-voorstelling op JazzBrugge zegt genoeg.

Georges Tonla Briquet

Laurent Blondiau (t, bug), Michel Massot (tba, euph), Joao Lobo (d), Guillaume Orti (as, ss), Jeroen Van Herzele (ts, ss)

met de Sabam - Jeunesses Musicales Jazz Award. Hoewel leden van de groep al hun eigen weg zochten en vonden, zelfs hoge toppen scoorden, hebben ze toch trouw aan elkaar de stap naar dit debuutalbum gezet. Vierset tekent voor alle composities op enkele covers na van Alain Pierre (*Dolce Divertimento*), Lionel Beuvsen (*A*), Philip Catherine (*Toscane*) en Eric Legnini (*Carmignano*). LG Collective pikt de jazztraditie op om er een moderne 'new feel' aan te geven. Gitarist Vierset is een uitstekend arrangeur en solist en mag in zijn LG Collective rekenen op geweldig aanstormend jazztalent. Verwacht je aan energieke, hoogst aanstekelijke jazz met solistische hoogstandjes. We kijken uit naar het vervolg!

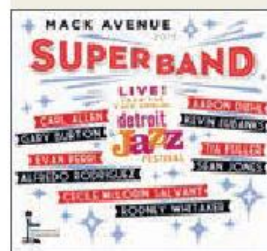
Bernard Lefèvre

Guillaume Vierset (g, comp, arr), Jean-Paul Estiévenart (t, bug), Steven Delannoy (ts, ss), Laurent Barbier (as), Igor Gehenot (p), Félix Zurstrassen (cb, elb), Antoine Pierre (d)

Mack Avenue SuperBand

Live From The Detroit
Jazz Festival – 2013

Mack Avenue – 76:26



Deze cd illustreert de sfeer op het Detroit Jazz Festival 2013 en ter

de sfeer/swing zit erin, en enkele prachtige solo's (o.a. van Burton, maar zeker niet alleen van hem) maken van deze plaat een waar luisterfestijn. De nummers zijn van velerlei signatuur (Corea, Wolf, Diehl, Jango...) en zelfs de gospelsong werd niet vergeten (*I Want Jesus To Walk With Me*). De acht muzikanten geven echt wel het beste van zichzelf en klinken als een bigband. Het hele optreden is zo'n beetje een opkomen en weggaan van de instrumentalisten waardoor je steeds nieuwe bezettingen te horen krijgt. Daardoor fluctueert de plaat tussen het geweld/volume van een grote bezetting en de intimiteit van een trio. Dat dit allemaal live gebeurt is opmerkelijk, want sommige opnames zouden zo in de studio kunnen gemaakt zijn. Dit is een verfrissende plaat, met oude, vertrouwde jazzidiomen. Er wordt niet echt geëxperimenteerd, maar de improvisatie en het samenspel hebben de overhand en aan kwaliteit wordt nergens ingeboet. Een aanrader!

Marc Van de Walle

Rodney Whitaker (music director, b), Carl Allen (d), Gary Burton (vib), Aaron Diehl (p), Sean Jones (t), Evan Perri (g), Kirk Whalum (s), Warren Wolf (vib)

dreef komt, dan barst de energie los (*To Al Fatone* bv). Drummer en bassist vormen dan één hechte ritmesectie waarmee de pianist loos kan gaan. Het trio stoelt met ritmewisselingen, rallentando's, massieve unisono's en soli die overtuigen door kracht en dynamiek. Neen, in een doosje zijn ze niet te stoppen, en dat hoeft ook helemaal niet. Deze drie jongens weten wél waar ze mee bezig zijn: ze creëren een eigen geluid dat je toch nog ergens een houvast biedt maar schrik om een eigen weg te gaan is nergens te bespeuren. Dat is veelbelovend, en smaakt naar meer.

Marc Van de Walle

Nils Vermeulen (b), Bert Minnaert (d), Thijs Troch (p)

LG Jazz Collective New Feel

Igloo Records – 59:40



Gitarist Guillaume Vierset is spilfiguur in dit zevenkoppig collectief, dat ontstond op Jazz à Liège 2012. Het is een groep die zich daarna bewees als laureaat van de Jong Jazztalent wedstrijd op Dinant Jazz Nights in 2012. In 2013 werd Guillaume Vierset onderscheiden

Nathalie Lories / Tineke Postma / Philippe Aerts Le Peuple Des Silencieux

W.E.R.F. – 62:04



Deze live-opname van het carte blanche concert op Gaume Jazz Festival 2013 pikte W.E.R.F. op om onze leading lady een hart onder de riem te steken. De opener *Canzoncina* (bekroond met Sabam beste compositie) werd met haar trio in een vorig album *Les 3 Petits Singes* nog vastgelegd. Natuurlijk krijg je een andere dimensie door de

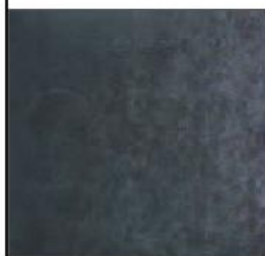
interactie met saxofoniste Tineke Postma die de temperatuur echt wel de hoogte weet in te duwen. Het swingt stomend de pan uit. Een sessie waar het plezier van afdruipt en dat hoor je ook aan het applaus van het enthousiast publiek. Slechts 6 nummers, wat aangeeft dat er ruimte was voor echte verhalen met prachtige soli, waarin elk van de muzikanten zich laat opmerken. Alleen al voor *Le Peuple Des Silencieux*, opgedragen aan Charlie Haden, ga je voor de bijl. Dit is Nathalie Lories ten top, uitgesproken lyrisch en met een diep emotioneel toucher, geruggenstund door schitterende soliste Tineke Postma en de sublieme contrabassist Philippe Aerts. Mis het zelf live niet op 27 december in De Singer, Rijkevorsel.

Bernard Lefèvre

Nathalie Lories (p), Tineke Postma (sax), Philippe Aerts (cb)

Jef Neve One

Universal Music – 66:43



Het lijkt o zo simpel wat Jef Neve doet, zo spontaan, zo helder, maar niets is zo bedrieglijk als die schijnbare eenvoud. In zijn soloproject ging hij diep graven naar de essentie van zijn muziek, gooide hij alle ballast overboord, minder noten en meer eigen expressie, een statement maken van waar hij voor staat, de uitdaging aangaan om

zijn taal heruit te vinden. Die ambitie groeide uit tot volledig nieuw werk en pure improvisaties *on the spot*, zoals *One Leaf*, *A Thousand Lives* wat bijna intuïtief in de Abbey Road studios ontstond. Speciaal voor dit album verdiepte hij zich verder in hedendaags klassiek (luister naar *Could It Be True*). *Solitude* is een voltreffer en scoort als een instant hit. Maar even schitterend zijn *Half A Day Away* en *Never Give Up*. Met *Windmills and Turntables* en een overweldigend *Lush Life* laat de energieke Jef Neve alle remmen los. En wat een emoties wellen er al niet op bij *A Case Of You* en *We zullen Doorgaan*. Om dan ook nog op sublieme wijze *Formidable* naar zijn hand te zetten. *One* heeft Jef Neve zweet en tranen gekost, vergde koppig doorzettingsvermogen en intense concentratie, maar wat een beloning! Een buitenbeentje in het soloalbum vormt *Flying To Dani Beach* waar blazers zijn toegevoegd en waar je een filmisch decor bij kan bedenken.

Met voorsprong het allerbeste album van het jaar, nu al een *all-time favorite!*

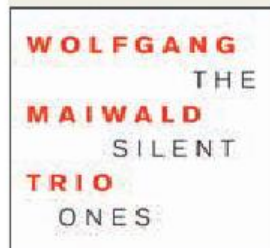
Bernard Lefèvre

Jef Neve (p) + op 1 track *Flying To Dani Beach*: Jo Hermans (t), Bart Indevuyt (French Horn), Pieter Kindt (tb), Jasper Maekelberg (cong'a's)

Wolfgang Maiwald Trio

The Silent Ones

MMP – 64:34



Wolfgang Maiwald studeerde in 1996 af aan het conservatorium van Amsterdam, waar hij sindsdien ook woont, en drong vorig jaar door tot de halve finale van de Dutch Jazz Competition. In Vlaanderen, waar wedstrijddeelnemers steeds vaker quasi rechtstreeks van de schoolbanken geplukt worden, ontbreekt dat *lageren op eikenhouten vat* soms. Die rijpheid hoor je: *The Silent Ones* is een erg mooi uitgebalanceerde plaat met overwegend eigen stukken, waarin Maiwald schijnbaar moeiteloos de traditie van het pianotrio met een aantal hedendaagse invloeden verbindt. Opener *Flamencina* doet aan de welhaast onvermijdelijke Avishai Cohen denken, het knappe *Circles* aan het Britse powertrio Phronesis; het prachtige *Tribute To Rob* (Madna) is een ingetogen, traditionele ballad. Wat brengt er eenheid in de plaat? Wat mij betreft: een erg homo-

gene klankkleur, een mooi pianotouch, de warme houtklank van bassist Guus Bakker, een bedachtzame, trefzekere speelstijl – en, wat ik steeds vaker mis, een erg melodische insteek.

Arne Van Coillie

Wolfgang Maiwald (p), Guus Bakker (b), Pim Dros (d)

Melike
Inn Of Love

Home Records – 52:09



We ontmoeten gitarist Hendrik Braeckman en saxofonist John Snauwaert in een traditionele Turkse setting met in de frontline zangeres Melike Tarhan, die met zoete, doch zeer presente volkstem (hees en helder tegelijk), oude liefdesgedichten vertelt waarbij de Canadese percussionist François Tallefer de *couleur locale* bepaalt met o. a. doumbek en tapan. De stileren van de oude anonieme liederen wordt vrijwel doorgetrokken in de cd, maar wie het boekje leest ontdekt dat meer dan de helft van het repertoire composities

zijn van John Snauwaert, één van Braeckman en één van Joe Hendersson (*Black Narcissus*), die een Turkse tekst krijgt van Melike. Zo schreef zij ook teksten op vier Snauwaertlieders. De welluidende klanken van de Turkse taal worden gelukkig in het Engels verklaard in het booklet. De cd ademt een plechtigheid uit vanuit die traditionele evocatie, waarbij al te getormenteerde emo-expressie wordt gemedend. Toch zegevieren melancholie en romantiek en omlijnen Braeckmans en Snauwaerts speelse arrangementen deze wereldmuziek mooi met de (nodige?) jazz-echo's.

Chris Joris

Melike Tarhan (voc), Hendrik Braeckman (g), John Snauwaert (s), François Tallefer (perc)

Jason Moran
All Rise

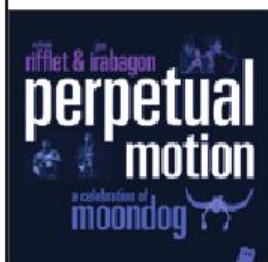
Blue Note Records/Universal Music – 42:00



Teruggaan naar de roots en/of herinterpreteren van jazzlegendes, het kan soms al eens helemaal

Sylvain Rifflet & Jon Irabagon
Perpetual Motion

Jazz Village/Harmonia Mundi – 56:46 + 53:39 (dvd)



In de mensenzoo van New York kijkt niemand op als er een extravaganse personage door de straten dwaalt. Ook niet als het gaat om een blinde man verkleed als viking die als stadspoëet, speer in de hand, zijn boodschap verkondigt. Gedurende vijftig jaar (c.a. 1950-1974) hing Louis Thomas Hardin aka Moondog rond in de

asfaltjungle van The Big Apple. Een legendarisch cultfiguur die les zou gekregen hebben van Leonard Bernstein en die jamde met Dizzy Gillespie, Mingus en Parker. De man componeerde ook honderden stukken. Een aantal verscheen via o.a. Prestige. De Franse saxofonist Sylvain Rifflet is op zijn beurt iemand die voortdurend op zoek is naar (muzikaal) avontuur. Toen hij het verhaal van Moondog las, wist hij meteen wat zijn volgend project ging worden.

De première van wat uiteindelijk een multimedia voorstelling geworden is, had plaats tijdens Banlieues Bleues 2013. Met de medewerking van een kinderkoor (een knipoog naar de eeuwige jeugdige ingesteldheid van Moondog) en een aantal raak gekozen muzikanten zoals Eve Risser en de groep Alphabet plus New Yorker Jon Irabagon. De titel van de cd komt van een compositie van Moondog en weerspiegelt natuurlijk de hectische wereld van New York. Al de stadspulsaties komen ook terug in de muziek. En toch werd het geen tsunami van impressies en extremen. Alles werd met heel veel zorg uitgewerkt en in evenwicht gebracht. Dit is de enige opmerking die je kan maken. Ergens mis je de chaos en de marginale kant van de grootstad. Anderzijds is dit een project dat verwonderlijk toegankelijk klinkt. Alsof Brian Wilson (Beach Boys) met een dreamteam uit de improvisatiscene carte blanche kreeg voor het festival van Moers. De bijgeleverde dvd is zeer verhelderend over het tot stand komen van *Perpetual Motion*.

Georges Tonla Briquet

Sylvain Rifflet (ts, kl, elec), Jon Irabagon (as, ts), Benjamin Flament (perc), Phil Gordiani (g), Joce Mienniel (f), Eve Risser (p, el, klavecimbel)

3 x Enrico Pieranunzi

Naar aanleiding van het project met het BJO (zie omslagverhaal) belichten we drie recente cd's van de Italiaanse pianist.

In het spoor van zovele andere groten (Rollins, Coltrane, Evans, ...), nam Pieranunzi eveneens een cd op in de beroemde New Yorkse club The Village Vanguard (7 & 8 juli 2010). Voor de opname van *Live At The Village Vanguard* (2013, CamJazz) kon hij rekenen op Marc Johnson (b) en de drummer die hier zijn thuis had, Paul Motian. Met dergelijke ondersteuning kon het moeilijk mis gaan. De heren kruisten elkaars pad trouwens ook al voordien. Zoals hij in zijn interview liet uitschemeren, wil Pieranunzi de Amerikaanse jazzhegemonie doorbreken met zijn persoonlijke troeven en dat zijn een geïnspireerd pianospel en sterke composities waarin een Europese flair doorschemert. Met deze vakkundig samengestelde set, slaagt

hij daar in. Via raak gekozen covers van Monk, Rodgers & Hart en Lee Konitz (met wie hij nog werkte) bewijst hij zijn klassiekers te kennen en aan de hand van eigen werk laat hij meteen horen wat hij op dat vlak kan. Een evenwichtige opbouw waarin traditie en swing zijn poëtische en melodische kant aanvullen vormen de andere hoekstenen van dit zorgvuldig uitgewerkt programma. De zuiderse vrolijkheid ontbreekt niet, evenmin als de klassieke accenten. Johnson en Motian volgen hem moeiteloos op de voet. Want ook al krijgen zij de juiste ruimte, dit is duidelijk een cd van Pieranunzi.

Stories (2014, CamJazz) is een ander verhaal. Of toch weer niet. Minder compromissen, meer aanzoek en ook directer. Hier was duidelijk niet de nood om een clubpubliek te overtuigen maar eerder de drang om voor zichzelf te zien hoe

ver hij kon gaan in een welbepaalde context. In openingstrack *No Improper Use* hoor je dat meteen. Pieranunzi zet, samen met zijn compagnons (bassist Scott Colley en drummer Antonio Sanchez), de bakens uit waartussen het volgende uur gemusiceerd wordt: hyper intensieve ritmen, versnelde opbouw, een exuberante openheid en een continu steekspel. Het latin-getinte *Detrás Más Allá* is een ander hoogtepunt. Bovenal zit er een vloeiende lijn in de cd als geheel. En dat is net de sterkte: acht kortverhalen die tot een groter samenhangend verhaal leiden.

Nog een andere zijde van Pieranunzi horen we op *Plays J. S. Bach, G. F. Handel, D. Scarlatti* (2011, CamJazz). Een wat oudere cd maar die nog eens extra aantoot waar Pieranunzi naar streeft in zijn hele oeuvre: zijn voorliefde voor de Europese roots, waaronder

klassiek, koppelen aan het idioom van de Amerikaanse jazz. Als leidraad nam hij 1685, het jaar waarin Bach, Handel en Scarlatti het levenslicht zagen. Hij verdiepte zich in het eclectisch oeuvre van de drie componisten, ontleende hun visies van contrapunt en asymmetrie, analyseerde de religieuze connotaties en distilleerde er een eigen vocabularium uit. Het koordansen tussen klassiek en jazz blijft een uitdaging maar Pieranunzi slaagt er met verve in beide aan elkaar te koppelen. Of nog beter, ze in elkaar te laten overvloeien, net als wat hij doet met partituur en improvisatie. Is het door zijn zuiders temperament of gewoon de vruchten die hij plukt van een jarenlange zoektocht, feit is dat elke melomaan hier toch met respect naar zal luisteren.

Georges Tonla Briquet





verkeerd uitdraaien. Zo ging Mostly Other People Do The Killing eventjes Kind Of Blue noot per noot naspelen wat nogal wat stof deed opwaaien. Gek? Wel, in klassieke muziek doen ze toch niets anders, merkte de enige van Miles' *Kind Of Blue* overlevende Jimmy Cobb lakoniek op. Maar voor Jason Moran die met deze *All Rise - A Joyful Elegy For Fats Waller* uitpakt is het een totaal andere insteek. Hij vertrekt van de stelling dat Fats Waller in zijn tijd evengoed een pianovirtuoos als een amusementszanger was, dus vertaalt Moran Wallers muziek naar deze periode en geeft er een r&b/soul draai aan. Hij nodigt Meshell Ndegeocello uit als vocaliste om dat kracht bij te zetten. Het bewijst opnieuw dat Jason Moran een schrandere geest is die met respect voor de

jazztraditie een jong publiek warm maakt om die prachtige muziek te ontdekken.

Benard Lefèvre

Jason Moran (p, Wurlitzer, frh), Leron Thomas (t, voc), Josh Roseman (tb), Meshell Neogeocello (voc), Lisa E. Harris (voc), Stephen Lehman (sax), Tarus Mateen (b), Charles Haynes (d, voc), Nasheet Waits (d)

Joe Morris Quartet Balance

Clean Feed/instantjazz.com
55:46

Joe Morris is een van de meest prominente gitaristen van de avant-garde. Zijn meest succesvolle groep heeft hij nu na veertien jaar

weer bij elkaar gebracht. En dan mag hij in de hoestekst wel zeggen dat de muziek nu heel anders klinkt, de fans van toen zullen er toch hetzelfde stramien in herkennen van platen als *Underthru* en *Live at the Old Office*.

Morris heeft een zeer herkenbare gitaarklank – altijd wat weerbarstig, nooit rechttoe rechtaan – en vormt hier duo met de altviool van Mat Maneri, die ook al zo'n heel eigen manier van spelen heeft. Morris bedacht voor deze cd melodieën en structuren voor zichzelf, maar deelde die niet mee aan de muzikanten, zodat zij hun rol volledig moesten improviseren. Bassist Chris Lightcap en drummer Gerald Cleaver geven de muziek opvallend sobere, maar frisse accenten. Het resultaat is avant-garde kamerjazz van hoog niveau.

Peter De Backer

Joe Morris (g), Mat Maneri (altviool), Chris Lightcap (b), Gerald Cleaver (d)

Christian Pabst Trio +7 Song of Opposites

Eigen Beheer – 42:00



Na *Days of Infinity* toont Pabst zich van zijn beste zijde met deze rijkgeschakeerde cd. Hij breidt zijn veelgeprezen basistrio uit met zeven muzikanten, en kleurt zijn muziek daardoor anders. Vaak klinkt alles erg breed en rijk, de componist van filmmuziek wordt hoorbaar, maar zonder dat ie zijn eigenheid verliest. De opener illustreert meteen welke richting het uitgaat: de violen en de cello zorgen voor een klassieke intro. Maar onmiddellijk wordt dit gevolgd door een intens musicerend trio dat over de hele plaat op een vrij mainstreame manier blijft werken. Pabst is een componist die met een ruim klankenpalet speelt. Jazz en klassiek worden op een harmonieuze manier gecombineerd en geconfronteerd. De tegengestelden worden als het ware opgeheven in de vijf composities met viool en cello. Daarnaast laat hij de sax en de bas ampele ruimte voor improvisaties. Dit is een erg beluisterbare plaat geworden die het zeker niet moet hebben van extreme effectzoekerij. Het spel van Pabst is eerlijk, mooi en evenwichtig. Klassieke schoonheid, jazzy stu-

Andreas Schaerer / Lucas Niggli Arcanum

Intakt Records – 43:44



De eerste minuten gooien je als het ware in de knettergekke soundtrack van een Japanse action-cartoon, bol van de humor, ongebreideld en eersteplans. Deze gekte loopt door in de volgende tracks, maar je voelt dat het Andreas Schaerer menens is: er ontstaat een transcendente droomwereld, geladen, spannend, opgroeiend, aanzwellend, deïnerend... Even verklaren wat er hier gebeurt: Schaerer is een stemkunstenaar, die naast de toepassing van electronics (een tafel vol) enkel zijn stem gebruikt als expressiemiddel in abstracte syllabes en concrete geluidjes, stemacrobatie, zeg maar, om in perfecte samenspraak te gaan met Lucas Niggli's welgekende drums- en percussie-klanken. Cimbale, cup-chimes, klokken en toms vertalen het stem-avontuur en omgekeerd, en daar slaagt Schaerer 100 % in. De symbiose der twee klankentappers is compleet, ad rem, boeiend, steeds evoluerend en grillig. Men moet het visueel ook eens meemaken om te begrijpen wat er gebeurt, en er gebeurt wat. Daarom is dit duo stem-electronica-percussie een ware top-cd in zijn genre en hoeft men geen jazzliefhebber te zijn om hier van te snoepen, zeker niet live!

Chris Joris

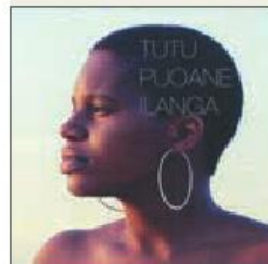
Andreas Schaerer (voice, electronics), Lucas Niggli (d, perc)

wing. Uitersten verzoend, doel bereikt. Een erg mooie schijf!
Marc Van de Walle

Christian Pabst (p), David Andres (b), Kaspars Kurdeko (d), Florian Sperzel (t, bug), Bernard van Rossum (s), Lukas Jochner (tb), + Claudia Valerzuola (v), Maria Sofia Espiga (v), Bea Andrés (clo), Anna-Maria Nitschke (voc)

Tutu Puoane Ilanga

SoulFactory Record – 68:14



Componist-pianist Ewout Pierreux weet telkens in zijn thema's en arrangementen de echo's van de Zuid-Afrikaanse township music op te roepen, maar hij (en Nic Thys) doen dit eerder suggestief dan als uiteindelijk doel, want daar gaat het voor Tutu Puoane niet om. Zij bezingt haar bakermat wel via de poëzie van haar moederland en nodigt een Zuid-Afrikaans koor uit, maar ze gaat in de muziek universeler en jeugdiger. Zo kiest ze een prachtige *Sunsong* van Bert Joris en Nicky Schrire in een span-

nend arrangement en ontdekken we een totaal onverwachte *Body And Soul*-bewerking. Eindelijk zingt iemand de oorspronkelijke verse (intro, zeg maar) van deze Hollywood-song, zoals het bij vele klassieke standards gebeurde op Broadway of op het witte doek, maar in de jazz opzij werd gezet. Eens de hoofdmelodie begint, echter, blijft de band in een gedragen, monotone vamp hangen, die de melodie een totaal ander perspectief geeft vol wrange dramatiek. Tutu Puoane brengt ook haar eigen *Sisters* en begeleidt zichzelf op de kalimba in Nina Simone's *Images*.

Chris Joris

Tutu Puoane (voc, kalimba), Ewout Pierreux (p, frh), Nicolas Thys (b), Jasper Van Hulten (d), Carlo Nardoza (t, bug), Wietze Meys (ts), guests: Kabomo (voc), Africappella (koor)

Julian Sartorius Zatter

Intakt Records – 54:06

Soloplaten van drummers verschijnen er niet vaak. Sowiesso heeft percussiemuziek vaak de neiging nogal op sensatie gericht te zijn. Veel virtuositeit, veel opzweepende ritmes en roffels. Het zal duidelijk zijn dat de cd *Zatter* van de Zwitserse drummer Julian Sartorius andere koek is. Sartorius' muziek beweegt zich in de richting van de minimalistische elektronische muziek met als grote verschil

SOFIE ELLA TO BACHARACH

www.sarskuslensmusic.be
Distributed in Benelux by LC Music

SEPT 5177 **OUT NOW**

dat hij de muziek live speelt op voornamelijk akoestische instrumenten. Hij heeft ook duidelijk op de cd-hoes laten vermelden dat er van overdubs en elektronische effecten geen sprake is. Dat in aanschouw nemend, is *Zatter* zonder meer een indrukwekkende prestatie. Maar dat het een krachttoer betreft, maakt de muziek niet automatisch interessant. Is ze dat? Het antwoord is zonder voorbehoud ja. Dat je Sartorius niet met zijn drums en meer dan een dozijn percussie-instrumenten in de weer ziet, is een gemis. Aan alles voel je dat het live tot stand zien komen van deze muziek een bijzondere ervaring moet zijn. Die ervaring heeft de luisteraar niet, maar toch blijft *Zatter* de volle lengte van de cd boeien. Dat komt doordat Sartorius zich niet overgeeft aan een soort goocheltruc met tal van vreemdsoortige attributen, maar elk instrument inzet vanwege het klankpotentieel. En nog belangrijker omdat hij ieder stuk als een

compositie benadert en hij voor een lijn, afwisseling in dynamiek en klankkleur zorgt. Ook dat is een opmerkelijke prestatie.

Mischa Andriessen

Julian Sartorius (d, perc)

Louis Sclavis Quartet Silk And Salt Melodies

ECM Records/NewArtsInt – 62:40

Eén van Sclavis' kwaliteiten is het feit dat hij een zoekend musicus is; soms vindt hij het niet. Dit album voegt Keyvan Chemirani toe aan het trio dat eerder *Sources* opnam: diens exotische percussie en Sclavis' Oosters-modale klankwereld geven de muziek een redelijk hoog 'kamelenritgehalte'. Het verschil tussen solo's en lange, grillige thema's is klein: de eersten zijn uiteraard niet unisono, maar een echte 'themakwaliteit' is ook in de unisono's nauwelijks te vinden. Intro's zijn meestal vrij, eindes abrupt.

Wat overblijft is een onmiskenbaar atmosferisch karakter, bij momenten erg mooi; tussen die momenten dwalen mijn gedachten.

Arne Van Coillie

Louis Sclavis (k, bk), Benjamin Moussay (p, kb), Gilles Coronado (g), Keyvan Chemirani (perc)

Sofie Ella To Bacharach

September/Fever Music – 50:13



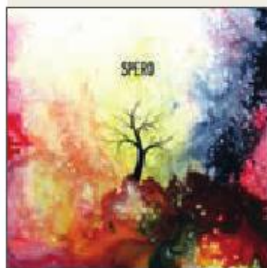
Sofie bracht in 1989 *When Morning Comes* uit, wat een compositie is van Jack van Poll en waarmee ze, met als gast Philip Catherine, ook het album opnam. Misschien was die release wat haar het dichtst bij jazz bracht, want in haar latere carrière koos ze eerder voor soul en pop. Nu verrijst ze met een nieuw album, dat zich ergens tussen soul en jazz situeert. Heel opmerkelijk is het eigen nummer *Montreux*, waarop Toots Thielemans begeleidt. En ze pikt gelijk Toots' *Bluesette* nog eens op. Enige nostalgie komt bovendien als ze Bacharach's *A House Is Not A Home* zingt, waarmee ze als 17-jarige *Ontdek de Ster* won. Wanneer ze Ella aanpakt en gaat scatten laat ze weer die kenmerkende jazzstem horen. Ze charmeert in ballads zoals *You Taught My Heart To Sing* en *The Nearness Of You*. Een mooie schwing geeft ze aan onsterfelijke songs als *Walk On By* en *What A Wonderful World*. Een album voor dromers van een witte kerst!

Bernard Lefèvre

Sofie (voc), Hervé Martens (keys), Patrick Delterre (g), Eric Bosteels, Hans van Oosterhout & Dave Imby (d), Sam Vloemans (s) + gasten: Toots Thielemans (hca), Stef Gustaph (voc)

Greg Spero Electric

Eigen Beheer – 45:45



In 2013 mocht Greg Spero de Best Jazz Entertainer Award at the Chi-

Irène Schweizer / Jürg Wickihalder Spring

Intakt Records – 52:46



Lady Schweizer en de jonge saxofonist hebben mekaar gevonden, ondanks hun hemelsbreed generatieverschil. Naast Schweizer's duo- en ensemble-werk met grote generatiegenoten, werpt dit duo ook zijn vruchten af. Haar interesse in Wickihalder ontstond door hun gezamenlijke affiniteit met Thelonious

Monks muziek en het feit dat Steve Lacy (voor Schweizer een collega en vriend en zelf Monk-aanbidder) even mentor speelde voor de jonge Jürg Wickihalder. Als pionierster van de Europese freejazz lijkt het opvallend dat de pianiste vandaag ook zo melodisch en harmonisch naar buiten komt. Wie haar in de laatste decennia niet gevolgd heeft vindt dat verrassend, maar het is een natuurlijk proces geweest van jaren. Buiten de fraaie eigen composities van het duo worden twee Monk-stukken aangehaald: *Ugly Beauty* en *Trinkle Tinkle* en eindigt de cd met een veel door Monk gespeelde *Just A Gigolo*. Schweizer weet Monks piano-taal wonderwel op te roepen, maar dat doet ze eerder als een groet, een knipoog, dan illustratief. Zo hoor je tevens echo's van Abdullah Ibrahim, Mal Waldron en Horace Silver. Ze toetst het aan om haar bewondering te vieren, maar steekt dat allemaal in haar eigen universum, haar eigen piano-taal en timbre. De muziek op deze cd is glashelder en direct, met zeer figuratieve statements, doch evenzeer met intuïtieve vertrouwensgesprekken.

Chris Joris

Irène Schweizer (p), Jürg Wickihalder (ts, ss)

Aki Takase – Alexander Von Schlippenbach So Long, Eric!

Intakt Records – 67:06



Als Takase en Von Schlippenbach een hommage brengen aan een icoon uit de geschiedenis van de jazzvernieuwing, moge het nu Ornette Coleman, Eric Dolphy, Monk of Ellington zijn, dan doen ze dat uit volle borst en met visionaire overgave. De arrangementen van

de twee titularissen zitten vol flikkerlichten, uitvergrotingen en eigenzinnige sublimatie. Zo zou het wel eens kunnen zijn, dat Dolphy's muziek ooit zo zou worden uitgevoerd, had hij langer geleefd, maar dat zullen we nooit weten. Hier hoor je in ieder geval een versie (live radio-opname), die een ode wil zijn aan de componist vanuit het eigen inzicht van deze Europese halfgoden. Puike namen vullen dit 12-koppig ensemble, dat in feite een nonet is met af en toe dubbelrollen: 2 piano's, 2 contrabassen, 2 drums (Han Bennink is 3x van de partij en drukt zijn stempel). Iedereen musicceert en soleert geweldig, doch Rudi Mahall, op basklarinet, valt het meeste op door zijn schitterend solowerk en sterke beheersing van dit instrument's hoge register, wat bekend staat als ronduit moeilijk. Louis Sclavis en Michel Portal, ook twee kinderen van Dolphy, zullen dit zeker beamen. Er is veel ensemble-werk en uiteraard de free-passages, maar het swingt bijtijds ook zwaar de pan uit (Heinrich Köbberling, drums). Deze generatie anarchisten laten zich niet in één hokje duwen en schenken ons een totalitaire maaltijd met alle ingrediënten, die je van deze muziekstijl mag verwachten: klassiek en modern, oud en nieuw, vormelijk en vrij, en met discipline. Hier is geen sprake van flauwe huldiging aan een grootmeester in sentimenteel gemijmer en slappe imitatie. Deze muziek en dit ensemble staan fier als een rots boven de zeespiegel van de huidige Europese jazzvertwijfeling.

Chris Joris

Aki Takase (p), Alexander Von Schlippenbach (p), Karl Bergen (vib), Rudi Mahall (bk, k), Tobias Delius (ts), Henrik Walsdorff (as), Axel Dörner (t), Nils Wogram (tb), Wilbert de Jodee (cb), Antonio Borghini (cb), Han Bennink (d), Heinrich Köbberling (d)

cago Music Awards ontvangen. Na zijn album *Acoustic* uit 2012 volgt nu *Electric*. De liner notes op de cd zijn van de hand van Robert Irving III (muzikaal directeur van Miles Davis) en die hemelt Spero torenhoog op. Alle tunes op het album zijn van de hand van de pianist, m.u.v. *Blackbird* en *Some-where Over The Rainbow*. De bewerkingen zijn zonder meer mooi. Maar het boeiendste luistermateriaal komt uiteraard van de hand van Spero zelf. De man haalt een en ander uit zijn toetseninstrumenten en aan klankrijkdom is er zeker geen tekort. Opvallend is dat heel wat melodische lijnen betrokken worden met een ietwat nostalgisch aandoende moogsound. Ondertussen mokert Spero erg ritmisch op de akoestische piano en wordt er (soms te druk) dynamiek gecreëerd door de drums. Misschien had het *less is more* principe iets meer toepassing mogen vinden, maar we moeten eerlijk bekennen dat we toch onder de indruk waren van het bijna symfonisch klinkende universum van Spero. Dat hij de akoestische piano regelmatig ademruimte geeft is verkwikkend. Indien er een cd is die je na beluistering een

wowgevoel geeft, dan is het deze wel. Een verbazingwekkende cd in verschillende opzichten.

Marc Van de Walle

Greg Spero (kb)

Juraj Stanik Trio WOW

O.A.P. Records – 53:58



Juraj Stanik is een relatief jong pianist uit de kribbe van de mainstream virtuositeit, die Nederland altijd rijk geweest is. De jazzfamilie bij onze noorderburen heeft steeds een grote verscheidenheid aan concepten en stijlkeuzes gekend. Stanik koos voor de verrijnde, klassieke jazzpiano-stijl van de post-Bill Evans periode. Hij doet dat uiterst smaakvol met onberispelijk

Verjaardagsreleases Jack van Poll

Op 29 november werd Jack van Poll 80. Hans Kusters, waarmee Jack het September label in het leven riep, verraste hem voor zijn 80^{ste} verjaardag met een cd, waarin Jack als componist – **Jack The Composer** – en extra (bonus) cd als musicus – **Jack The Musician** – alle eer wordt aangedaan. Eerder dan een compilatie van September opnames, koos Kusters voor een bredere, onbekendere waaier van muzikanten die origineel zouden bijdragen. Twee jaar lang zocht hij naar de passende muzikanten om Jacks sterkste nummers opnieuw leven in te blazen.

Het trioformat was altijd al een van Jacks troeven en dus wou Hans Kusters via bassist Ruud Jacobs (broer van pianist Pim) wat uitproberen, maar die piste liep dood. Maar waarom verzoeken, dacht Kusters, een oude medewerker van de drukkerij van Jack is toch jazzmuzikant, namelijk de in Antwerpen geboren Johan Clement. Hij nam de eerste track van de cd, **Martins Mood**, samen met Hans van Oosterhout – een van Jacks vaste drummers – en bassist Marc van Rooij op.

Dan volgt de enige opname die niet origineel voor dit project werd gerealiseerd: **Quiet Now** in een Franstalige versie. De Engelse versie van Viktor Lazlo is makkelijk vindbaar. De Franstalige – op tekst van Boris Bergman – is Kusters bij de producer Lou (*Depriëck-nvdr*) gaan zoeken. En het is die unieke opname die op deze cd voorkomt. Een vaste kompaan en vriend in Jacks leven is natuurlijk contrabassist Hein Van de Geyn, waarmee hij overigens dit jaar nog live een duo-plaat opnam. Kusters: "Hein heb ik volledig vrij gelaten, hij koos **The Day You Left**, wat hij al meer speelde, maar voor deze plaat solo op een schitterend originele wijze vertolkt."

Kusters: "De volgende is Joep Peeters uit Breda, een vrij bekende amusementspianist, die de saxofonist is in Annabel van Hans de Booij! Joep heeft een bigband, sextet, kwartet en moest niet lang nadenken over het nummer dat hij wou opnemen: **Catch Up**. Het was de eerste plaat van Jack van Poll, indertijd voorgesteld bij Willem Duys. De nieuwe opname van Joep Peeters kent een geweldige arrangement, daar ben ik verschrikkelijk blij mee."

Een iets minder eenvoudige zaak was Jef Neve. Die is natuurlijk onder contract bij Universal. "Dan mogen Jack en Jef elkaar goed kennen, dat maakt niets uit." Maar uiteindelijk kwam er toch een deal



en koos Jef Neve **Fleur du Cap**, wat hij op sublieme wijze mee als een hoogtepunt van deze plaat maakt.

De opname van **Objzdzka** (Jacks compositie uit *Hi Jackin'*) is een verhaal apart. Hans Kusters: "Slagerij Van Kampen is de grootste percussiegroep in Nederland, bestaande uit het echtpaar Mies Wilbrink en Willem Van Kruisdijs. Ze wonen nu in Sayalonga. Die heb ik gekoppeld aan de Spaanse gitarist Cristó Fontecilla en de Zwitserse marimbaspeler Ruud Wiener. Ik heb de percussie-band naar Barcelona en Zurich gestuurd en Fontecilla en Wiener hebben hun deel er op ingespeeld. Dat hebben we gemixt in studio Ace. We bedachten *Bagosa Quartet* als groepsnaam." Voor dit project heeft Kusters heel bewust zangeressen uitgesloten, maar aan Tutu Puoane kon hij moeilijk voorbij. Ontdekt in Zuid-Afrika door Jack, bouwde ze een muzikale carrière uit die haar naar dit land bracht en ook privé haar geluk vond. Met echtgenoot Ewout Pierreux en – op aanraden van Kusters – met bassist Mary Hehuat (die Jack bij zijn 75^{ste} verjaardag de Hopper-cd schonk) zingt Tutu het prachtige **Song For Today**.

Met Robert Jeanne (82) heeft Hans Kusters net een nieuwe cd (*Awévalet*) uitgebracht. Uit de nummers die Kusters suggereerde koos Robert Jeanne **Mississippi Chaser**. "Een heel bijzondere opname", vertelt Kusters, "want in duo met de knappe pianist Igor Gehenot, de Waalse Jef Neve zeg maar".

Een andere exclusieve duo-opname is die van Philip Catherine met Rony Verbiest. "Ik moet bekennen dat Rony Verbiest me echt raakt, die opname met Thelonious Monk Jr. was verbluffend. Rony is echt een van de beste muzikanten die ik ooit heb ontmoet. Dan heb ik Philip Catherine gevraagd en voorgesteld om **Blue Tait** in een uptempo versie met Rony Verbiest op te nemen. Op 2 september klikte het wonderwel in de studio Ace in Aartselaar. Bij het nummer **Magie** stelde Kusters zich voor dat het best zou klinken met gipsmuzikanten van de Camargue. Die kende hij van

zijn doorreizen naar Spanje. Maar noten lezen, zelfs gewoon lezen konden die niet. Een restaurant-uitbater in de Camargue gaf hem een tip: de gitarist Coco Briaval, een sinti zoals Django Reinhardt. En dus vroeg hij aan Briaval om Jacks **Magie** à la Django op te nemen en ruimte te laten voor de tekst die er bij kwam. De digitale versie werd daarop in de studio in Hilversum ingezongen door Denise Jannah. "Het is misschien wel de meest commerciële track van de hele plaat".

David Linx was meteen gewonnen om mee te werken. Hij stelde voor om **Down Yonder** van lyrics te voorzien en te zingen. "Een nieuw verhaal dus en een parel van een opname: **Over Yonder**." Klaus Doldinger (78) is hier minder bekend, maar staat in Duitsland hoog aangeschreven als filmcomponist (*Das Boot*, *Tatort*) en jazzmuzikant. Toen Jack van Poll in Duitsland studeerde en verbleef, speelde hij met Doldinger. **People Will Try Again** draagt Klaus Doldinger op als erbetoon.

"Tenslotte wou ik nog **Toots Thielmans engageren**, maar dat lukte niet (Maria Schneider heeft recent Toots opgezocht om samen op te nemen-nvdr)." Uiteindelijk kwam ik terecht bij Steven De Bruyn die voor een passende afsluiter, **When Morning Comes 80**, zorgt, geheel op zijn eigen manier. Er is ook een vinyl-release van **Jack Van Poll – The Composer** met als bonus de cd eraan toegevoegd. Het is een dubbele lp, limited edition (500 stuks) in hoge kwaliteit, 180 g vinyl, en in prachtige klap-hoes.

Daarnaast is de eerder dit jaar in Zuid-Afrika live opgenomen duo-cd verschenen: **Jack van Poll – Just Friends (Live At The Crypt)**. Ze spelen voornamelijk standards op twee composities van Jack na (*Down Yonder* en *The Day You Left*). Een grappige knipoog is **Tulips From Amsterdam** wat op vele concerten van Jack door het publiek enthousiast werd onthaald. Naar Jack zelf vertelt zal dit wel zijn allerlaatste cd zijn.

Bernard Lefèvre

Nieuw op cd/lp/dvd



virtuoos pianospel en heeft hier een ongelooflijk strakke casting gevonden in Frans van der Hoeven (cb) en Joost van Schaik (d). Deze ritmetandem kleeft letterlijk aan Stanik's klavier en swingt als een geoliede machine. Stanik zet 5 composities op deze 11-track cd naast werk van J. J. Johnson, Kenny Werner, Billy Strayhorn en 3 standards. Het werd een charmante klavierschijf vol raffinement. Toch mist men een echt moment van diepe, ontvappende emotie in Stanik's outing, bijv. in een ballade. Hopelijk zet hij op een dag de esthetiek wat opzij voor dat ietsje meer diepgang.

Chris Joris

Juraj Stanik (p), Frans van der Hoeven (cb), Joost van Schaik (d)

TAB
Himeros

Mognomusic – 57:05



Prachtige opname van een feeriek kamerjazz-trio onder leiding van gitarist Alex Beaurain, componist van alle 9 stukken, die verre reizen en zalvende gedachten oproepen (TAB is ondertussen op tournee naar het Verre Oosten). Rubato streelingen vloeien over

JACK VAN POLL
THE COMPOSER

OUT NOW
ON CD & LP

www.hanskusmusic.be

SEPT 5176

Distributed in Benelux by LC Music



Meer dan
50 000 titels
op voorraad!

Wereldwijde
import




www.rombaux.be

CD • Vinyl • DVD

Rombaux

Brugge

Speciaalzaak
van
Jazz
tot
Klassiek

 U vindt ons ook op facebook
www.facebook.com/muziekhandel.rombaux



Piano's

Vleugel • Buffet • Digitaal
Nieuw & tweedehands

*4 generaties deskundige
service & ervaring*

Grotian-Steinweg Yamaha
Bösendorfer Schimmel Brodmann

Winkel: Mallebergplaats 11-13 te Brugge
Toonzaal piano's: Kelkstraat 3 (op 50m)

En ook nog...

De Deens-Nederlandse groep **Træben** musicert op *Looking At The Storm* (Jarr Records) verder in de lijn van hun vorige cd *Push*. Vlotte melodielijnen worden voortgestuwd door vindingrijke constructies met saxofoon en gitaar. Technisch vakmanschap is daarbij gekoppeld aan lyrische passages en meer gedreven stukken. Wie gek is op de duoplaat *Beyond The Missouri Sky* van Pat Metheny en Charlie Haden kan dit gerust eens uitproberen. Niet toevallig kreeg gitarist-componist Jens Larsen heel wat aandacht voor zijn bijdrage tijdens de International Songwriting Contest.

In het verlengde hiervan is er *Navigation* (CrisCrazz) van gitarist **Chris Beckers** die ook alle nummers schreef. Vlotte melodieuze fusion (het bestaat) tussen Pat Metheny en Santana (beginperiode) met funky intermezzo's à la Medeski Martin & Wood. De bijdragen van gastmuzikanten als Eric Vloeimans (t), Chris Hinz (f), Memmine Deurloo (hca) en het Red Limo String Quartet houden het geheel spannend en kleurrijk. De ritmesectie gevormd door Gary Novak (d) en Jimmy Haslip (b) levert de juiste grooves. Een plaat met een zekere Californische feeling.

Met een beweging van 180° komen we bij *Measure From Zero* (Llama), de duo-cd van Peter Evans (t) en Raleigh Dailey (p). Kreten en gefluister in improvisatieland door twee hoofdrolspelers uit deze scene. Hun continu spel van integratie en desintegratie levert extreem

explosieve uitbarstingen op maar tevens verstilde tableaux. Wervelend, speels en vooral heel intensief. Zelfs de uitdrukkende passages eisen alle aandacht op. Aficionados hebben hier een hele kluit aan.

Ook **Michael Griener** (d), **Rudi Mahall** (bk, kl, bs), **Jan Roder** (cb) en **Christof Thewes** (tromb) gaan er helemaal voor op *Squakk* (Intakt Records). Stevige improstukken gelardeerd met flarden freebop. Griener citeert zelf George Russells *Jazz In The Space Age* als aanknopingspunt. Drie van de vier muzikanten wonen momenteel in Berlijn, wat ook al veel zegt over de vibrerende muziekscene daar. Wie de groep Die Enttäuschung kent of werk heeft van Alexander von Schlippenbach's Globe Unity Orchestra, zal hier uiterst tevreden mee zijn.

Nog meer adrenalinevoer, maar dan gericht, op *Refire* (Intakt Records) van **Depart**, het trio rond saxofonist par excellence Harry Sokal (Vienna Art Orchestra) samen met Heiri Känzig (b) en Martin Valihora (d). Funk grooves à la King Curtis en Eddie Harris worden afgewisseld met meer meandergetekende structuren waarbij een 'walking bass line' en kinetische drumpartijen het ritme aangeven. Een brok energie met vertakkingen die reiken van Art Farmer tot Joe Zawinul. Een mooie aanleiding om de heren eens uit te nodigen naar onze contreien.

Living My Dream (Mack Avenue) van **Jonathan Butler** is een portie

gezongen en instrumentale smooth jazz tot in de puntjes gepolijst en gladgestreken. Wat eigenaardig van een label dat ons nochtans al Alfredo Rodriguez en Cécile McLorin Salvant liet ontdekken.

Silence And Sound, de titel van de Deense gitarist **Esben Brandt** zijn vorige cd, past ook perfect bij zijn nieuwste schijfje, *Constants* (Eigen beheer-Gateway Music). Samen met de Amerikaanse drummer RJ Miller, Tomasz Dabrowski (t) en Anders Christensen (b) tast hij het schemergebied af tussen imponerende stilte en licht golvende melodielijnen. Midden dit dromerig decor rijdt onverwachts een trein door met de ritmesectie die een gestadig ritme aanhoudt terwijl gitarist en trompettist voor stijlvolle animatie aan boord zorgen. Puur ECM-materiaal. Zeker ook voor wie het werk van Ruben Machtelinx apprecieert.

De klassieke bezetting van het **Simon Toldam Trio** (piano, bas, drums) levert op *Kig Op14* (ILK) een spannende set moderne jazz op met tevens de nodige terugblikken naar de traditie. Er is zelfs ruimte om wat pure blues en New Orleans-accents in het geheel te verweven. Een aantal passages zijn volledig opgebouwd rond stilte en het effect van breekbare akoestische spelereien in dergelijke omgeving. Bewust of onbewust, maar je voelt dat het trio onder hoogspanning speelt. Dat Toldam ook deel uitmaakt van Han Bennink's trio en al eens op het podium stond met o.a. Evan Parker, Chris Speed en Misha Mengelberg komt een aantal keer duidelijk tot uiting. Een geleide rondrit in een pretpark waar free, improvisatie en vooral totale beheersing van de instrumenten de grote attracties vormen. Meteen ook een rit heen en terug tussen Brooklyn en Scandinavië.

Georges Tonla Briquet



Joep Van Leeuwen & Jack Coenen gaan in *The Dance and The Blues* (JazzAround Records) een ongewone combinatie aan van gitaar en trombone. Ze kennen elkaar door en door want spelen al zo'n twintig jaar samen en traden op tijdens Maastricht Music Nights (1998) en bij de opening van het Montreux Jazz festival in 2000, wat live online werd uitgezonden. Naast de standaard *Gone With The Wind* zijn het alle Van Leeuwen composities, waarbij hij zich laat inspireren door o.a. Jimmy Giuffrè, Sonny Rollins en Gerry Mulligan. De opnames dateren van 1997.

ASA Trio uit IJsland stelt *Craning* (Sunny Sky Records) voor. Drummer Scott McLemore is bekend van bij pianiste Sunna Gunnlaugs en treft hier gitarist Andrés Thor en orgelist Agnar Mar Magnussen. Die bepaalt in grote mate de groovy sound waar orgelfans van zullen smullen.

Branford Marsalis gaf een enig soloconcert in Grace Cathedral, waar ook Ellington zijn Sacred Concert in 1965 in première bracht, vandaar de titel *In My Solitude* (OKeh). Enkele jazzstandards, eigen werk, wat klassiek wisselen af met pure improvisaties. Een prachtalbum waar Branford Marsalis misschien wel de beste eer aan Adolphe Sax bewijst, al draagt hij het album tegen beter weten in (?) niet aan onze uitvinder op. Het zou anders perfect passen hem dit live over te laten doen in de kathedraal van Dinant (Leféve Jazz Nights)! 

Bernard Lefèvre

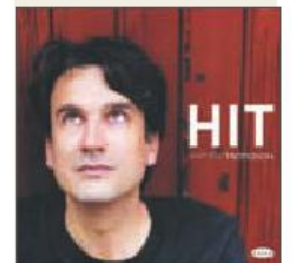
in wereld-ritmes, geheimzinnig te voorschijn getoverd door percussionist Frédéric Malempré, één van de bekwaamste percussionisten die ons landje arm is en uit de kribbe komt van deze schrijver, uw dienaar. De muziek is feerlijk, ja, maar Malempré zet een contrapunt van kleuren en beweeglijkheid, die het geheel op tijd en stond verrassend maakt zonder te overheersen of de sereniteit te breken. Hij hanteert een register van onheilspellende of warme, diepe klanken (cajon, udu, tapan) tot de hoge lichtflitsen van cimbaaltjes, gongs en chimes. Frédéric Becker speelt naast tenor- en sopraansax ook innemend bansuri (die mooie hese bamboefluit uit India). Beau-rain bezit een prachtige klank op de akoestische gitaar en fraseert heel fijngevoelig met dat timbre van een Baden Powell of Bill Connors. Hopelijk komt het 3-tal met meer avontuurlijke bagage terug uit het Oosten.

Chris Joris

Alex Beaurain (g), **Frédéric Becker** (ts, ss, bansuri), **Frédéric Malempré** (perc)

Baptiste Trotignon Hit

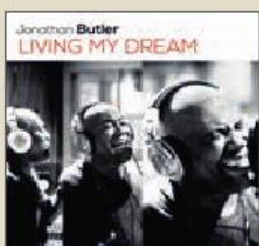
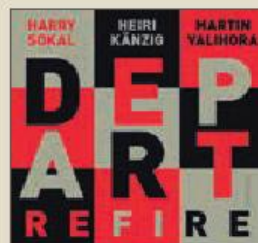
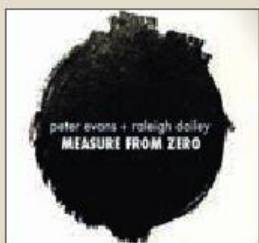
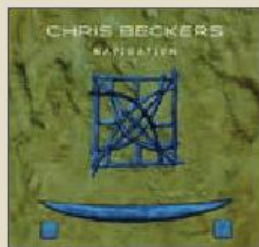
Naïve/Harmonia Mundi – 51:01



Hit slaat wel degelijk op percussie en daar is misschien de aanwezigheid van Jeff Ballard wel medeplichtig aan. Er zit een krachtige drive in dit trio gedragen door melodische lijnen van Trotignons composities, waarin altijd een vorm van (levens)vreugde overheerst. Trotignon noemt het een soort thuiskomen, omdat hij de trioformule terug oppakt na 13 jaar. Hij beklemtoont daarbij vooral de ritmische accenten die in zijn percussieve pianostijl sluipen en verwijst naar de invloed die drummers altijd al hadden (o.a. Dré Pallemarts, Aldo Romano, Eric Harland). Die interactie is de drijfveer in zijn muziek waarin vele invloeden, van pop over klassiek tot jazz. Pittig album.

Bernard Lefèvre

Baptiste Trotignon (p), **Thomas Bramerie** (cb), **Jeff Ballard** (d)





Nieuw op cd/lp/dvd

Mark Turner Lathe of Heaven

ECM Records – 55:43



Mark Turner is uitgegroeid tot een van de boeiendste Amerikaanse saxofonisten, met zijn groep Fly, met zijn werk bij Billy Hart, Stefano Bollani of Kurt Rosenwinkel, om Kris Defoort niet te vergeten. Na twaalf jaar is hij er eindelijk nog eens met een cd onder eigen naam, en het is een schot in de roos. De band is fantastisch, met rijzende ster Avishai Cohen op trompet, de al even virtuoze Marcus Gilmore op drums (niet voor niets de kleinzoon van Roy Haynes), en de secure Joe Martin op bas.

De afwezigheid van piano of gitaar geeft de muziek een diep ruimtegevoel. De composities van Turner zitten vol pakkende melodieën en uitstekende solo's. Avishai Cohen heeft een klank die soms wat aan Kenny Wheeler doet denken. Turner klinkt scherp en virtuoos.

Turner putte inspiratie voor zijn composities uit zulke diverse bronnen als een sciencefictionroman, het pianospel van Ethan Iverson (zijn collega bij het Billy Hart Quartet) of zelfs de songs van Stevie Wonder. *Sonnet for Stevie* weerspiegelt Turners gevoel voor blues en soul.

Rijke, doorleefde jazz, een uitstekende ECM-productie.

Peter De Backer

Mark Turner (ts), Avishai Cohen (t), Joe Martin (b), Marcus Gilmore (d)

Erik Vermeulen Trio Asterisk

El Negocito Records - 49:51



Het Gentse label El Negocito Records brengt vooral heel eigenzinnige producties uit. Dan hoeft het niet te verbazen dat nu ook Erik Vermeulen er onderdak heeft gevonden. De pianist is geen man van grote gebaren of opzichtige virtuo-

siteit, wel een muzikant die liever met ingetogen, poëtische schetsen indruk maakt. En daar slaagt hij op deze cd met verve in.

Met bassist Manolo Cabras en drummer Marek Patman schetst Vermeulen hier vijftien vrij korte muzikale portretten, sommige geschreven door Vermeulen, andere bij elkaar geïmproviseerd door het trio. Meestal zijn het rustige mijmeringen van drie muzikanten die elkaar door en door kennen. Slechts af en toe barst de muziek helemaal los, zoals in het vinnige *Tainted Lengths*. Doorgaans overheerst de nuance, met een ingetogen Marek Patman die beheerste accenten legt. Opvallend is *Quick Lock*, een kort duo van drums en bas. *Nocturne 1* en *2* zijn dan weer twee fraaie lyrische schetsen. Slotstuk *Stelle* zwaait de luisteraar uit met een rustig duet tussen piano en bas. Dit is verstilde jazz die bij herhaalde beluistering telkens iets meer van zijn schoonheid prijsgeeft.

Peter De Backer

Erik Vermeulen (p), Manolo Cabras (b), Marek Patman (d)

Kim Versteynen & Tim Finoulst First time



RailNote Records – 51:36



Deze opname dankt het duo aan het winnen van de Jong Jazz-talent wedstrijd van Lefte Jazz Nights 2013. Ze overtuigden de jury toen met zeer sterke vertolkingen van *Riverman* (Nick Drake), *Walk On By* (Bacharach) en *Send In The Clowns* (Sondheim), maar ook hun eigen *Kind Of Grey*. Deze songs vormen de basis van dit debuutalbum. Ook in hun nieuwe composities voel je hoe ze elkaar uitdagen tot een heel eigen inbreng, waardoor ze elk als 'stem' vrijuit gaan, wat de intensiteit verhoogt. Kim vocaliseert graag, laat de woorden bezinken, terwijl Tim heel fijntjes gitaarlijnen uitzet. Daarmee is de toon gezet voor een sfeervol, warm album, waar je volop van geniet bij gedempt licht op een koude winteravond.

Bernard Lefèvre

Kim Versteynen (voc), Tim Finoulst (g)



De Jazzezer

Het corset van Duke Ellington

Bert Vuijsje - www.bebopbusiness.com



Als er een tijdlang geen interessante nieuwe jazzboeken op je tafel zijn beland en je niettemin met vakantie gaat, wordt het tijd om de ongelezen stapel te verkennen. Zo kwam het dat een boek uit 2000 in mijn koffer belandde. *Men, Women and Girl Singers* bevat de herinneringen van John Levy, de bassist van George Shearing die diens manager werd. Ze zijn opgeschreven door Devra Hall, de dochter van gitarist Jim Hall, die begon als John Levy's medewerkster, later diens echtgenote werd en inmiddels zijn weduwe is. (Levy stierf in januari 2012, 99 jaar oud.)

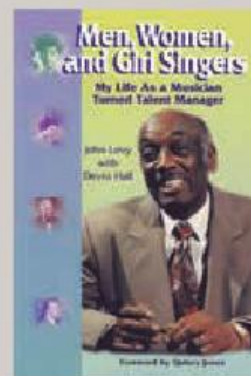
Zoals je kunt verwachten bij een succesvol man uit de jazzbusiness, overheersen de positieve verhalen. Natuurlijk kan George Shearing geen kwaad bij hem doen. Tenslotte had hij, als blanke jazzvedette, de moed getoond om Levy zijn start te laten maken als de eerste zwarte personal manager in de jazz. Ook louter lovende woorden over Cannonball Adderley, wiens manager Levy jarenlang was. Toch neemt hij, bij al zijn mildheid, soms geen blad voor de mond.

Ex-collega-bassist Gene Ramey, vertelt Levy, werd op 52nd Street 'the thumper' genoemd. "That son-of-a-bitch could thump more bass - athump, athump, athump - and you wouldn't know what note came out." Duke Ellington, onthult hij, 'wore a corset so his suits would always look nice on him'.

De carrière van zangeres Dakota Staton werd vernietigd door Talib Dawud, ex-trompettist uit de Dizzy Gillespie-big band, die haar eerst als tweede vrouw nam (dat mocht hij van zijn islamitische geloof) en haar vervolgens wijsmaakte dat ze geen belasting hoefde te betalen omdat hij moslim-prediker was.

John Levy's management van Abbey Lincoln eindigde door toedoen van haar man Max Roach. "Abbey was as glamorous as she was talented, and her career was pointing toward the high-paying, high-prestige, sophisticated supper club and showroom circuit." Daar dacht Roach anders over. "He projected strong black power messages, the type of material that wouldn't go over well with supper club audiences. [...] I felt their ideas were not in her best interest, and our differences of opinion finally ended the management relationship. I think I was right, but so what?"

Met zangeres Randy Crawford had Levy, als je hem mag geloven, een heel ander probleem. "Most artists need, to one degree or another, the admiration of the audience, and those who are alone or are less secure with themselves need it more than others. For some this goes beyond the performance stage-and-audience relationship, extending to everyone around them. There are some women who would like to extend that admiration to a sexual relationship."



John Levy with Devra Hall:
Men, Women and Girl Singers - My Life As a Musician Turned Talent Manager. Beckham Publications Group, Inc., Silver Spring, Maryland; \$ 14,95. ISBN 978 0 931 761744

Maar daar had Randy Crawford buiten de wacht gerekend. "Perhaps some managers sleep with their artists, but I'm not one of them. I know that Randy Crawford felt rebuffed when I rejected her advances."

Sarah Vaughan, vertelt Levy, gaf een interessante eigen draai aan de relatie artiest-manager. "I'm not going to give some manager my money unless he's sleeping in my bed", she once told me. Whether that was really true or not I can't say. I never climbed into her bed but then I only managed her for a year or so."

Tot slot nog één verhaal uit Levy's tijd als muzikant. Het was 12 april 1945, de dag dat president Roosevelt stierf. "Ben Webster almost single-handedly closed down 52nd Street. He wouldn't let anybody play. He got drunk, and then he walked in every joint on the block, screaming, 'Get off the stand. Nobody's gonna play tonight. Roosevelt's dead.'"

Dromen van New York en bop: *Just Friends*

Just Friends is het langspeelfilmdebuut van de Belgische regisseur Marc-Henri Wajnberg. De Belgisch-Frans-Nederlandse coproductie werd in 1993 gekozen als Belgische inzending voor de Oscar. In eigen land sleepte de prent onder meer drie Joseph Plateauprijzen in de wacht: voor beste film, beste acteur en beste regisseur. De film is zeer losjes gebaseerd op het leven van de Antwerpse saxofonist Jack Sels. Het relaas van een leven voor de jazz.

Qui veut veut

Just Friends laat zich kort samenvatten. Antwerpen, 1959. Jack (Josse De Pauw) is een getalenteerde saxofonist die werkt als havenarbeider om in zijn levensonderhoud te voorzien. Met zijn groep Bop Friends speelt hij daarnaast voor een habbekrats cocktailjazz in tearooms en op trouwfeesten. Dat zint hem echter hoe langer hoe minder. Jacks grote idool is Charlie 'Bird' Parker. In zijn voetspoor wil hij naar New York, het mekka van de jazz, om er zijn geliefkoosde muziek te spelen: bop. "Qui veut veut, mon vieux," zegt zijn beste vriend André (Charles Berling), een avantgardistische beeldhouwer. In afwachting van de nodige financiële middelen voor zijn vertrek naar The Big Apple houdt Jack er een stiekeme relatie op na met jazzzangeres Anita (Sylvie Milhaud),

Hoewel de film pas in 1994 in de zalen kwam, dateert het filmproject al van 1982

de echtgenote van de leider van de bigband waar de Bob Friends soms mee spelen. Om Jacks leven nog complexer te maken, raakt hij verliefd op Lucy (Ann-Gisel Glass), het nieuwe vriendinnetje van André. Al deze amoureuze perikelen ten spijt wil Jack echter maar één ding: naar New York

vertrekken. Zijn liefde voor de jazz is groter dan zijn liefde voor Anita en Lucy. Of Jack ook daadwerkelijk naar New York gaat, komt de kijker niet te weten. De film loopt af met een open einde.

De titel van de film is ontleend aan de gelijknamige standard van John Klenner en Sam M. Lewis uit 1931. Meer dan 150 muzikanten en bands namen het nummer sindsdien op. Red McKenzie & His Orchestra beten op 15 oktober 1931 de spits af. Tot de grootheden van de jazz die het in de groeven persten, behoren onder anderen Charlie Parker, Sarah Vaughan, Chet Baker, Frank Sinatra, Dexter Gordon, Mal Waldron, en ja, zelfs Cecil Taylor en Anthony Braxton. De lyrics luiden als volgt: "Just Friends, lovers no more / Just friends, but not like before / To think of what we've been and not to kiss again / Seems like pretending it isn't the ending / Two friends drifting apart / Two friends, but one broken heart / We loved, we laughed, we cried, and suddenly love died". Elk van deze regels is op het lijf geschreven van de vier protagonisten. Anderzijds is het niet ondenkbaar dat de scenaristen (Marc-Henri Wajnberg, Alexandre Wajnberg en Pierre Sterckx) zich tijdens het schrijfproces lieten leiden door de regels van deze standardlyrics als blauwdruk voor een scenario. Dat de film zich uitgerekend in 1959 afspeelt en niet in 1949 of 1969, heeft zo zijn redenen. 1959 markeerde enerzijds de overgang van de jazz naar de rock-'n-roll als nieuwste muzikale rage, en anderzijds de wending van de hardbop naar de free jazz, met Ornette Coleman als één van de voornaamste pioniers van de 'The New Thing'.

Hoewel de film pas in 1994 in de zalen kwam, dateert het filmproject al van 1982. De prent, die dan nog *Antwerp-saxo* als werktitel had, sloot inhoudelijk veel beter aan bij het leven van Jack Sels. Bij gebrek aan financiële middelen kon Wajnberg de film echter toen niet draaien. Gelukkig ontmoette hij in die tijd wel tal van muzikanten, beeldend kunstenaars en havenarbeiders die Jack Sels nog hadden gekend – een muzikant die, net als Sonny Rollins, aan 'tenor madness' leed.

Jack Sels

Jongere lezers vragen zich ongetwijfeld af wie Jack Sels was. Welaan dan. Jean-Jacques 'Jack' Louis Sels (1922, Berchem) groeit op in een bemiddeld Antwerps gezin – mét personeel! – dat in een luxueuze villa woont bij het Nachtegalenpark – op een steenworp van de huidige locatie van Jazz Middelheim. Zijn vader is reder bij John P. Best, zijn moeder overlijdt als hij 14 is. Met een privéleraar reist hij heel Europa af. Al gauw spreekt Jack vloeiend vier talen. Op zijn 16de sterft zijn vader, op zijn 18de is hij vroegtijdig meerderjarig en erft hij het imperium van zijn vader. Jack is miljonair. Helaas kan hij geen geld beheren. Hij verbrast het aan



foto: © J.L.K. JazzArchive

Jack Sels (midden links) en Lucky Thompson

een gigantische jazzplatencollectie (10.000 stuks!) en laat de champagne rijkelijk vloeien. Gevolg: inboedel en personeel verdwijnen en op de villa komt een hypotheek te liggen. Jack maakt van de nood een deugd en opent een ijsalon in de binnenstad. Zonder succes: zakendoen zit hem niet in het bloed. Muziek spelen gelukkig wel. Al op jonge leeftijd had zijn vader hem piano leren spelen. Later schaft Jack zich zelf een saxofoon aan, een instrument dat hij op eigen houtje onder de knie krijgt. Dizzy Gillespie en Charlie Parker zijn dan zijn grote voorbeelden. Net na de oorlog, in 1946, speelt Sels bij orkestleider Mickey Bunner (in *Just Friends* vertolkt door Claude Koener) voor de Amerikaanse soldaten in Antwerpen. Hij probeert van de jazz te leven, maar dat lukt amper. Toch weet Jack wat hij wil: een band oprichten zoals deze van Dizzy Gillespie. Hij begint thema's te schrijven

met titels als *Boplero*, *Iberomania*, *Hysterie* en *Bongola* en geeft een drie uur durend concert in het Koninklijke Kunstverbond. Een groot succes... helaas zonder gevolg. Daarna loert de armoe alweer om de hoek.

In 1951 vindt Jack werk als muzikant bij de Amerikaanse troepen in bezet Duitsland. Maar ook dat avontuur duurt niet lang. Dan breekt 1955 aan. Roland Verhavert, Rik Kuypers en Ivo Michiels realiseren de eerste Vlaamse actiefilm, *Meeuwen sterven in de haven*, met Julien Schoenaerts in de hoofdrol. Jack schrijft er de muziek voor en speelt de soundtrack in met zijn kwartet, dat naast hemzelf uit Jean Fanis (p), Roger Vanhaverbeke (b) en Rudy Frankel (d) bestaat.

In 1958, het jaar van de Expo in Brussel, neemt Sels de ep *Bongo Jazz* (nog steeds verkrijgbaar op iTunes, nvdr) op met zijn sextet, aangevuld met Lucky Thompson. Enkele maanden later registreert hij een lp met Willy Rockin. De nummers en de arrangementen zijn voor het merendeel van hem. 1959 is één van Sels' *lucky years*. In Charlie's Bar aan de Naamsepoort in Brussel geniet hij het voorrecht te mogen spelen met Lester Young en Max Roach. Nauwelijks enkele weken later, op 15 maart, overlijdt Young in New York.

In september 1961 neemt Jack een titelloze lp op met Lou Bennett, Philip Catherine en Oliver Jackson. Rond dezelfde tijd neemt BRT-producer Elias Gistelinc Sels onder zijn hoede en laat hem arrangementen schrijven voor de saxsectie van het latere BRT-Jazzorkest, Saxorama genoemd. Wijlen jazzjournalist Mon Devoghelare brengt opnamen van Sels en zijn BRT-kompanen uit de periode 1963-1966 in de jaren zeventig uit op zijn label Vogel Records onder de titel *The Complete Jack Sels vol. 1 & 2* (Vogel 101AS & 102AS). Jack speelt enkele keren op Jazz Bilzen, de laatste keer in 1969. In 1970 wordt een hartaanval hem fataal en overlijdt hij in zijn woning aan de Antwerpse Hoogstraat.

In de prijzen

Hoe werd *Just Friends* – uitgebracht op 35 mm en 95 minuten lang – destijds door zowel de kritiek als het publiek ontvangen? Het lijkige naslagwerk *De Belgische film* (1999) meldt er het volgende over: "(...) *Just Friends* kwam niet vlot van de



Josse De Pauw, Marc-Henri Wajnberg en Archie Shepp

foto: © Wajnbrose Productions

grond. Maar de film genoot succes bij de critici en op commercieel gebied, want het publiek kwam duidelijk aan zijn trekken. (...) Het scenario is sterk en bevat een uitgangspunt, onverwachte wendingen en plots omslaande omstandigheden, een beschrijving van de personages, het doel, emotioneel geladen sleutelscènes en een open einde. De verdienste van Wajnberg was al deze klassieke vertelsituaties met brio uit te spelen."

Dat de film niet slecht scoorde, bewijzen de 13 prijzen die hij behaalde, waaronder de André Cavensprijs voor Beste Belgische Film, de Prix Femina Belge du Cinéma, de prijs voor het beste debuut op het filmfestival van Montevideo in Uruguay en de Grote Prijs op het filmfestival van Val D'Aoste in Italië. De Brusselse pianist, componist, arrangeur, dirigent en producer Michel Herr schreef en arrangeerde de soundtrack van *Just Friends*. De basisbezetting bestond naast Herr (p) zelf uit John Engels (d), Silvia Droste (voc), Riccardo Del Fra (b) en tenorsaxofonist... Archie Shepp! Deze laatste speelde alle solo's die Josse De Pauw in de film ogenschijnlijk zelf blaast. Dit kwintet kreeg de steun van een bigband met tal van uitstekende Belgische muzikanten zoals Nic Fissette, Phil Abraham, Michel Massot, Frank Vaganée, Kurt Van Herck en Jean-Louis Rassinfosse. De cd, die 19 stukken telt, kwam in 1993 uit. Hij is helaas niet meer verkrijgbaar, maar de film gelukkig nog wel. Elke rechtgeaarde jazzliefhebber zou hem in huis moeten hebben, net als de originele muziek van Jack Sels. ▶

Patrick Auwelaert

De dvd *Just Friends* kan besteld worden bij Wajnbrose Productions, Gemeenteplein 8, 1630 Linkebeek, www.wajnbrose.com



Movable-do

Solfège is de stelselmatige training van het muzikale gehoor door middel van zangoefeningen, waarbij de melodie gezongen wordt zonder tekst en met gebruikmaking van alleen de namen van de noten. Het doel van deze oefening is het muzikale gehoor, het *inner ear*, te ontwikkelen en het muzikaal voorstellingsvermogen te vergroten. Een van de manieren hiertoe is het gebruik van de *movable-do* methode. Vooral bij het improviseren is de beheersing van deze methode van zeer groot nut.



"Ear training is among the most important skills to be studied by the music student. The goal of ear training study is to help musicians master the basic components of musical craft: to assist music readers in hearing the music they are seeing; to aid writers in notating music they have composed and arranged; to help performers in developing their musical vocabulary; and to assist listeners in understanding the music they are hearing. Ear training helps the performer learn his part. It helps the composer write without an instrument. It helps the conductor to study the score. It helps all musicians whenever they discuss music. It develops the inner ear and provides the creative imagination with a musical lexicon."

Steve Prosser († 2012)
Professor of Ear Training, Berklee College of Music

"Ear training is a tool that allows you to express what you hear, what you want to play, and what you want to sound like. It allows you to interact with other musicians. If you're in a group that has any element of improvisation or surprise in it – which most popular contemporary music, jazz, and all sorts of world music have – ear training is what allows you to hear what somebody else is doing and respond to it with something that fits and isn't an accident, but is intentional and meaningful, and has feeling and confidence behind it. When you have a good ear it makes your rhythm better, because you're not hesitant, you're confident."

Allan Chase
Chair, Ear Training, Berklee College of Music

Er bestaan globaal gezien twee verschillende solfège methodes – het *absolute* en het *relatieve* systeem, respectievelijk *fixed-do* en *movable-do* genaamd. Absolute systemen worden doorgaans gebruikt in Romaanstalige landen, relatieve systemen komen het meest voor in Angelsaksische gebieden.

Bij *fixed-do* heeft iedere noot een vaste notennaam. C (do) is steeds C (do), D (re) is steeds D (re) enz. ongeacht de muzikale context of toonaard. Bij het zingen van bijv. de afstand sol-do (reine kwart) wordt voorbij gegaan aan de functies van de noten sol en do binnen de toonaard van het moment. Er wordt slechts gekeken naar het interval: een melodie is louter een aaneenschakeling van intervallen.

Bij *movable-do* daarentegen wordt de te zingen notennaam bepaald door de functie binnen de toonaard. Zo is de terts in een majeur toonladder steeds 'mi' en de kwint steeds 'sol', ongeacht de toonaard (fig. 1a & 1b).

Het referentiepunt is steeds de tonica (do), het tonaal centrum. Er wordt in dit systeem uitgegaan van functionaliteit, van een relatie tot de toonaard in kwestie.

In *fixed-do* methodes is het gebruikelijk om voor de chromatische alteratie van een noot dezelfde notennaam te gebruiken: do en do# worden beide als 'do' gezongen.

Bij *movable-do* daarentegen heeft iedere chromatisch gealtereerde noot zijn eigen syllabe (fig. 2a & 2b). Voor # wordt het achtervoegsel 'i' gebruikt (do# = di), en voor een mol 'e' (mi♭ = me). Sol# is derhalve 'si' – de reden waarom de ons bekende 'si' als 'ti' gezongen wordt. Re♭ wordt 'ra'.

De tonica is steeds 'do'. Dit geldt voor zowel majeur als mineur toonaarden, bijv. C mineur (fig. 3a), en eveneens voor modale systemen zoals bijv. D Lydisch (fig. 3b). De referentietoonladder voor de bepaling van de notennamen is steeds de majeur toonladder.

Musici hebben in feite kennis van beide systemen nodig. De absolute methode heeft het meeste nut op het instrument: de noot C (do) is steeds de noot C ongeacht de toonaard. In instrument- en ensemble lessen wordt steeds het absolute systeem gehanteerd bij het lezen a prima vista. In geval van het zingen van atonale muziek is kennis van het *fixed-do* systeem eveneens van nut.

De relatieve methode is het meest aangewezen bij het op zicht zingen en om functioneel te leren horen – waar situeert de noot zich binnen de gegeven toonaard! Dit naar analogie met het leren horen van de akkoorden in een akkoordprogressie – ook hier wordt in graden en functies gedacht. Relatief horen bevordert de inzichtelijkheid en het



LEON LHOËST

voorstellingsvermogen en komt de improvisatie, interactie en het compositieproces ten goede.

De vier stappen om een melodie in te studeren:

1. zeg de notennamen hardop – iedere noot in gelijk tempo.
2. zeg de notennamen in het aangegeven ritme.
3. zing de melodie met de notennamen – iedere noot in gelijk tempo.
4. zing de melodie met de notennamen in het aangegeven ritme.

Oefen iedere stap eerst in een langzaam tempo. Tijdens stap 3 is het belangrijk dat je iedere volgende toon eerst probeert voor te stellen alvorens hem te zingen. Dit is het zogenaamde *inner hearing*. Het is aan te bevelen om af en toe te verifiëren, bijv. aan de piano, of je nog steeds op de juiste toonhoogte zit en geen fout hebt gemaakt.

Goede voorbereidende oefeningen zijn studies waarbij alleen de notennamen gegeven worden, zonder de additionele moeilijkheid van het lezen van specifieke noten in een bepaalde toonaard.

Do Fa Mi Do Re La Sol // Fa Re Mi Do Me Do Fi // Sol La Si Do Te Le Sol // Fa Re Mi Do Me Ra Do

Het is aan te raden om tijdens elke zangoefening steeds de maat te slaan. Een sterk besef van de juiste ritmische plaatsing van iedere noot is van groot belang hetgeen door systematisch te taktieren alleen maar verstevigd zal worden.

Loose ends

- Het zgn. *cijfer zingen* is beperkt als methode omdat chromatische alteraties niet mogelijk zijn. Ook is het zingen van ritmes met cijfers niet mogelijk – het cijfer 'ze-ven' heeft bijv. steeds twee noten – niet echt praktisch.
- Ook mensen met een absoluut gehoor hebben baat bij movable-do.
- Het omschakelen van het fixed-do naar het movable-do systeem valt erg mee.
- De Kodály-methode is een vorm van movable-do.
- Modulaties? Movable-do volgt het nieuwe tonaal centrum. Oefening zal helpen bij het bepalen wanneer precies om te schakelen naar een nieuw tonaal centrum.
- Movable do-la: in dit systeem wordt de eerste graad van de mineur toonladder steeds 'la' genoemd i.p.v. 'do'. Deze methode is niet erg in gebruik en is verwarrend in geval van modal interchange. Handiger is om de tonica steeds 'do' te noemen.

fig. 1a



fig. 1b



fig. 2a



fig. 2b

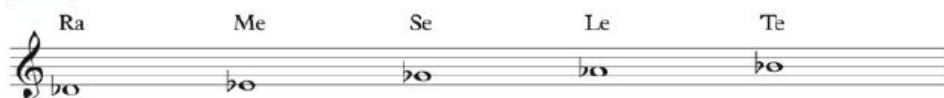


fig. 3a



fig. 3b



fig. 4



Als voorbeeld van het gebruik van movable-do ten slotte, en ter gelegenheid van de 80e verjaardag van pianist Jack van Poll, in fig. 4 de eerste acht maten van Jacks compositie *Song for my Mother* (cd: *A Song For Today*). **Van harte proficiat Jack!**

Bronnen & literatuur

- > Steve Prosser, *Essential Ear Training* - Berklee Press (2000)
- > <http://nl.wikipedia.org/wiki/Solfège>
- > <http://en.wikipedia.org/wiki/Solfège>
- > http://nl.wikipedia.org/wiki/Zoltán_Kodály
- > <https://www.princeton.edu/~achaney/tmve/wiki100k/docs/Solfège.html>
- > <http://www.jomarpress.com/nagel/articles/Solfeg.html>



Jonger en wijzer



Mischa Andriessen

Mythes zijn hardnekkig, zeker in de jazz. Zoals de mythe dat het mogelijk is om avond na avond muziek te bedenken en meteen uit te voeren die nieuw is, inhoudelijk en persoonlijk. Anders gezegd, de mythe dat de jazzmusicus, waar hij zich ook geworpen weet, een muzikale wereld creëert als antwoord op *de* wereld, en dat ieder concert op een andere manier zonder dat hij daarbij zijn eigenheid verliest.

Mythes zijn per definitie geen feiten, sterker nog, ze weerstaan feitelijkheden met gemak. Schrijver Tony Whyton illustreert dat knap in zijn vorig jaar verschenen boek *Beyond A Love Supreme*. We zien Coltrane en zijn bandleden bij de opnamen van *A Love Supreme* bladmuziek bestuderen en toch blijven we geneigd die suite uit 1964 te bekijken als een wonder van improvisatie. Mythes als deze vormen tezamen de wereld die we jazz noemen en laten we eerlijk zijn, zonder die mythes was die wereld veel saaier en eenvormiger.

Maar hoe is dat voor een muzikante, voor een jonge muzikant met name? Het probleem is niet dat de definities van jazz niet duidelijk zijn: je moet improviseren, je moet een herkenbare eigen stijl hebben, elk optreden opnieuw moet gebaseerd zijn op die beide elementen die elkaar wezenlijk in grote mate uit de weg zitten: de muziek die ter plaatse tot stand wordt gebracht, moet afwijkend zijn en toch aantoonbaar afkomstig van de musici van dienst. Als we daar langer dan even over nadenken, begrijpen we dat dit nagenoeg onmogelijk is en toch verwachten we – ik althans als ik eerlijk ben – dat op zijn minst een flinter van die mythe in de muziek van vandaag weerklinkt.

De jonge generatie Nederlandse jazzmusici lijkt me eigenwijs genoeg om die mythologie het hoofd te bieden. Altsaxofonist Maarten Hogenhuis is daarvan een mooi voorbeeld. Op zijn dubbel-cd waarop hij in kwartetbezetting en met

een trio te horen is, speelt hij behalve eigen stukken ook werk van onder meer Jasper Blom en Ben van Gelder. Geweldig stukken die Hogenhuis met schwing, verbeelding en gevoel vertolkt. Wat hij met de keuze voor een compositie van een leeftijdgenoot als Ben van Gelder laat zien, is dat een musicus niet zonder een goede melodie kan. Al het andere, laten we zeggen al hetgeen waarop de mythen drijven, komt daarna, is van secundair belang. Hogenhuis heeft niet zo'n overtuigende plaat afgeleverd omdat hij twee cd's lang fraai improviseert en soleert. Dat doet hij, daar niet van, maar de kracht van 4/3 zoals de dubbelaar simpelweg heet, zit hem in de melodieën. Dat is het essentiële materiaal van de improvisatie, als hij al een wereld wil opwekken die afwijkend én persoonlijk is, begint hij toch daar. Een goede melodie heeft immers al persoonlijkheid en levenservaring. Maarten Hogenhuis is nog jong, maar wijs genoeg om dat te zien. 



Maarten Hogenhuis Trio (v.l.n.r.): Thomas Rolff (b), Maarten Hogenhuis (as), Joan Terol Amigó (d)

CULT UUR PLAT FORM

MOTIVES FOR JAZZ

SINDS 1997



WO 14/01
8 O' CLOCK SHADOWS
CC De Kimpel BILZEN

..

DO 15/01
TALKING COWS
Jazzcase Dommelhof NEERPELT

..

ZO 25/01
HOT CLUB D' EUROPE
CC Muze HEUSDEN-ZOLDER

..

VR 30/01
MELANIE DE BIASIO
cultuurcentrum HASSELT

..

WO 04/02
**CARLO NARDOZZA
QUARTET + MOON
EXPRESS**
C-mine cultuurcentrum GENK

..

WO 11/02
**ALEXANDRE CAVALIERE
MANOUCHE QUINTET**
CC De Kimpel BILZEN

..

DO 19/02
LINUS & FRIENDS
Jazzcase Dommelhof NEERPELT

..

ZO 22/02
**ESTHER VAN HEES
QUARTET** feat. JORIS
ROELOFS
CC Muze HEUSDEN-ZOLDER

..

ZA 07/03
JEF NEVE - solo
Academiezaal SINT-TRUIDEN

..

ZA 14/03
**JEAN-PAUL
ESTIEVENART TRIO**
C-mine cultuurcentrum GENK

..

WO 18/03
RAFT feat. JAN NIHOUL
CC De Kimpel BILZEN

..

VR 20/03
SAXCONNECTION feat.
DICK OATTS & GARY
SMULYAN
CC Muze HEUSDEN-ZOLDER

..

DO 26/03
ERIC BOEREN QUINTET
Jazzcase Dommelhof NEERPELT

..

Cultuurplatform Motives for Jazz bundelt 8 jazzpodia in Limburg. Het Limburgs jazzplatform stelt elk seizoen een exclusieve affiche samen van ruim 60 concerten en jams.

Alle info + concerten >

WWW.CULTUURPLATFORM.BE

Word gratis lid van Motives for Jazz en geniet zo van fikse korting op concerttickets!





Jazz+

WELCOME TO THE JAZZCLUB!

- 04/12 **CASINO BOITE** > **BRNS + YUKO**
- 06/12 **THE HERBALISER**
- 16/01 **JAZZCLUB** > **ALEXANDRE CAVALIERE MANOUCHE QUINTET** *
- 23/01 **ORQUESTA TANGUEDIA** *
- 24/01 **CASINO BOITE** > **GEPPETTO & THE WHALES + BYRON BAY**
- 20/02 **JAZZCLUB** > **JOE FONDA QUARTET**
- 21/02 **SCOTT BRADLEE & THE POSTMODERN JUKEBOX** + **BLUE FLAMINGO**
- 27/02 **JAZZCLUB** > **MARIS & WALABIX + MARIS & VERCAMPT** *
- 08/03 **KIDS** > **MILE(S)TONES** *
- 13/03 **JAZZCLUB** > **JEAN-PAUL ESTIÉVENART TRIO** *
- 02/04 **MAGGIE BJORKLUND & BAND**
- 03/04 **JAZZCLUB** > **LINUS + BLONDIAU/PEETERS** *
- 11/04 **AMATORSKI** *
- 17/04 **JAZZCLUB** > **DE DEEDELIERIERS**
- 07/05 **JAZZCLUB** > **YVES PEETERS GUMBO** *

* In samenwerking met Cultuurcentrum Sint-Niklaas en/of Jazzlab Series.

STATIONSSTRAAT 104, 9100 SINT-NIKLAAS • T. 03 776 11 98 • INFO@DECASINO.BE

TICKETS, MEDIA EN INFO OP WWW.DECASINO.BE

Met steun van de Vlaamse overheid

